

San Lucas

Maig kuigwan eshkab pølbasrøbig

¹ Pøs mœiløgøben maig purayaigwan eshkabig kan pørig tamara kørrømartrab indig købig køn lutøgurri, namui utu isa kømøtø, cierton treeg purayeelan.

² Tru srøsrøgurri nømui kaptøga nømashib ashibelø, katø Tiuswei wamwan nøm waminchib pønrrabelø namun maig eshkaig køben, treeg.

³ Inchen nagucha kerriguba chitø purayailø maig kuigwan srøsrøgurriigwan tab nebua ashene, nangucha tabig asønaben, lutøgurri tamara ñun pørtrab inchar, ñi nai purø tab Teófilon,

⁴ tru ñun maig kusrenanig købigwan, tru cier-tonigwan ñi tab nebua asamig kønrrai.

Kan ángel Juan kal-lamigwan eshkab

⁵ Herodes Judea rey køben, judíosmerai kan sacerdote Zacarías taig merrabsrø Abíaswei sacerdotesmerai utuig tsubig køn. Sraimbe Aarónwei misagugurri arrubig købig køn, Elizabet taig.

⁶ Tiuswei merrab pailøba ølgandø amøñibelø kua, Señor chi martrain taigwanba, katø chi maramigwan martrai karua pønsailanba muguen chi tamgaig marøbelø købig køn.

⁷ Inchendø chi urekkar købig køn, kaguende Elisabetbe trendø ureg chigaig, pailøba yandø kølleelø kua.

⁸ Indiibe kan kwaløm Zacaríaswei sacerdotes sotøwan Tiuswei merrab Tiusweiwan maramig nømun nehuben,

9 sacerdotesmerai utu trendø treeg marøbelø kua, suerte kucha ashene, Zacaríaswan Tiuswei yau incienso pattrab kebyamig nun nebubig køn.

10 Inchen incienso parrøb pasramne, maya misaabø wambig Tiusba waminchib købig køn.

11 Inchen møimbe incienso parri altar pulu kusrmaygatømay Señorwei ángel Zacaríaswan kennamisrøptinchen,

12 Zacaríasbe ángelwan ashabe, ¡katø! mandøguen kømuptinchen, ke chinchimmørø inchib kørig kui inchibig køn.

13 Inchen ángelbe trenchibig køn:

—Zacarías, kørig kui inchimøta cha. Kaguende Tiusbe ñi nun miaigwan mørig kua, ñui srai Elisabetbe kan nusrkai tøgagønrrun cha, truigwane ñibe Juan munchi pasrtrig chibig køn.

14 Inchen ñibe truba tab kui mørøb kasraaraben, nø kal-labene, katøganelø møiløgøben tab kui mørtrun cha.

15 Kaguende ñui nusrkaimbe Tiuswei merrab truba nuig kónrrun cha, managuén vino muchimøwei, mutsiiranrraptiig kørap pi muchimøwei inchabig. Incha usrai patsau wappatøwei Espíritu Santotø netsaig kua,

16 møilan køben, Israelwei misaameran nómui Señor Tiusweimay truba nu llirangarunrrun cha.

17 Tru Juanbe Señorwei merrab ippe, tru merrabsrø Tius maig karuigwan eshkabig Eliás maig isubig køben treetøwei isubig, katø truigwei maramburab marigwan tøgaig inrrun cha. Møskaløbe nusrkaløba katøle tabig waramig kónrrai marøb, katø kailø mørmeeløbe sølgandø amøñibelø misaasun marigu amøñinrrab lliranrrai

inchun cha. Kan nu søtø misaamer Señorwan utønrrab ke muniitø melønrrabelø kørnrai tamarøb.

—¹⁸ Inchen Zacaríasbe ángelwan payippe:

—¿ligwane mandø incha treeg kørnraitamab isumø? cha, trencha payibig kørn. Kaguende nabe yandø køllig køben, nai sraingucha treetøwein kørn — cha.

—¹⁹ Inchen ángelbe trencha løtabig kørn:

—Na, Gabrielbe Tiuswei merrab pasrabig kur cha. Incha nane i tabig srøigwan ñun wammørøsrkørnrai ørtan cha.

—²⁰ Incha møimbe tru treeg nebum kwalømgatig ñibe wamgaig, chigucha waminchab kaimabig kørømisirabguen cha, na maig taigwan kørremikkurri. Tru na trendailøbe treeg pum kwaløm punrrun— cha.

—²¹ Trune misaabe wambig munig kua, Zacarías Tiuswei yaugurri ke peguen webarrumuben, chindermab isub kørnene,

—²² Zacarías webarruppe, waminchab kaimabig webarruptinchen, Tiuswei yau chitø kenamisren, asiitamab isubelø kørn. Inchen nøbe wamgaig kørømisra, nømune ka señas maratø eshkabig kørn.

—²³ Inchen Zacaríasbe Tiuswei yau Tiusweiwan maram kwalømmerra chab patsøben, nøbe nui yamay iben,

—²⁴ tru kwalømmerra puraiben, Elisabetbe kwanriig kørømisra, nui yaugurri trattrø pøl webimíig kørn, øyeeg isub:

—²⁵ “Møi i kwalømmerawan Señor nayasig øyeeg tabig martan cha, misaamer kaasiinab megamig kørønrrai martrab.”

Kan ángel Jesú斯 kal-lamigwan eshkab

26 Indiibe tøbø pilayu ángel Gabrielwan Galilea, kan pueblo Nazaret tainuumay Tiusbe ørøbig køn,

27 kan managuen mu møøba kimø srusrø, María taigwan ashchai. Truiibe kan móg, José taig, merrabsrø rey Davidweinukkurrin karraab misaaba kasharanrrab misraig købig køn.

28 Inchen ángelbe María wainug kebyabe, trenchibig køn:

—¡Ka watirru! cha. ¡Tius mayanguen tab indig! Señorbe ñiba pasran cha. Katøgan ishumburmeran lata kømø, ñundø purø tab indig køn— cha.

29 Inchen Maríabe ángel wamindiilan mørabe, kan øyeeg chib tab wamibe maig kermab isubig køn. Katø ángel øyeeg chib tab wamibe chi chibig kermab isubig køn.

30 Inchen ángelbe trenchibig køn:

—María kørig kui inchimøta cha. Kaguende ñibe Tiuswei merrab mayanguen tabig asønaig køn cha.

31 Møimbe kwanrriig kørrømisra, kan nusrkai kal-labene, Jesú斯 munchi pasrtrig chibig køn.

32 Nøbe purø nuig, Tius Mayeelaim Pala Pasrabigwei Nusrkain cha wamig kønrrun cha. Inchen Señor Tiusbe tru møskai David wamisra ashib karub waigwan tranrrun cha.

33 Inchen nøbe Jacobwei misaameran mangatig ashib karub wanrrun cha. Inchen tru nø ashib karub wamibe managuen patsønrraamøn—chibig køn.

34 Inchene Maríabe:

—¿Na mu møøbagucha kimíigwane øyeebe chincha purainrrab kø?— cha, payene,

35 ángelbe trenchibig køn:

—Espíritu Santo ñuim pala kørraarruben, Tius Mayeelaim Pala Pasrabigwei maramburab marøbig kan wañi lataig ñun pinøbulen, treekkurri tru newan tabig kal-lanrrabiibe, Tiuswei Nusrkain cha wamig könrrun chibig køn.

³⁶ Katø ñimui Elisabetgucha ya køllim palasrø kan nusrkai tøgagønrrab køn cha. Chi ureg tøgagønrrab kaimabig køn taikken seis mesesken kwanzriig køn cha.

³⁷ Kaguende Tiusweimbe chitøgucha kaimamdi-ibe kaabig køn— cha, trenchibig køn.

³⁸ Inchene Mariabe trenchibig køn:

—Nabe Señor maig karuigwan marøb megabig kur cha. Ñi nan maig taig treeg könrrain— chiben, yandø ángelbe truyugurri ibig køn.

Mariá Elisabetwan ashchab ib

³⁹ Tru kwalømmerawan Mariabe tamara, Judea pirau tunmeragøba tøga pirømerasrø kan puebloyumay petø ya,

⁴⁰ Zácaríaswei yau kebyabe, Elisabetwan ‘ka undirru’ chibig køn.

⁴¹ Inchén Elisabet María ‘ka undirru’ taigwan mørene, unøbe patsø umbu könaptinchen, Elisabetbe Espíritu Santo netsaig kørrømisra,

⁴² nøbe truba mur wamab trenchibig køn:

—Tiusbe maya ishumburmerai utu ñune mayanguen tab kuig könrrai indig køben, katø ñui patsau tøgagúig unangucha mayanguen tab kuig könrrai indig køn cha.

⁴³ ¿Nan øyeeg lastima asiibe chugurri arrerah? cha, ¿Nai Señorwei usri nan ashchab punrraimbe?

44 Kaguende ñi nan ‘ka undirru’ cha wamigwan mōren latatø, nai unøbe kasrag køptø nai patsø umbu kōnaptinndan cha.

45 Kōrebigweimbe mayanguen tab kön cha. Kaguende Señor maig kōnrrun cha, chi taibe, nøbe treeeg nebunrrai martrun— chibig kön.

46 Inchen Maríabe trenchibig kön:
“Nai mōsiibe Señorwan maya nuguen tabig wamin-dan cha.

47 Katø nai espíritube Tius nai Kaigyugurri Wesrabigweinug truba kasraaran cha.

48 Kaguende Tiusbe na nø karuigwan marøb megabig, na chigucha kōmø waachawan isua asin kön cha. Pøs mōingurrimbunøbe misaamera srøig srøig kurrap amrrubeløbe nane mayanguen tab kuig kön chinrrautan cha.

49 Kaguende Tius maramburab marøbiibe nan purø nørrig tabelø marin kön cha, nui munchibe newan tabig köben.

50 Inchen nui lastima asiibe, nun kōriibala mela-belaimbe, srøig srøig misag kurrap ar-rimørig truilain kōnrrun cha.

51 Nui taska chigøben purø nørreelø mara, tru nørreelø truba møg inchib, chigøben martrab isuilane chindinguen mōriimíig ka isuitø purainrrai kōrrømarin kön cha.

52 Karumburab karub purrabelane nøm purramisra karub purraigwan kerrawa, chigucha kōmeelan tabigu neerin kön cha.

53 Parøgúilane tabig tøgagønrrai unchaguen tranøppe, puarmerane chiguchagar ambasan cha.

54 Katø nø karuigwan marøb megabig Israelwan purugun cha, nø lastima asigwan isub,

55 tru merrabsrø namui kølli misag Abrahamwanba, nuinukkurri karrab misaameranba maig wamindig managatig treeg kønrrai.”

56 Incha Mariabe Elisabetba pøn pølburab kørrømisra, nui yamay katø ibig køn.

Juan kal-laigwan waminchibig

57 Yandø Elisabetwan unø kal-lam kwaløm puben, kan nusrkai tøgagøbig køn.

58 Inchén nui ya pulueløba, nui yaeløba Señor nun truba lastima asin kui ashabe, nømbe Elisabetba truba kasraarabelø køn.

59 Indiibe ke trune kwalømyube unan circuncidanrrab srua amba, unane munchi pasrøppe, møskawai munchi Zacarías pasrtrab inchén,

60 usrimbe trenchibig køn:

—Kah, treeg kømøtø, unøbe Juan munchi kørnrun
—cha.

61 Inchén nømbe trenchibelø køn:

—Mugucha ñimui yaeløbe treeg munchi tøgarbe kaagøn—cha.

62 Incha møskawan: “¿Chi munchi pasrtrab?”
cha, señas maratø payene,

63 Møskaimbe pøramig kan tabla-unø miawabe:
“Nui munchibe Juan køn” chib, pørøbig køn.

64 Inchén tru urastø Zacaríaswane nilø kemendikkucha kurroben, wam larraiben,
Tiuswan tabig waminchib mendabig køn.

65 Treekkurri mayeeløba nui ya pulueløbe truba truba kwaariilø kørrømisren, tru Judea pirau tunmeragøba tøga pirømerasrø warab misaamerabe, øyeelø purayaigwangøba waminchib købelø køn.

66 Inchen mayeelø wammørøbeløbe nømui manrrautø esegab trenchibelø køn:

—¿I unøbe chi maig kønrrabig kerah?— cha.

Kaguende Señorwei tasiibe nøba pasrøben.

Zacarías cantaig

67 Zacarías tru unai møskawane Espíritu Santo netsaben, maig pub attrabigwan øyah chib waminchibig køn:

68 “Israelwei Señor Tiusbe mayanguen tabig wamindig kønrrain cha. Kaguende namun ashchab arrua, nui misagwane katøle nuielø kønrrai wesrun cha.

69 Maramburab Marøbig Kaigyugurri Wesranrrabig kusrain køn cha, tru karuigwan marøb megabig Davidwei yaugurri.

70 Tru merrab manasrøngurri tru Tiusweindø tarømariilø Tius maig karuigwan eshka-beløgurri nø maig taig:

71 Namun tru ashikken kømui inchibelainukkurrimba, katø mayeelø namun tsalø inchibelainukkurreimbe wesranrrab cha trendaigwan.

72 Merrabsrø namui kölli misaameran truba lastima asigwanba, katø Tius tru misaabø øyeeg martrab cha, tru newan tabig nuinukkurri nø lata kandø isua martrab pasrigwan isumig kønrraimba,

- 73** tru namui kølli misag Abrahamwan treeg marmø kømø jkatø! treeg marig kønrrun cha kørørmarig købigwan.
- 74** Tru namun ashig kømui inchibelai taskugurri namun wesraikkurrimbe, chigucha chi kørig kuin kømø, nuiwan marøb,
- 75** katø nam amønain kwalømmerawan kwalømmørig chu urastøgucha nui merrab kerrigu newan tabig, sølgandø marøb kømig kønrrai.
- 76** Inchen ñi nai unøzhiibe, Tius maig karuigwan eshkabig tru Mayeelaim Pala Pasrabigwe-imburab waminchibig kön taig kønrrun cha. Kaguende ñibe Señorwei merrab inrrabig kön cha, nui maymeran tamarøb,
- 77** katø kaigyugurri wesrailø kømigwan misaameran nebua ashchai kenamarøb inchab, tru nømui kaig mariilan ulø paymø pesannab indikkurri.
- 78** Namui Tius purø nu lastima asikkurri, kan srø kwaløm pørr tørguegwalmabig neeshibig lataig kal-lanrrun cha,
- 79** purø løstøyu warabelanba, katø kwamitø itøgasraig warabelanba kebilønrrab. Incha ambumay imay tabig amønam maywan ambamig kønrrai martrab.”
- 80** Inchen unøbe nurab ippe, Tiusweimbura-beløyu treetøwei mur pasrabig nurab ya, Israel misaameran kenamisram kwalømgatig mu misag warab waraimøsrø tsubig kön.

*Jesús kal-laigwan eshkab
(Mt 1.18-25)*

¹ Tru kwalømmerawan Roma maya misagwan ashib karub wabig César Augustobe treeg maramig kørnrrai kan kilga treeg pøra weerig købig køn, chutøgucha misaamera maya nu køtashchab munchimeran tulisamig.

² Iig køn, tru srøsrøwan munchimeran tulisingarui, Cirenio Siria pirausrø kubenadur køb uras.

³ Inchen mayeeløba tru trendø nømuim pirau pueblomerasø munchiwan pøra kørrømartrab ambamig nebubig køn.

⁴ Treekkurri Josébe Galilea pirau Nazaret puebloyugurri webya, Judea pirau Belén tru Davidweim pueblo tainuumay ibig køn, kaguende nøbe merrabsrø Davidwei misagugurri arrubig kua.

⁵ Incha Maríaba Belénsrø nømui munchiwan pøra kørrømartrab ibig køn. Maríabe Joséba kasharanrrab misraig kwanrriig købig køn.

⁶ Indiibe Belén waramnetø, Maríane unan tammisramig ura puben,

⁷ nui mayor nusrkawan tøgamisra, may pula, animal maig kan patiayu wayibig køn, kaguende nømuimbe ya pebøbelainuube chu kørrømisramig kaaben.

Angelesmera ubisha ashibelan eshkab

⁸ Inchen tru pirau Belén pulu møiløgøsrøn ubisha ashibelø ubisha ashib yem warøbene,

⁹ møimbe Señorwei ángel nømun kenamisren, Señorwei tørguegwalmabig nømuim pøtøgatan kebiløben, nømbe truba truba kørig kui inchibelø køn.

10 Inchen ángelbe trenchibig køn:

—Kørig kui inchimøtay cha. Kaguende ñimun wammørøsrkønrrab kan tabig srøig wam srua arrur cha, mayeelø kasraaramig kørrai.

11 Møi Davidwei puebloyu ñimuyasig kan Kaigygurri Wesrabig kal-lain køn cha, Cristo tru Señor.

12 Incha truig kuitamab asamibe, unane pula, animal maig kan patiayu wayig wetørranrrabguen — cha, trenchibig køn ángelbe.

13 Inchen møimbe tru urastø ángelweim pulube katøgan ángelesmera srømbalasreelø kenamisra, Tiuswan tabig waminchib trenchibelø køn:

14 “¡Srømbalasrømbe Tiusweimbe purø tabig køn chib kasraarab,
katø piraube misaamera Señor nø
mayanguen tab kui wamig kørrai,
treeg pønrrabelaimbe ambumay imay mayanguen
tab køn!” chib.

15 Inchen ángelesmera katø srømbalasrømay amben, ubisha ashibeløbe kangurrin kangurri trenchibelø køn:

—Chi purayaitashchab, Señor namun chi taitashchab, møindøwei Belénsrø ashchab amun—cha.

16 Incha malla amba, Mariána, Joséwanba wetørrabelø køn, unane animal main patiayu wayig.

17 Incha ashabe, ángel tru unaimburab chi taigwan tru ubisha ashibeløbe eshkaben,

18 mayeeløba chi eshkaigwan mørabe, truba kwaarøbelø køn.

19 Inchen Mariábe chi tailane treebe maig ker-mab isub, nuinetø esegabig køn.

20 Inchen ubisha ashibeløbe katøle ambuppe:
 —Tiusbe maya nuguen tabig køn chib—
 truba tabig waminchib ambubelø køn, nøm chi
 mørigwan nøm chi asigwan, tru ángelesmera maig
 taig treeg purayaigwan asha.

Jesús-unan Tiuswei yaumay srua ambub

21 Inchen trune kwalømyube unan circunci-
 damig puben, treeg mara, Jesús munchi pasrøbelø
 køn. María kwanriig kømøwatø ángel chi munchi
 pasringaruig, treeg pasrig købig køn.

22 Inchen tru maig maramigwan martrai
 Moisés pørigu maig chibig køben, tru chilliguig
 kørrømisrigwan chish maram kwalømmera puben,
 unan Jerusalén ciudayu Señorwan ‘nuin kønrrai
 tranrrumøn’ chinrrab srua ambubelø køn.

23 Tru maig maramigwan martrai Señor pasrigu
 maig chibig køben treeg: “Mutøgucha srøsrø kal-
 lab nusrkawane Señorweindø tarømarig kønrrain”
 taigwan.

24 Tru maig maramigwan martrai Señor pas-
 rigu maig chibig køben, pagatø nushin kui, kabe
 pagatø paloma-ureezheelø kui Tiusweyasig tran-
 nrrib ambubelø køn.

Simeón cantaig

25 Inchen tru kwalømmerawan kan móg Jerusalén
 Simeón taig tsubig køn, sølgandø tabig, Tiuswan
 chu uragucha pesannamíig, Israel misaamera
 tab kømui melaigugurri webambamigwan mun-
 irabig. Inchen Espíritu Santobe Simeónba pasrabig
 køn.

26 Incha nune Espíritu Santobe maig kónrrabigwan eshkain købig kön, Criston tru Señorwan ashmøwatøbe ñibe kwanrraamøn cha.

27 Inchen tru møøbe Espíritu Santo inrrai inchen Tiuswei yaumay ya, tru Jesús-unai møskalø tru maig maramigwan martrai Moisés pørigu maig chibig köben, nuimburab martrab Tiuswei yau-may srua amrrubene,

28 Simeónbe Jesús-unan nui kwalyu muta, Tiuswan tabig waminchib, trenchibig kön:

29 “Señor, Mayeelaim Pala Pasrabig,
na ñi karuig megabigwan

chi isumø pishindø tabig kwabashcha chib,
ñi nan maig eshkaig købiibe yandø treeg nebui
ashar cha.

30 Kaguende nai kaptøga kaigyugurri ñi wesraig
kømigwan ashar cha.

31 Truigwane maya misaamera ashen, ñi tamara
pasrin kön cha.

32 Iibe tru maya misag judíos kømeelaimbe ñun ke-namaramig tør köben,

katø ñui misag israelitasmeraimbe maya
nuguen tabig kön” cha.

33 Inchen Joséba, Jesúswei usrimba unaimburab
tru Simeón maig taigwan mørabe, kan øyeebe maig
kermab isub kwaara ashen,

34 Simeónbe mayanguen tab kuilø kónrrain
chabe, Jesúswei usri Maríane trenchibig kön:

—Au, i unøbe Israel misagwan truba nuwan
møilane nørreelø kuigwan chigucha kømeelø
kónrrai marøb, møilane nørreelø kónrrai marøb
inchabig, treeg kön cha. Tiusweimburabigwan

nø kenamaren, misaamera nun kashchab kui asamig, nøbe truig køn cha.

³⁵ Truba nu møilaiwan køben, nømui manrrømerayu maig isubelø kuigwan kenamarig kønrrain cha. Inchen ñibe ñui manrrau isubigube kan espadatøga kelarrab kwani lataig isub pusrkwaig kørrømisramig kønrrun— chibig køn.

Ana maig kuigwan waminchibig

³⁶ Inchen truyu kan ishug, Tius maig karuigwan eshkabig, Fenuelwei nimbasr, Aserwei misagugurri arrubig, Ana taikkucha wabig køn. Truibe yandø truba køllig købig køn. Truba unø kasharawa, siete años keeba tsua,

³⁷ yandø keg kwaben nøtiig kørrømisra, yandø ochenta y cuatro años tøgaig købig køn. Tiuswei yaugurri managucha tarømisrmíig købig køn, Tiuswan køriibala tabig waminchib, ayunab, katø Tiusba waminchib yem, kwaløm Tiusweyasisig treeg marøb.

³⁸ Inchen Anabe tru urastøwei arrua, Tiuswan ‘mayanguen ungwa, ungwa’ chibig køn. Incha nøbe tru unaimburab waminchib mendabig køn tru mayeelø Jerusalén misag Tiusweilø kønrrai kaigyugurri wesrailø kömigwan isub muniirabelane.

Nazaretmay katø ambub

³⁹ Incha tru maig maramigwan martrai Señor pasrigu maig karuilan kerrigu chab marabe, Galilea pirau Nazaretsrømay ambubelø køn, tru nømuim puebloyumay.

40 Inchen unøbe nurab ippe, murig chishig, purø kusrebig misrøb iben, Tiuswei tru ka yandø tab indiibe nuim pala pasrabig køn.

Jesús-unø kusrebeløba waminchib Tiuswei yau

41 Inchen nui møskaløbe Jerusalén pascua fies-tayumay pilamørig ambubelø købig køn.

42 Incha Jesúsbe doce años tøgaig misren, fies-tayumay ambubelø køn, trendø maig marøbelø køben, treeg martrab.

43 Inchen fiesta chab patsøben, nømbe yamay katø amrruben, Jesús-unøbe Jerusalén kørrømisrin køben, møskaløbe ashmuin købig køn.

44 Nømbe tru misag utu unøbe arritamab isua, mawa ambiisrø amba, nømui nømmisaamerai utuba, asilai utuba lab menda,

45 kalawabe, Jerusalénmay katø llirabelø køn, trusrø lanrrab.

46 Incha pøn kwalømyube Tiuswei yau tru Moisés pørigwan kusrenanøbelai utu mørøb, nøgurri payib wabyu wetørrabelø køn.

47 Inchen mayeeløba mørøbeløbe truba truba kusrebig kui ashib, katø nø maig løtiilan mørøb inchabe, ke kwaara ashibelø køn.

48 Inchen møskalø ashabe, ke kwaara asha, Jesúswei usrimbe trenchibig køn:

—¿Nai nusrkai, namun chindimbarre øyeeg margu? cha. Ñui møskaimba, nababe truba truba isuilø lab ker— cha.

49 Inchene Jesúsbe trenchibig køn:

—¿Nane chinhabrre lague? cha. ¿Nabe nai Møskawei chi maramelan na marøb wamigwan ñimgan ashmeelø kötirru?— cha.

50 Inchen nømbe ni chi tainguen mørmeelø køn.

51 Inchabe nui møskaløba Nazaretsrømay katø mendig ya, maig karuben treeg mørøb megabig køn. Inchen nui usrimbe kutøgue iilan nui manrrautø isua esegabig køn.

52 Inchen Jesúsbe trurrigu kusrebig misrøb, nurab ibig køn, Tius lata, misaamera lata mayanguen tab indinab.

3

Juan Bautista mu misag warab waraimønug waminchib

(Mt 3.1-12; Mc 1.1-8; Jn 1.19-28)

1 Roma maya misagwan ashib karub wabig Tiberio chabguen quince años karub waben, Pilatobe Judea pirau kubenadur køben, Herodesbe Galilea pirau ashib karub wabig køn. Inchen Herodeswei nuneg Felipebe Iturea pirøwanba, Traconite pirøwanba karub waben, Lisaníasbe Abilinia pirau ashib karub wabig køn.

2 Inchen Anásba, Caifásbabe maya sacerdotesmeran tru uras nøm karubelø køben, Zacaríaswei nusrkai Juanwan Tius wamindig køn, mu misag warab waraimønug tsuben.

3 Inchen Juanbe Jordán pi puluwan chuguen palømø pureb ippe, misaameran mas kaig marmønrrab isua møra, Tiusweimay llirain kønmab asamig piu umbu ulsrailø kømigwan eshkab kusrenanøbig køn, kaig mariilan ulø paymø pesannailø kønrrai.

4 Truibe merrabsrø Tius maig karuigwan eshkabig Isaías pørigu maig taig øyeeg:

“Kan wam mu misag warab waraimønug trenchib trasan cha:

‘Señorwei maywan tamarøb, nuyasig maymerane ølmarøb inday tan chib.

⁵ Kullimera købeløbe netsøganiilø køben, nørrø tunmeraba, shush tunmerababe kangue-larrøtø chag mariilø køben, andul maymerabe ølmariilø køben, mitør maymerabe min mariilø kørnrun chib.

⁶ Inchen maya misaabe Tius misagwan kaigyugurri wesranrrai ørigwan ashchun’ ”taig køn.

⁷ Inchen misaamera Juan piu umbu ulsrailø kørnrrab webambene, trenchibig køn:

—¡Ñimbe ul lataig inchib misaamera! ¿Ñimune mu eshkata cha, Tiuswei purø kørig kørnrrab webambene, trenchibig køn:

⁸ Ñimui kaig mariilan isua møra, Tiusweimay llirawar kuy tørgandø asamdiig kørnrrai treełø kua, ñimbe ñimasitø øyeeg chib mendømøtay cha: “Nambe, Abrahamwei misaamera ker” chib. Kaguende nabe trendamønrrun cha: Tiusbe i sruumeranguen Abrahamwei misaamera kørnrrai marøg købene, martrun cha.

⁹ Katø walømbe tusrmeran srølbø para øramig chabguen srølyu pasringuen pasran cha. Chi tusrwandøgucha tab mamig niimígwane para, nagu kegutsan— cha.

¹⁰ Inchene misaamerabe truba nu pasrabiibe trencha payibelø køn:

—¿Nambe chi maramø?— cha.

¹¹ Inchen Juanbe trencha løtabig køn:

—Møikkøben pa turin tøgaibe chiguchagaigwan kan tranø cha. Inchen møikkøben mamig tøgaibe, chigaigwan pirishi— cha.

¹² Inchen katø møiløgøsrøn tru romasreelayasisig an utabelø piu umbu ulsrailø kørnrrab amrruabe, Juanwane trencha payibelø køn:

—Kusrennøbig, ¿nambe chi maramø?— cha.

¹³ Inchen Juanbe trenchibig køn:

—Anwan maya utønrrai karua pasrigwan menrra utønrrab kømø, maig utamigwандø utønrrigay — cha.

¹⁴ Inchen katø mø suldaumera køsrøn trencha payibelø køn:

—¿Nambe chi maramig kønrrerah?— cha.

Inchene nøbe trenchibig køn:

—Mun køben ‘chigøben martrumøn’ cha kwaarøsra chigøben kerramøwei, katø mun køben ka isatø chigøben kemesra kebenøsrkømøwei inday cha. Ñim chigøben marøb kuimburø ñimun maig pagaraitøgatø kasraaray— cha, trenchibig køn.

¹⁵ Inchen misaamerabe ke nungøba isua ashib kuig køppe, Juanwane nømuinetøbe Cristo køppeendimab isub købelø køn.

¹⁶ Inchen Juanbe mayeelan trenchibig køn:

—Nabe ñimune pi pinøbulrrai piu umbu ulsrar cha. Trune nai wendau arrubiibe si, Espíritu Santotøgaba, naatøgaba pinøbulrrun cha. Truibe-guende, na lataguen kømø, maramburab marøbig køben, nabe truburab kømíig kua, nui alpargatisyu tsiwanguen pitchabgaig kur chibig køn.

¹⁷ Nøbe tirigun isig øra tarømartrab tru kalagutsamig tsig utigwane sruaguen pasran cha. Incha truyu tru tirigu chishmari yabaløwan kerrigu chab

chishmarabe, tirigune tru esegainug esegappe, shauwane mana kwamø nagu patrab.—

¹⁸ Incha maig melamigwan treeg marøb melay chib, katøgan øyeelø latailøba misaameran waminchibig køn, Tiuswei tabig srø wamwan.

¹⁹ Inchen tru Galilea pirau ashib karub wabig Herodesbe nui nuneg Felipei srai Herodíaswan nø pera tsumba, katø chigurrimbunø kaig mari-iløgurrimba Juanbe Herodeswane ‘øyeebe kalø køn’ chib namuben,

²⁰ Herodesbe møri urasbe, trubalatø mas kaig marøb, Juanwane merrarrawa, kailan keeri yau pasrøbig køn.

Jesúswan piu umbu ulsraig

(Mt 3.13-17; Mc 1.9-11)

²¹ Inchen Juan maya misagwan piu umbu ulsrøb uñib uras, Jesúswangucha piu umbu ulsraig kuig køn. Inchen Jesús Tius Møskaimba waminchib pasramne, srømbalabe kuren,

²² Espíritu Santobe nuim pala kan paloma lataig kørраarruben, srømbalasrøngurrimbe kan wam treeg mørø waminchib trenchibig køn:

—Ñibe nai Nusrkai undaaraig køn cha. Nabe ñuimburab truba tab kui war— cha.

Jesucristoi merrab misaamera

(Mt 1.1-17)

²³ Jesúsbe nui maramigwan pølbasrøppe chabguen treinta años køsrøn tøgaig købig køn.

Jesúsbe Joséwei nusrkain kuitamab isubelø køn.

²⁴ Joséwei móskaimbe Elí køben,

Elíwei móskaimbe Matat købig køn.

Matatwei móskaimbe Leví køben,

Levíwei møskaimbe Melqui køben,
Melquiwei møskaimbe Jana køben,
Janai møskaimbe José købig køn.

²⁵ Joséwei møskaimbe Matatías køben,
Matatíaswei møskaimbe Amós køben,
Amóswei møskaimbe Nahum køben,
Nahumwei møskaimbe Esli køben,
Esliwei møskaimbe Nagai købig køn.

²⁶ Nagaiwei møskaimbe Maat køben,
Maatwei møskaimbe Matatías køben,
Matatíaswei møskaimbe Semei køben,
Semeiwei møskaimbe José køben,
Joséwei møskaimbe Judá købig køn.

²⁷ Judáwei møskaimbe Joanan køben,
Joananwei møskaimbe Resa køben,
Resai møskaimbe Zorobabel køben,
Zorobabelwei møskaimbe Salatiel køben,
Salatielwei møskaimbe Neri købig køn.

²⁸ Nerii møskaimbe Melqui køben,
Melquiwei møskaimbe Adi køben,
Adii møskaimbe Cosam køben,
Cosamwei møskaimbe Elmodam køben,
Elmodamwei møskaimbe Er købig køn.

²⁹ Erwei møskaimbe Josué køben,
Josuéwei møskaimbe Eliezer køben,
Eliezerwei møskaimbe Joram køben,
Joramwei møskaimbe Matat købig køn.

³⁰ Matatwei møskaimbe Leví køben,
Levíwei møskaimbe Simeón køben,
Simeónwei møskaimbe Judá køben,
Judáwei møskaimbe José køben,
Joséwei møskaimbe Jonám køben,
Jonámwei møskaimbe Eliaquim køben,

Eliaquimwei møskaimbe Melea købig køn.

³¹ Meleai møskaimbe Mena køben,

Menai møskaimbe Matata køben,

Matatai møskaimbe Natán købig køn.

³² Natánwei møskaimbe David køben,

Davidwei møskaimbe Isaí køben,

Isaíwei møskaimbe Obed køben,

Obedwei møskaimbe Booz køben,

Boozwei møskaimbe Salomón køben,

Salomónwei møskaimbe Naasón købig køn.

³³ Naasónwei møskaimbe Aminadab køben,

Aminadabwei møskaimbe Admin køben,

Adminwei møskaimbe Arni køben,

Arnii møskaimbe Esrom køben,

Esromwei møskaimbe Fares køben,

Fareswei møskaimbe Judá købig køn.

³⁴ Judáwei møskaimbe Jacob køben,

Jacobwei møskaimbe Isaac køben,

Isaacwei møskaimbe Abraham køben,

Abrahamwei møskaimbe Taré køben,

Taréwei møskaimbe Nacor køben,

Nacorwei møskaimbe Serug købig køn.

³⁵ Serugwei møskaimbe Ragau køben,

Ragauwei møskaimbe Peleg køben,

Pelegwei møskaimbe Heber køben,

Heberwei møskaimbe Sélaj køben,

Sélajwei møskaimbe Cainán købig køn.

³⁶ Cainánwei møskaimbe Arfaxad køben,

Arfaxadwei møskaimbe Sem køben,

Semwei møskaimbe Noé køben,

Noéwei møskaimbe Lamec købig køn.

³⁷ Lamecwei møskaimbe Matusalén køben,

Matusalénwei møskaimbe Enoc køben,

Enocwei møskaimbe Jared køben,

Jaredwei møskaimbe Mahalaleel køben,
 Mahalaleelwei møskaimbe Cainán købig køn.
38 Cainánwei møskaimbe Enós køben
 Enóswei møskaimbe Set køben,
 Setwei møskaimbe Adán køben,
 Adánwei Møskaimbe Tius køn.

4

*Nugwaimandzig Jesúswan chinchibig køtashhab
 marøb*
(Mt 4.1-11; Mc 1.12-13)

1 Jesús Espíritu Santotø netsaig Jordán piyugurri katø arruben, Espíritu Santobe mu misag warab waraimøsrømay pera iben,

2 truyu kwalømmera cuarenta nemisramne tsuben, nugwaimandziibe ke kebenøsrkønrrab marøbig køn. Tru kwalømmerawan chigucha mamøwa, yandø parøgwai møren,

3 nugwaimandziibe:

—Ñi isa kømø, Tiuswei nusrkain kuabe, i srugwan ‘pirri misr’ cha, trenchi— chibig køn.

4 Inchene Jesúsbe trencha løtabig køn:

—Tiuswei wamwan pørigube trenchibig pørig pasran cha: “Møøbe pirrindøgatø øsig tsumig kømøn” chibig.—

5 Inchen nugwaimandziibe kan tun palasrømay pera ya, yu pirau chutøgucha nørreelø nøm ashib karub purrailan kerriguba ke pestø Jesúswan eshkab kenamarabe,

6 trenchibig køn:

—Nabe ñi karumburab karumigwan kerrigu ñun tranøb, katø nømui chigurrimbunø purø tabig tørigwan tranøb inchumøn cha. Kaguende nane

iilan kerrigu tranig køn cha. Incha nabe mun tranøg køben, tranamønrrun cha.

⁷ Inchawei ñi nan tømbasra, køriibala tabig waminchene, iibe kerriguba ñuin kønrrun— cha.

⁸ Inchene Jesúsbe trencha løtabig køn:

—Trenchibig pørig pasran cha: “Señor ñui Tiuswandø køriibala tabig waminchib, nuyasiitø marøb megamig køn” chibig.—

⁹ Inchen trugurrimbe nugwaimandziibe Jerusalén ciudasrømay pera ya, tru Tiuswei yau purø palasrø pasrabe, trenchibig køn:

—Isa kømø, ñi Tiuswei Nusrkain kuabe, yugurri pirausrø pørsrau cha,

¹⁰ kaguende Tiuswei wamyube trenchibig pørig pasran cha:

“Tiusbe nui ángelesmeran ñun chinchipønrrai ashchai ørtrun chibig.

¹¹ Incha ñui srøbwani srugu srurrengwamønrrai nømui tasiimeratøga ñune kusranrrun” chibig.—

¹² Inchen Jesúsbe trencha løtabig køn:

—Øyeeg chibig pasran cha: “Ñui Señor Tiuswane ke chinchipø køtashhab lataikkucha maramig kømøn” chibig.—

¹³ Inchen nugwaimandziibe øyeeg chiyutø kebenøsrkønrrab indamigwan kerrigu chab marabe, Jesúsweim pulugurri maya yana køsrøn tarømisrøbig køn, katøle treeg maramdiig pumnegatig.

*Jesús Galilea nui maramigwan pølbasrøb
(Mt 4.12-17; Mc 1.14-15)*

14 Jesús Espíritu Santoi maramburab maramigwan tøgaig Galileamay katø arruben, tru pirau tru pøtøgatanbe chutøgucha nungøba, nungøba waminchib købelø køn.

15 Inchen judíosmera tulundzuni yamørig nøbe kusrenanen, mayeeløba nun truba tabig waminchibelø køn.

*Jesús Nazaretsrø
(Mt 13.53-58; Mc 6.1-6)*

16 Incha Jesúfbe nø nurainuumay Nazaretsrømay ya, nø trendø treeg marøbig køppe, isrin kwalømbe judíosmera tulundzuni yau kebya, lenrrab pasramisren,

17 Tius maig karuigwan eshkabig Isaíaswei pørigwan lenrrai tranen, larrøbicha kurøppe, øyeeg pørig pasrabigu kurøbig køn:

18 “Señor Tiuswei Espíritube naim pala pasran cha.

Kaguende nane waachameran tabig srøigwan eshkanrrai aceite itølusha tarømarig køn cha;

merrarraig pønrrabelan ‘Elatsiilø kønrrun’ chinrraimba,
katø kabgarwan ashibelø kønrrai martraimba,
katø kaig indinab melabelane, amrrai wesrab in-chaimba,

19 katø Señorwei truba tab pila attrabigwangucha eshkanrraimba nane ørig køn” chibigwan.

20 Incha Jesúfbe tru pørig tøgaigwan judíosmera tulundzuni yau purugubigwan katøle kirra tranabe, wamisrøbig køn. Inchen mayeeløba judíosmera tulundzuni yau purrabeløbe ke nungøba ashib purrabelø køn.

21 Inchen nøbe trenchib eshkab mendabig køn:

—Na leben ñim mørig, i Tiuswei wam pøriibe, ñimui merrab møi yandø treeg nebun— cha.

22 Inchen misaabe mayeeløba nuimburab tabig waminchib, katø nui trigugurri purø tabzhig wamindi wammeran ke kwaara ashib trenchibelø køn:

—¿libe Joséwei nusrkain kømmørgøppet?— cha.

23 Inchen Jesúfbe trenchibig køn:

—Ñimbe nane indzabelø chibgunrrig øyeeg chinrrautan cha: “Ñi mø marøbiibe ñiasiitøwei mø mar” cha. Katø nane: “Ñi Capernaumsrø chine, chine mariilan nam tru wammørigwan, yu ñuim pirau-gucha treegwei mar”,— cha.

24 Inchabe katø trenchibig køn:

—Nabe ñimun cierton trendamønrrun cha: Tius maig karuigwan eshkabigwane møigwanguen nui piraeløtøweimbe chi tab indiimig køn cha.

25 Isa kømø, Tius maig karuigwan eshkabig Elías uñib uras tru pøn pila y tøbø pila sre pumubenma, tru pirau ørøba truba truba parø pasrøben, Israel misaamerai utube piudamera truba yam warain-gucha,

26 Tiusbe Elíaswane Israel pirau warabelan purugunrrab ørmøtø, Sidón ciuda pulu Sareptasrø tsub piudan purugunrrab ørig købig køn cha.

27 Katø Tius maig karuigwan eshkabig Eliseo uñib uras chigucha, Israel misaamerai utube lepra kwanrreelø truba nu kuig køn cha. Inchendø truiløbe ni kanguen kwanrrøwan chishmariimeelø køben, Siria pirausriig Naamánwane kwanrrøwan chishmarig købig køn— cha.

28 Inchen iigwan mørøppe, judíosmera tulundzuni yau purrabeløbe namig købiitø ke chinchimmørø incha,

29 kurra pönrramisra, puebloyugurri weera, tru nøm waramig ciuda marim pasrab tunyu pala trømbøsrømay pera ambubelø køn, trusrø pinørtrab.

30 Inchen Jesúsbe nømuin tøbøtagwan pureppa, iptinchibig køn.

*Kan móg kwaimandzig tøgaig
(Mc 1.21-28)*

31 Incha Jesúsbe Galilea pirau Capernaum puebloyumay ya, isrin kwalømmerawan misagwan kusrenanøbig køn.

32 Inchen nø kusrenanigwane kwaara ashibelø køn, kaguende nø wamindiiløbe mu mandamgaig wamindig køben.

33 Inchen judíosmera tulundzuni yau kan trømbøig maringarub kwaimandzig tøgaig wawabe, mur trashib trenchibig køn:

34 —¡Au! ¿Nambabe ñibe chi asamig tøgagugu cha, Nazaretsrø Jesús? ¿Namun pinishinrrab attirru? cha. Nabe ñune mu kui ashar chibig køn. Ñibe tru Tiuswei Newan Tabig, truig køn— cha.

35 Inchen Jesúsbe kwaimandzigwan namab trenchibig køn:

—Ñibe trashimøtø, móweinukkirimbe webinrrø!
— cha.

Inchen kwaimandziibe nøm mayeelai merrab mówane pirau penøsrka, tru móweinukkurri webibig køn, chigucha chi kørriinchimøtø.

36 Inchen mayeeløba kwaara, kangurrin kangurri:

—¿Kan øyeeg wamindi wammerabe chi koh? chibelø køn. ¡I møøbe mu mandamgaig karuitøgaba, maramburab mariitøgaba trømbøig maringarub kwaimandziimeranguen webingaruben, truilø webamrrappe!—

37 Inchen nune tru pirau ørøba chutøgucha nun, nun waminchibelø køn.

*Jesús Pedroi sueeran tamarøb
(Mt 8.14-15; Mc 1.29-31)*

38 Incha Jesús judíosmera tulundzuni yaugurri webya, Simónwei yau kebibene, Simónwei sueerabe mur pachiiba kwanrrø tsuben, nømbe kwanrriigweyasig Jesúswan:

—Purugurra— cha, rugaben,

39 Jesúsbe kwanrriigweimbala utsøbasrabe, pachigwan webinrrai kandø wamøben, pachiibe weetaptinchen, nøbe tru urastø kurra, tru pubelayasig chi maramigwan marøb mendabig køn.

*Jesús truba Yam kwanreelan tamarøb
(Mt 8.16-17; Mc 1.32-34)*

40 Yandø nøsig pinaiben mayeeløba chi kwanrrø køben tøgarmeran misaamerabe Jesúsweimay srua amrruben, kwanreelømørig nøbe nui tasiimeran nømuim pala estsara, tamarøbig køn.

41 Inchen katø truyu møilan køben truba yamelainukkurri kwaimandziimerabe trenchib trashib webambubelø køn:

—Ñibe Tiuswei Nusrkain køn— chib.

Inchen Jesúsbe kwaimandziimerane kandø wamab, waminchibashmíig kön, kaguende nömbé Cristo kui ashibelø köben.

*Jesús Galileasrø eshkab kusrenanøb
(Mc 1.35-39)*

⁴² Yandø chab tør-rraben Jesúsbe ciudayugurri webya, katøganbalø mu misakkasrø tarømisra iben, misaamerabe lab kua, nø waisrø puabe, ibashmønrrab inchen,

⁴³ Jesúsbe trenchibig kön:

—Misag søtømera katøganbaløsrø warabelangucha nabe Tius nø ashib karub pasrainuguigwei tabig srøigwan eshkab kusrenanamig kön cha. Kaguende truweiwei ørig kur— cha.

⁴⁴ Incha Judeasrø judíosmera tulundzuni yamerayu Jesúsbe eshkab kusrenanøb uñibig kön Tiuswei wamwan.

5

Mana øyeeg asiimíig peskaumera purø nørrø wesrub

(Mt 4.18-22; Mc 1.16-20)

¹ Kan kwaløm Jesús Genesaret nu pisu menda pasrøbene, misaamerabe Tiuswei wamwan mørtrab nuingatan ke nømdø trawaguchib tulundzunøben,

² nøbe tru pisu mendabe pagatø barcomera mu misakkar pønrrai ashibig kön, kaguende peskabeløbe truyugurri webamba, nømui atarrayameran chishmarøb warøben.

³ Inchen Jesúsbe tru pagatø barcomera pønrrabyu tru Simónwei barcoyu kebyabe, pi mendagurri katøguchi amburøsrø örtra cha, nøbe

tru barcoyu wamisra, truyugurri misagwan kusrenanøb mendabig køn.

⁴ Incha yandø chab waminchabe, Simónwane trenchibig køn:

—Barcon amburø mas umbu pisrø øra, peskanrrab ñimui atarrayameran kebetay— cha.

⁵ Inchen Simónbe trencha løtabig køn:

—Kusrennøbig, nambe kwalma kwalma peskab meløbendø, kanguen wesranrrab kaymer cha. Inchendø ke ñi trendaig köptø, atarrayan kegutchab— cha.

⁶ Incha keguchene, peskaube nu kegørraptø atarrayabe kølsrøb mendøben,

⁷ nømbe nømui lincha amøñibelø katøgan barcoyu purrabelan, purugunrrab amrrunrrai keberen, nømbe amrrua, pa barcomeran peskautø netsøganen, barcomerabe piu ke asentanrraptiig inchibelø køn.

⁸ Inchen trunun ashabe, Simón Pedrobe Jesúswei srøb pulu tømbønsrøb trenchibig køn:

—Señor, naim pulugurri tarømisrtra cha. Kaguen nabe kaig marøb møg kur— cha.

⁹ Peskau treeg nørrø wesraikkurri Simónbe truyu mayeelø nøba pønrrabeløba kwaarøbiitø ke chindamdiig kui inchibelø køn.

¹⁰ Katø tru Zebedeowei nusrkalø Jacoboba, Juanba, tru Simónwei trendø lincha peskab amøñibeløgucha treetøwein kørig kui inchibelø køn. Inchene Jesúsbe Simónwan trenchibig køn:

—Chi kørig kui inchimøta cha, møingurrimbunøbe misaameran peskabig kønrrig— cha.

11 Inchen nømbe barcomeran pisu mendasrø wesrawabe, kerrigu pønrramnetø, Jesúswei mendig ambuptinchibelø køn.

*Jesús kan lepra kwanrrø tøgaigwan tamarøb
(Mt 8.1-4; Mc 1.40-45)*

12 Jesús mø pueblomeryu køsrøn tsubene, kan møg asr trerab kwanrrø, lepra taig, tøgaig pua, Jesúswan ashabe, tømbønsra, maløwanguen pirau kebatamnegatig utsøbasrabe, trenchib miabig køn:

—Señor, nan ñi tamaramdiig købene, tamartra—cha.

13 Inchen Jesúsbe tasigwan larrøbicha estsarabe, trenchibig køn:

—Tamarøg køtan cha. Tamarig kørrømisr—cha.

Inchen tru urastø nui trerab kwanrrøbe chishig kørrømisren,

14 Jesúsbe trencha karubig køn:

—Au, mungøben eshkawabesin cha. Inchendø ya, ñui asrwan sacerdotendø kenamara, tru ñi yandø chishig kørrømisrimburø tru Moisés trannrig taigwane srua ya, tranrrig cha, mayeeløba ñui kwanrrøwan chishig kørrømisrin kui ashchain—cha.

15 Treendingucha Jesúswane ke nun, nun waminchen, nune mas wammørig kørrømisren, misaamerabe truba nørrø nun mørtrappa, katø nømui kwanrrømeran tamariilø kønrrappa tulundzunabelø køn.

16 Inchendø Jesúsbe chugøben mu misakkasrø ya, truyu Tius Møskaimba waminchibig køn.

*Jesús kønønrrab kaimabigwan tamarøb
(Mt 9.1-8; Mc 2.1-12)*

17 Kan kwaløm Jesús kusrenanøb wabene, møiløgøsrøn fariseosmeraba, tru maig maramigwan martrai Moisés pørigwan kusrenanøbeløba truyu purrabelø køn. Truiløbe Galilea pirau maya pueblosrøngurrimba, Judea pirausrøngurrimba, Jerusaléngurrimba amrruar. Inchen Tiuswei maramburab maramibe Jesúsba pasrabig køn kwanrreelan tamarøb.

18 Inchen mø möguelø køsrøn katøgan mög kønønrrab kaimabigwan tsigalyu muta pua, yau keera, Jesúswei merrab pasrtrab inchendø,

19 mumayguen kebambamig wetørranrrab kaimabelø køn. Kaguende menrra misag pasrøben, trugurri ya pala nebamba, tejameran picha, trab kura, kwanrriigwan tsigalbañau misag utu Jesúswei merrab kørrøørøbelø køn.

20 Inchen Jesúsbe nømui isubigwan ke nuinuutø pasra ashabe, kwanrriigwane trenchibig køn:

—Au, kasuku, ñui kaig mariilane yandø ulø payamig kømíig pesannaig kørrømisran— cha.

21 Inchene tru Moisés pørigwan kusrenanøbeløba fariseosmerababe treeg isub mendabelø køn: “I møg Tiusweimburab purø trømbøig wamab waminchibiibe, ¿mu koh? cha. Kaguende kaig mariilan ulø payamig kømíig pesannaig kørraimbe ¿mu kuin treeg mariasamø? cha, Tiustøweimbe treeg martrun” chib, isubelø køn.

22 Inchen Jesúsbe nøm chi isub pønrrailan kelarrab ashabe, trenchibig køn:

—¿Ñimbe ñimui manrraube chindimba øyeeg isugue? cha.

²³ ¿Møigwan mas kørmø trendamdiig købsruerah? cha. Kabe: “Ñui kaig mariilan ulø payamig kømíig pesannaig kørrømisran” ¿tamiteh? Kabe: “Kurrab, inrrø” ¿tamiteh? cha.

²⁴ Pøs, na, Møg Misra Arrubiibe yu pirau kaig mariilan ulø payamig kømíig pesannaig kørnrai mu mandamgaig marøbig kui møimbe ñim ashchai kenamaramønrrun— chibig køn.

Inchabe tru kørnrrab kaimabigwane trenchibig køn:

—Nabe ñun trenchar cha: Kurrab, ñui tsigalwan mutab, ñui yamay inrrø— cha.

²⁵ Inchene tru urastø tru kwanrriibe nømui merrabgurri kurra, ø tsuig tsigalwan muta, Tiuswan truba tabig waminchib nui yamay ibig køn.

²⁶ Inchene mayeeløba kwaara asha kørrømisra, Tiuswan truba tabig waminchib, truba kwaariilø:

—Møin kwaløm kan yeekkucha tabelø mari aser— cha trenchibelø køn.

Jesús Leviwan wamab (Mt 9.9-13; Mc 2.13-17)

²⁷ Øyeeg purayaig wendø Jesús webyabe, kan møg Levi taig, romasreelayasig an utabelø purrainug wai ashabe, trenchibig køn:

—Nai mendig amø— cha.

²⁸ Inchene Levi chi tøgagúigwan kerrigu kørrømarabe, kurrappa, Jesúswei mendig ibig køn.

²⁹ Incha trugurrimbe Levi Jesúsweyasig nui yau truba nu fiesta maren, tru romasreelayasig an utabelø truba yameløba, katøganeløba mishatsigu nømba truba nu purrabelø køn.

³⁰ Inchen fariseosmeraba, tru Moisés pørigwan kusrenanøbeløbabe nui kusrenanøb pera uniilane namig, Jesúsweimburab chinetø chib, trenchibelø køn:

—¿An utabeløba, kaig marøbeløba ñimbe tru iløbabe chindimba lincha mab, muchigue?—cha.

³¹ Inchene Jesúsbe nømune trencha løtabig køn:

—Tabelø, kwanrrøgarbe mø marøbig palain kømøn cha. Kwanrreeløbeguende palain køn cha.

³² Nabe tru sølgandø amøñibelan wamønrrab arrumøtø, kaig marøbelan wamønrrab arrig køn cha, yandø nømui kaig mariilan isua mørøb, Tiusweimay lliranrrai.—

Ayunamigwan Jesúswan payib

(Mt 9.14-17; Mc 2.18-22)

³³ Inchen kaneløbe Jesúswan trencha payibelø køn:

—Juanwei mendig amøñibeløbe katø katø truba ayunab, katø Tiusba waminchib indamigwan marøbelø køn cha. Katø fariseosmerai mendig amøñibelø treetøwei maren, trune ñuieløbe ka mab, ka muchib inchibelø køn—cha.

³⁴ Inchene Jesúsbe trencha løtabig køn:

—¿Kan novios yaumay linchai eshkailanma keg mistrabig nømba wabengan, mamø purrønrrai inchaitarru? cha.

³⁵ Inchendø yandø keg mistrabigwan srua ambam kwalømmera punrrun cha. Inchen tru kwalømmerawane ayunabwei inchun—cha.

³⁶ Incha katø Jesúsbe ‘øyeeg lataitøwein køn’ cha, kemesra trenchibig køn:

—Mugucha kan srø camisanma para wesrumøn cha, køllin camisayu waya tsushinrrab. Treeg

marene, srø camisabe ka minchen, inchagucha srøigwan waya tsusaibe køllin camisayube chi tab punrraamøn chibig køn.

³⁷ Katø muguen srø vinonma køllin kalusmerayu usrmøwei indan cha. Kaguende treeg marene, srø vinobe kalusmeran srurrøgøben, vinobe lushen, kalusmerabe ka kølsran cha.

³⁸ Inchawei srø vinone srø kalusmeran marigu usramig køn cha.

³⁹ Katø mugucha øl-laig vinon muchibiima srø vinone mugucha muchig kømui indan cha. Kaguende: “Øl-laibe mas mayig køn” chibelø køn—cha, trenchibig køn Jesúsbe.

6

Jesúswei kusrenanøb pera uniilø isrin kwaløm tirigu tur lurrøb

(Mt 12.1-8; Mc 2.23-28)

¹ Kan isrin kwaløm Jesús tirigu ellmarig utuwan pureb ibene, nui kusrenanøb pera uniiløbe tirigu turmeran lurrøb ambabe, tirigu turwan tasiitøga katsøsra, mabene,

² mø fariseosmera køsrøn nømune trenchibelø køn:

—Ya isrin kwaløm chigøben marmønrai merigwan ïñimbe chindimba øyeeg margue?— cha.

³ Inchene Jesús trencha løtabig køn:

—ïñigan lemeelø køtirru cha, tru mana køsrøn Davidwan parøgwab, nui linchibelan parøgwab inchen, nø mandø indigwan?

⁴ Nøbe Tiuswei carpa ya tabzhigu kebya, Tiusweyasiitø tarømarig pirrimera, tru

sacerdotesmeratø maim pirrimeran mendaibe mu mamønrrai meriilan nø mab, katø nøba purrab misagwangucha srørrøb indigwan.—

⁵ Incha katø trenchibig køn:

—Møg Misra Arrubiibe tru isrin kwaløm nan nø karunrrain kømøtø, maramdiigwane marøb, maramgaigwane marmub, nabe na asha karubig kur— cha.

Kan møg tasig mul-laig

(Mt 12.9-14; Mc 3.1-6)

⁶ Indiibe katøgan kwaløm isrin kwalømdøwei Jesùsbe judíosmera tulundzuni yau kebya, kusrenanøb pasrøbene, truyube kan møg nui kusrmay tasig mul-laig tøgaig waben,

⁷ tru Moisés pørigwan kusrenanøbeløba, fariseosmerababe Jesúswan larab købelø køn, isrin kwaløm tamarøbig køtashchab, chigøben chi køptø.

⁸ Inchen nøbe chi isub pønrrailan asha, tru tasig mul-laig tøgaig mówane:

—Kurra, uyu tøbøtag pasramisr— cha trenchibig køn.

Inchen tru móøbe nømuin tøbøtag kurra pasramisrøbig køn.

⁹ Inchen Jesùsbe katøganelan trenchibig køn:

—Na ñimun payrrab inchar cha: {Maig maramigwan martrai Moisés pøriibe isrin kwalømbe chiwan martrain taig køh cha, tabiiteh, kabe kaiteh cha; kwamønrrai indamig køh, kabe kweetsamig kø, chindah?— cha.

¹⁰ Incha Jesùsbe mayeelø nuim pøtøgatan pønrrabelan ashabe, tru mówan trenchibig køn:

—Kwalwan larrøbichi— cha.

Inchen møøbe treeg inchen, nui kwalbe tabig kørømisrøptinchibig køn.

¹¹ Inchen treekkurri kaneløbe truba nama, kangurin kangurri Jesúswan chi kaig maramdiig køtashchab payib mendabelø køn.

*Jesús nøashib karua øramelø doce lawa wesrub
(Mt 10.1-4; Mc 3.13-19)*

¹² Tru kwalømmerawan Jesús kan tun palasrø Tius Møskaimba waminchab ya, kwalma ørøba treeg marøb wawa,

¹³ tør-rrabene, nui kusrenanøb pera uniilan wama, truilai utu doce lawa, wesrawa, truilane nøashib karua øriilø køn cha, wamabig køn.

¹⁴ Truiløbe iilø køn: Simón, nundøwei katø Pedro cha munchi pasrig køben, Simónwei nuneg Andrés køben, Santiago køben, Juan køben, Felipe køben, Bartolomé køben,

¹⁵ Mateo køben, Tomás køben, Alfeowei nusrkai Santiago køben, Simón Zelote cha wamig køben,

¹⁶ Judas Santiagoi nusrkain køben, Judas Iscariote, tru wendø Jesúswan ashig kømui inchibelain-gatø pasramisra, trannrrabig købengue.

*Misag truba nuwan Jesús kusrenanøb
(Mt 4.23-25)*

¹⁷ Incha Jesús tun palasrøngurri nømba kørраарруа, kan chagu pasramisrøbig køn. Inchen truyu nui mendig amøñibeløbe truba nu tulundzuna, pasrabig køn, Judea piraelø kerrigu, jerusalénsreelø køben, Tiroba, Sidónba tru mar pulusreelø køben,

¹⁸ truiløbe Jesúswan mørtrab amrruin købig køn, nømui kwanrrømeran tamartraimba. Inchen tru

kwanrreelø trømbøig maringarub kwaimandzi-imera larrø trømbøig kuig melønrrai marinabeløbe tamariilø køben,

¹⁹ maya misaabe nun katøranrrab inchibelø køn, kaguende Jesúswei maramburab marøbig nuinukkurri webarrua, mayeelanba tamaren.

Kasrag købiiba, chigucha tab kómíba

(Mt 5.1-12)

²⁰ Incha Jesús nui kusrenanøb pera uniilan ashabe trenchibig køn:

—Mayanguen tab kuilø køn cha, ñim waachamer-abø.

Kaguende Tius nø ashib karub waibe ñimuiwein køn cha.

²¹ Mayanguen tab kuilø køn cha, ñim møi ya parøgwailøbe.

Kaguende maig palai melaigwan Tiusbe nømun unchaguen traniilø kønrrun cha.

Mayanguen tab kuilø køn cha, ñim møi ya kishi-beløbe.

Kaguende wendøbe indzønrrabguen cha.

²² Mayanguen tab kuilø køn cha,

ñimun misaamera tsalø ashib,

ñimune nøørø kønrrai tarømarøb,

ñimun tsalø waminab,

ñimui munchiwan ke kaigwan lataig indinab, tru na, Møg Misra Arrubikkurrindø ñimun treeg marene.

²³ 'Treeg pureb kwalømbe ñimbe truba truba tab kui mørøb, truba kasraarab pørtray chibig køn. Kaguende truburø ñimbe srømbalasrømbe truba nuig ketig utamig tøgagønrrun cha. Kaguende merrabsrø nømui kölli misaamerama Tius maig

karuigwan eshkabelan øyeegwei kaig marøbelø
kuig køn cha.

24 ¡Ay, ñim waacha, puarmeraimbe!

Kaguende yandø tsabøtø utarguen køn cha,
kasrag købigwan.

25 ¡Ay, ñim waacha, møi ya chi palømø tøgarbe!
Parøgwai mørtrun cha.

¡Ay, ñim waacha, møi ya indzabeløbe!

Ñimbe wamamøra isub kishchun cha.

26 ¡Ay, ñim waacha, ñimun mayeelø tabig wamind-
inabelaimbe!

Kaguende ñimui merrabsrø kølli misaam-
erama treetøwei tabig waminchibelø
købig køn cha, tru ‘Tius maig karuigwan
eshkabelø ker’ chib isabelan.

*Ñimun ashig kømui inchibelan tsalø ashmumig
(Mt 5.38-48; 7.12)*

27 Inchendø ñim nan mørøbelane nabe tren-
damønrrun: Ñimun ashig kømui inchibelane un-
daarab, ñimun tsalø kui inchibelane tabig marøb
inday cha.

28 Ñimun ‘trømbøig nebubash’ chib
wamabelaimbe ñimbe nømune ‘mayanguen
tabig nebunrray’ chib trenday cha. Ñimun kaig
marøbelaimbe, nømuyasig Tiusba wamindamig køn
cha.

29 Møikkøben ñun kandarø maløbøtø pashene,
kandariigwangucha yul cha. Møikkøben ñui tur-
iwan kerrabene, ñui camisangucha ka srua ibasin-
garu cha.

30 Ñun mu chi miabigwane tranøb, chiwan køben
ñuiwan kerrabene, miamøta cha.

31 Ñimgurrima katøganelø ñimuyasig tabig maramig palai inchibeløbe, ñimgucha katøganelan treetøwei tab inday chibig køn.

32 'Ñim ñimun undaarabelandø undaarawabe, ¿ñimbe chigúin tabig martrague? cha. Kaguende kaig marøbeløguen nømun undaguelane nømgucha undaarabelø køn cha.

33 Ñim ñimun tab inchibelandøwei tab inchabe, ¿ñimbe chigúin tabig martrague? cha. Kaguende kaig marøbeløgucha treetøweimbe marøbelø køn cha.

34 Peba tranøppe, katø utamdeelandø pebøbeløbe, ¿ñimbe chigúin tabig martrague? cha. Kaguende kaig marøbeløgucha katøganelø kaig marøbelandøweimbe, katø kerriguwan treetøwei utønrrab pebøbelø køn cha.

35 Trune ñimbe ñimui ashig kømui inchibelan undaarab, tabig marøb, pebøb indamig køn, katøyug utønrrab isua kømøtø. Treeg marene, ñimui utamibe truba nuig køben, ñimbe Tius Mayeelaim Pala Pasrabigwei ureemera kønrrun chibig køn. Kaguende nøma chiweinguen ungwaguen-garwan, larrø kailan, tab inchibig køn cha.

36 Ñimui Tius Møskaima lastima ashibig købene, ñimgucha treetøwei lastima ashibelø kuy cha.

*Katøganelane 'kailø køn' chib
(Mt 7.1-5)*

37 'Ñimbe katøganelan 'øyeeg køn, øyeeg marøbelø køn' chib waminchimøtay, ñimungucha 'øyeelø, øyeelø køn' chimønrraimbe. Katøganelan kaigyu pønrrønrrai pønsrømøtay, ñimun treetøwei kaigyu pønrrønrrai pønsrømønrraimbe. Ñimun kaig maren,

ulø paymø pesannay, ñimungucha Tius ulø paymø pesannailø kønrrappe.

³⁸ Katøganelan tranay; ñimungucha tranrrun, talegayu tab unaasig tingandø kørrogua, pinølusam netsøganig. Kaguende ñim kanelan maig unaasha traniibe, ñimungucha treetøwei unaasha tranrrun—chibig køn.

³⁹ Incha katø Jesúfbe ‘øyeeg lataitøwein køn’ cha, kemesra trenchibig køn:

—¿Kan ashchab kaimabiima katøgan ashchab kaimabigwandøwei srua inrrautah? cha. ¿Pailøba treeløtøbe trabyu kegorrømønrraitarru? chibig køn.

⁴⁰ Kan kusreb mendig megabiibe nui kusrenøbigwan purab nuig kømøn. Inchendø chi kusremigwan ne kusrewabeguende, nun kusrenøbig lataitøwein kønrrun.

⁴¹ ’¿Chindimbarre ñui nunewan kabyu shauzhig wabigwangøba ashku cha, tru ñuin kabyu nu tsig wabigwanguen ashmubendøbe?

⁴² Inchawei ñitøweinguen ñuin kabyu nu tsigwan ashmubendøbe, ñui nunewane chincha øyeeg chinrragu: “Nai nuneg, ¿ñuin kabyu shauzhig wabigwan wesrarruah?” cha. ¡Ñi, palatø tabig! Ñuin kabyu nu tsig wabigwanmerrig wesru chibig køn. Trenchabe si, ñui nunewein kabyu shauzhig wabigwan wesrumig tab ashchabguen cha.

Tusrbe mamikkurri asig køn

(Mt 7.17-20; 12.34-35)

⁴³ Kan tab tusrbe kaig mamig niimíig køben, katø kan kaig tusrbe tab mamig niimíig køn cha.

⁴⁴ Kaguende tusrmørig chi mamig niguen tabig kui, kaig kui truyu asan cha. Kal tusrmerayugurri

yashig lurrmøwei, kaldø misrøb tusryugurri uvas lurrmøwei inchibelø køn cha.

⁴⁵ Inchawei kan móg tabiibe tabig isuilan nui manrrau esegabig kua, truyugurrimbe tabig wesrub wamindan. Inchen kan móg kaibe kaig isuilan nui manrrau esegabig kua, truyugurrimbe kaig wesrub wamindan. Inchawei nui manrrau chine isua tøgagúilø pinøguchen, nui triibe treeg wamindan chibig køn.

*Pailø ya marøbelan kemesra wamindig
(Mt 7.24-27)*

⁴⁶ '¿Nimbe nane chindimba: "Señor, Señor" chib wamøgue cha, na maig karuigwane møra marmeełø købendøbe?

⁴⁷ Mugucha naimay arrua, nan møra, na maig taigwan marøbigwane, øyeeg móg lataig køn tamønrrun cha:

⁴⁸ Truibe kan móg yawan martraptø pirøwanmerrig srugu larrayamnegatig umbu lalla, trugurrimbe tru srug pala yawan niga pasrønrrabigwan marøbig lataig køn cha. Inchen pibe nurawa, arrua, tru yawan purø trømbøig neguchib megambuagucha, kønøgønrrab kaiman cha, kaguende purø may mara pasrig kua.

⁴⁹ Inchen kan móg nan mørrendø, na maig karuigwan marmíibe, nui yawan niga pasrønrrabig srug pusrmøtø, ka pirø palatø kusrubig lataig køn cha. Pi nurawa arrubig, tru yawan mur megambub neguchene, tru yabe kebeñen, kerrigu pinisaig kørrømisran—cha, trenchibig køn.

7

*Suldau sötowan nø karub pera pasrabigwei
mendig megabigwan Jesús tamarøb
(Mt 8.5-13; Jn 4.43-54)*

¹ Yandø misagwan Jesúsbe chab waminchabe, Capernaumsrø kebibene,

² truyu kan romanosmerai suldau, cienelan ashibig, centurión taig, kan karuindiig megabig truba undaaraig tøgagúibe, truibe kwanrrøtøga yandø ke pinamðø palabig tsubig køn.

³ Inchen tru cien suldaumeran ashibiibe, Jesúswan wamindi mørabe, judío misaameran karubelø kølli misaameran karua ørøbig køn, nui kwanrriigwan tamartrab attrai.

⁴ Inchen nømbe amba, Jesúsweim pulu kemal-labe, ke tiusmanda chib truba inchib trenchibelø køn:

—Tru møwane ñi treeg ka purugumdiig treeg mög køn cha.

⁵ Kaguende yu nam warain pirau maya mis-agwan undaguig kua, nøashib nam judíosmera tulundzuni yawan maringaruig køn— chib.

⁶ Inchen Jesúsbe nømba iben, yandø yau pub lutau ambene, tru suldaumeran ashibiibe nui trendø linchibelan møilan køsrøn trenchinrrai karua ørøbig køn:

—Señor, øyangatiizhiitø attra tan chinrrai. Kaguende ñi nai yau kebatraimbe, nabe trengatig kømuinatan cha.

⁷ Incha treekkurri ni naashibguen ñun lanrrab arrumur cha. Tammisr cha, treetø chirra chibig køn. Nai karuindiig megabig tammisrig kønrrai.

8 Kaguende nagucha mas nørreelø karua pasrig kur cha. Katø treeg køben na karub tøgagúilø suldaumera tøgaig kur cha. Truilanma na møigwan køben: “Inrrø” chibene, ib; katø na møigwan køben: “Amø” chibene, arrub; katø nai karuindiig megabigwan: “Chigøben mar” chibene, marøb inchibig køn cha. Nøbe trendan— chibelø køn.

9 Inchen Jesús iigwan mørabe, tru møwan nøguen kwaara asha, nui mendig truba nu misag amøñibelan keesha ashabe, trenchibig køn:

—Nabe ñimun trendamønrrun cha: israelitas-merai utuguuen isubigwan nainug pasrig øya nuig wetørramur cha, i møwei lataig.—

10 Indiibe tru karua øriilø katøle yau pubene, tru karuindiig megabiibe tabikken waptinchibig køn.

Jesús kan piudai nusrkawan katø øsiirangarub

11 Yandø øyeeg chab puraiben, Jesúsbe kan pueblo Naín taisrømay iben, nui kusrenanøb pera uniiløba, truba nu misaaba linchibelø køn.

12 Inchen tru puebloyu kebambam yaskab pulu pubene, kan kwaigwan sørønrrab muta, amr-rubelø køn, tru kwabiibe kandø nusrkain køben, usrimbe piuda.

13 Inchen Señorbe tru ishuwan lastima ashabe, trenchibig køn:

—Kishmøta— cha.

14 Incha Jesúsbe kemalla, taulwan katøraben, muta ambubeløbe pønrramisren, Jesúsbe kwaig-wane trenchiptinchibig køn:

—Matsinø, na ñun jkurrø! char— cha.

15 Inchen tru kwabiibe kurra, wamisra, waminchib mendøben, Jesúsbe usran tranøbig køn, pera inrrai.

16 Inchen iigwan ashene, nómune mayeelanba körig kóbiitø ke chindamdiig kóben, Tiuswan truba tabig waminchib trenchibelø kón:

—¡Tius maig karuigwan eshkabig purø nuig namui utu kurrin kón! chib. ¡Tiusbe nui misagwan purugunrrab arrin kón!— chib.

17 Inchen Judea pirau kerriguba, katø tru pirau tru pøtøgatanwan kerriguba Jesús chi marigwan wammørøbelø kón.

Juan Bautistai kusrenanøb pera uniiłø

(Mt 11.2-19)

18 Inchen Juanwei kusrenanøb pera uniiłøbe øyeeg purayailan kerrigu nun eshkaben, Juanbe nui mendig amøñibelan pailan wama,

19 Jesúswan trencha payrrai ørøbig kón: ¿Tru Cristo attrabig kóbiibe ñi kuin kui, kabe nambe katøganun muniiram kuin kui?

20 Inchen tru Juanwei kusrenanøb pera uniiłøbe amrrua, Jesúswan kemallabe, trenchibelø kón:

—Juan Bautistabe, ñun payrrai, namun karua ørtan cha. ¿Tru attrabig kóbiibe ñi kuin kui, kabe nambe katøganun muniiramig kuin chindi?—

21 Inchen tru uras, Jesúsbe kwanrreelø truba yamelan tamarøbig kón, chigurrimbunø kaig kwanrrø tøgarmeran kóben, kwaimandzig tøgarmeran kóbengue. Katø truba yam kabgailan ashchai tamarøb inchibig kón.

22 Inchabe Jesúsbe Juan karua øriilan trenchibig kón:

—Amba, ñim chi mørigan, ñim chi asigwan Juanwan eshkanrrigay cha. Kabgailøbe ashen, cojosmerabe amben, asr trerab kwanrrø tøgarmerane nómui kwanrrøwan tamara

chishmariilø køben, kalu mørmeeløbe mørøbelø misren, kwailøbe øsiraben, waachamerane Tiuswei tabig srø wamwan eshkab kusrenanilø køn cha.

²³ Mayanguen tab kuig køn chibig køn, nan peg kuitamab isumøtø, na kuitamab isubigweimbe.—

Juan Bautistaimburab maig kuigwan Jesús waminchib

²⁴ Incha Juanwei kusrenanøb pera uniiłø ambene, Jesúsbe Juanweimburañ truba nu misagwan trenchib waminchib pølbasrøbig køn:

—¿Misag warab waraimøsrømbe ñimbe chi ashchab webamgue? cha. ¿Kan caña ambumay, imay isig srua yainaptiigwandeh? cha.

²⁵ Trube, ¿chi ashchab webamgue? cha. ¿Kabe kan mög truba tabig keweigwandeh? cha. Ñimbe ashibelø køn cha, truba tabig kebeløbe nømun maig marøg købendø marøb, reymerai yau purrabelø kui cha.

²⁶ ¿Trube, treeg købene, chi ashchab webambig kø? chibig køn. ¿Kabe Tius maig karuigwan kan eshkabigwandeh? cha. Øø, nabe ñimun trendamønrruncha: Treegwanwei ashchab webambig køn cha, trurrigu Tius maig karuigwan eshkabigwan lataitøguen kømø, mas nuigwan.

²⁷ Juanbe tru Tiuswei wamwan pørigu øyah taig truig køn cha:

“Au, nabe nai wam srua inrrabigwan ñui merrab ørar taig, ñui maywan ñui merrab tamartrai.”

²⁸ Nabe ñimun trendamønrrun chibig køn: Maya möguelø kal-labelai utu tru Juan lata nuibe muguen kaagúig køn cha. Inchendø treeg

kuindøgucha, Tius nø ashib karub wainuube kan mög chigucha kómíkken mas nuig køn cha, Juan lataguen kómø.—

²⁹ Inchen maya misaameraba, tru romasreelayasig an utabeløba Jesús wamindigwan mørabe, Tiusbe maig kónrrabigwan tabig sølgandø marøbig kuin køn chibelø køn, tru Juan piu umbu ulsrainabeløbe.

³⁰ Trune tru fariseosmeraba, tru maig maramigwan martrai Moisés pørigwan treeg maramig køn chib kusrenanøbeløbabø nømuimburab Tius maig martrab isua indigwan kaashibelø køn, kaguende truiløbe Juan piu umbu ulsraimeelø kua.

³¹ Katø Señorbe trenchibig køn:
—¿Møin kwaløm möguelane chi latailø køn chinrrab koh? cha. ¿Chi lataig asønan chinrrab koh? cha.

³² Kan plazayu ureemera esheerrab purramisra, kangurrin kangurri øyeeg chib trashib purrabelø latailø køn cha:
“Nambe ñimuyasig luswan urringucha,

ñimbe pailamøwei;
cantailø isumdeelø cantaben,
ñimbe miirab kishmøwei indan” chibelø latailø.

³³ Pøs Juan Bautista pirri mamøwei, vino muchimøwei inchibig arrubene, ñimbe nune, kwaimandzig tøgaig køn, chibelø køn.

³⁴ Inchen tru Møg Misra Arrubig mab, muchib inchibig arrubene, trube, ñimbe menrra maptiig køn tamba, menrra muchiptiig køn tamba, romasreelayasig an utabeløba, kaig marøb misaameraba linchibig køn tamba inchibelø køn.

35 Inchendø mu mørkken nebua isumgaig tru Tius marøb pasraigwane nui ureemerainug ashchai kenamaran— chibig køn.

Jesús Simón fariseowi yau

36 Kan møikkøsrøn fariseo Jesúswan nøba lincha manrrab attrai eshkaben, Jesúsbe truigwei yau kebyabe, mishatsigu wamisrøbig køn.

37 Inchen tru puebloyutøwei kan kaig marøb ishug tsubig, tru fariseowi yau Jesús mab wan tai wammørøppe, kan alabastro limetayu truba may irrab aceite srua puabe,

38 kishib Jesúswei wendau srøb pulu wamisra, nui kappinwan Jesúswei katsig tambal pala kørrøgøb sømara, trugurrimbe nui pusruutøga pinømøra, katsigu muchawa, yandø tru may irrab aceiten nui srøb pala itølushibig køn.

39 Inchen tru fariseo Jesúswan manrrab attrai eshkabig ashabe, nuinetø treeg isubig køn: “I mógl Tius maig karuigwan eshkabig kuimbe, nun katørabiibe mu ishug kui, kaig marøb ishug kui asin kømbala” cha.

40 Inchen Jesúsbe fariseowan trenchibig køn:

—Simón, ñun chigøsrøn tamig tøga war— cha.

Inchen fariseobe:

—Kusrennøbig, eshkarra— chiben,

41 Jesúsbe trenchibig køn:

—Kan an pebigwan pailø móglø nun ulømisrar købig køn cha, kane quinientos denarios ulø købene, kane cincuenta ulø købig køn cha.

42 Indiibe truiløbe chugurringuen trannrrab-gailø køben, tru an pebøbiibe pailanba paymønrrab

kagøbashiptindig køn cha. Treeg købene, *¿i* pailøbe
tru an pebøbigwan møig mas undaarerah?— cha.

43 Inchen Simónbe trenchibig køn:

—Tru mas nu anwan ulø paymø, kagøbasinabig,
na møren truig kømmørgøtan— cha.

Inchen Jesúsbe trenchibig køn:

—Søl isua trendan— cha.

44 Inchen Jesúsbe ishuwan keesha ashabe,
Simónwane trenchibig køn:

—*¿I* ishuwan ashkuh? cha. Nabe ñui yau kebar-
ruben, nai katsigwan kwalamig ñibe nan pi tran-
muben, trune i ishuube nui kappinwan kørroga
sømara, nui pusruutøga pinømørtan cha.

45 Ñibe nan muchamuben, trune nøbe na kebar-
rinukkurri nai srøbmeran muchab wan cha.

46 Ñibe nai tur pala aceite srølmuben, nøbe may
irrab aceiten nai srøb pala itø lushtan cha.

47 Inchawei ñun trendamønrrun chibig køn: I
ishuwei truba nørrø kalø mariilan nun ulø paymø
pesannaikkurri nøbe truba truba undaaran cha.
Inchen møikkøben tre nu kømíigwan ulø paymø
pesannainabiibe, tru ulø paymø kagøbashiwigwane
tre undaaramøn— cha.

48 Inchabe tru ishuwane trenchibig køn:

—Ñui kaig mariiløbe payamig kømíig, pesannaig
kørromisran— cha.

49 Inchen truyu lincha mab nøba purrabeløbe,
nømasiyaitø trenchib mendabelø køn:

—*¿Chigøben* kaig mariilanguen ulø paymø pe-
sannamig kønrrai marøbiibe, iibe mu møg køh?—
cha.

50 Inchen Jesúsbe ishuwan trenchibig køn:

—Ñi ñui isubigwan nainuutø pasra tøgagúikkurri, kaigygurri wesraig kørroñmisran cha, mœimbe chi isumø, inrrø— cha.

8

Ishumburmera Jesúswan mendig amœñibelø

¹ Yandø iig chab puraiben, Jesúsbe tru tabig srø wam Tius nø ashib karub wainuguigwan eshkab kusrenanøb pueblomerasrø yamera tsitsø pønrrabsrø uñibig køn, nui doce kusrenanøb pera uniløba.

² Inchen katø mø ishumburmera køsrøn nø kwaimandziimeran webusriiløba, kwanrrømeran tamariiløba linchibelø køn. Inchen truilai utube tru siete kwaimandziimera webambinabig, María Magdalena køben,

³ Herodeswei yau ya ashib tsubig Cuzai srai Joana køben, Susana køben, katøgan ishumburmera køben linchibelø køn. Iløbe nømui chi tøgagúiløtøga Jesúswanba, nui kusrenanøb pera unilanba purugubelø købig køn.

Kan kwallibig mandø kwaligwan kemesra kusrenanøb

(Mt 13.1-9; Mc 4.1-9)

⁴ Misag truba nørrø tulundzuna, chu puebloyuelø køben, Jesúswan itømaytø ashchab webamben, nøbe ‘øyeeg lataitøwein køn’ cha, kemesra waminchib trenchibig køn:

⁵ —Kan kwallibiibe nui yellwan tsurøb kwallchab webyan cha. Incha tsurøb ibene, kanbalø yellbe mayu kørroben, itøbunøben, illimera amrrua, man cha.

6 Inchen katøganbaløbe srug trølyu kørra, kal-lappe, kal-labendø, pirø søig kømøwagurri mul-lan cha.

7 Kan utu yellmerabe kalshau utu kørra, kal-laben, kalbe kanbalatø nørrørawa, chab tsibisan cha.

8 Inchen kanbaløbe yell tab pirau kørra, nørrørawa, tabig misra, kan yellgurrindø trulzheelø ciengatig nigan—cha.

Iigwan trenchabe, Jesúsbe truba mur waminchib trenchibig køn:

—¡Møramig kalu pønsraibe, mør!— cha.

Mandøgurri ‘iibe øyeelø latailø køn’ cha Jesús wamindig

(Mt 13.10-17; Mc 4.10-12)

9 Inchen nui kusrenanøb pera uniiløbe:

—¿Tru ‘øyeeg lataitøwein køn’ cha wamindiibe tappe, mandø køh?— cha payen,

10 Jesúsbe trenchibig køn:

—Tiusbe nø ashib karub wainug mu asiimíig tøgagúilan ñimun ashchai tranan cha. Trune katøganelane ‘øyeeg lataitøwein køn’ chib wamindi-iløtøga eshkab waminchar cha,

“nømbe ashippe ashendø,

ashmøwa lataig kørrømisrøb;

mørøppe mørrendø,

chigúi mørøwa kørrømisrøb inchain” cha.

Tibe kan ellmarøbig lataitøwein køn’ cha wamin-chacha pasrigwan Jesús tab eshkab

(Mt 13.18-23; Mc 4.13-20)

11 'Tru 'øyeeg lataitøwein kön' cha, kemesra wamindiibe øyeeg chibig kön cha: Tru yellbe Tiuswei wamwan eshkabig køben,

12 tru may pulu kørrab yellmerabe, tru Tiuswei wamwan mørøbelan truilan eshkabig kön cha. Inchen nugwaimandziibe arruppa, nømui manrrau tru wam ellmarigwan kerran cha, nøm Tiuswan køreben, kaigyugurri wesrailø kømønrrai.

13 Inchen srug trølyu kørrab yellbe tru Tiuswei wamwan møra, truba truba tab kui mørøb utabelan, truilan eshkabig kön cha. Inchendø truiløbe chi srølgar kua, maya yanagatiitø kørewa amøña, chigøben maig inchibelø køtashchab pubene, tarømisrøptinchibelø, truilø kön cha.

14 Inchen tru kal shau utu kørrab yellbe tru wamindigwan mørøbelan eshkabig kön cha. Inchendø truiløbe nømui ambam maywan ambub køben, tru chine, chine menrra isubiibah, puamisrøg købiibah, chigurrimbunø marøb kasrag amøñinrab treeg marøg købiibatø kasran cha. Incha tru ellmarigwane nørrørabashmøn cha.

15 Inchen tru tab pirau kørrabiibe tru nømui manrrau purø tabig isub, trurrigu sølwan isub, Tiuswei wamwan møra, truigwan elachimø, tøgagua, melabig meløwa, ellmarig misrøbelan eshkabig kön cha.

'Aceite lámpara lataitøwein kön' cha, kemesra wamindig

(Mc 4.21-25)

16 'Mugucha kan aceite lámparan piløgøppe, chitøgagøben kasrømøwei, kabe cama umbu pasrtrab kømøweim piløgøbelø kön cha. Treeg

kømøtø, kerrubelan tør kørnraai, pala pasrøbelø køn cha.

¹⁷ Inchawei chitøgucha søriibe søriitø kørømisrmø, kenamisrtrun cha. Katø chigøben ashmønraai kasra pasriibe, nebua asiimíig kørømisrmøtø, tøryu webattrun cha.

¹⁸ 'Inchawei ñim mørigwane tab isua asha kuy cha. Kaguen tøgaigwane masken tranen, trune chi-gaigwane nui lamøtiig tøgagurmab isuigwanguen kerraig kørnrun— chibig køn, Jesúsbe.

*Jesúswei usrimba, nuneløba nun lab
(Mt 12.46-50; Mc 3.31-35)*

¹⁹ Inchen Jesúswei usrimba, nuneløba nø wainug pubendø, menrra nu misag pasrøwa, nuim pulugatig kemallchab kaima køben,

²⁰ møikkøsrøn Jesúwan trencha eshkabig køn:
—Ñui usrimba, ñui nuneløba wambig pønrran cha, ñun ashchab isua amrrua.—

²¹ Inchene Jesúsbe løtappe trenchibig køn:
—Tiuswei wamwan møra, trunun marøbeløbe, nai usri, nai nunelø køn— cha.

*Isig ichibigwanba, pi welarmeranba Jesús
kønøbashmub
(Mt 8.23-27; Mc 4.35-41)*

²² Kan kwaløm Jesús nui kusrenanøb pera uniløba barcoyu kebyabe, trenchibig køn:

—Pisu ambøgatøsrømay larraamun— cha.
Inchabe ambubelø køn.
²³ Incha larraambub ambub kobene, Jesúsbe barcoyu kiptinchen, møimbe tru nu pisuyube isig ichibig purø trømbøig namab webarruben, pibe

barcoyu michab mendøben, yandø ke asentanr-raptiig inchibig køn.

²⁴ Inchen Jesúswan kasrønanabe trenchibelø køn:
—¡Kusrennøbig! ¡Kusrennøbig! ¡Nambe piu ke chab
asentab meler!— cha.

Inchen Jesúsbe kurra, isig ichibigwanba,
pi welar trømbøig latøgushib kurrabelanba
pasrambunrrai kandø wamabig køn. Inchen
truiløbe pønrrambuben, yandø kerrigu wasrønzhig
kørrømisrøbig køn.

²⁵ Inchen Jesúsbe nui kusrenanøb pera uniilan
trenchibelø køn:

—¿Ñimui isubigwan nainuutø pasra
tøgagúigwane chinchigue?— cha.

Inchen nømbe truba kwaariilø, kan øyeebe
mandø kermab isub kangurin kangurri
trenchibelø køn:

—¿libe mu kerah cha, isig ichibig lata, pi
latøgushib kurrabig lata, nø pasramburgarubene,
iiløguen nun mørtrappe?—

*Kan gadarasriig kwaimandzig tøgaig
(Mt 8.28-34; Mc 5.1-20)*

²⁶ Incha yandø gadarenosmeraim pirausrø
larraambubelø køn, tru Galilea nu pisu
ambøgatømaysrø.

²⁷ Incha Jesús barcoyugurri pirau pinaina
latatø, tru puebloyuig kan móø kwaimandziimera
tøgaig katønrrab webibig køn, truibe
manasrøngurri chigucha kemøwei, yau tsumøwei
inchibig, sørin trabmerayutø tsubig.

²⁸ Incha Jesúswan ashippe, nui merrab mur
trashib tømbasrøb peñabe, trenchibelø køn:

—¿Ñibe nane chi martrab inchigu cha, Jesús, Mayeelaim Pala Pasrabigwei Nusrkai? ¡Ñi nan purø trømbøig mōra megamig kōmōnrrai marmørrunrrig!— chib.

29 Kaguende Jesúsbe tru trømbøig maringarub kwaimandzigwane: “Møweinukkurri webinrrø” chibguen indin køben nøbe trendaig køn, kaguende truigwane kwaimandziibe katø katø nø merrarrawa sruaig købig kua. Inchen chu imønrrai, misaamerabe tasiimeran srøbmeran cadenastøga lusra tøgagúingucha, nøbe cadenasmeran lurren, kwaimandziibe mu misag warab waraimøsrø ingarubig køn.

30 Inchen nune Jesúsbe payibig køn:

—¿Chi munchi kugu?— cha.

Inchen nøbe løtappe:

—Nabe: “Legión”, munchi kur— chibig køn, kaguende tru møweinuube kwaimandziimera purø nu kebamba kua.

31 Incha tru kwaimandziimerabe ‘tru purø trømbø umbu trabyumay ørmørrunrrig’ chib truba rugabelø køn, Jesúswane.

32 Inchen tru tunyube kuchimera truba nu søtø mab llirab amøñiben, tru kwaimandziimerabe ‘tru kuchimerayu kebambingarurra’ chiben, Jesúsbe ka kebambashibig køn.

33 Inchen kwaimandziimerabe møweinukkurri webamba, kuchimerayu kebambene, tru kuchi søtøbe truba trømbø lendeyu lula, chab pinøgørraptincha, pisuyu kegørra, pi keesra chab kwabelø køn.

34 Inchen tru kuchi ashibelø treeg purayaigwan ashabe, kwaariilø lula, puebloyu køben, wambig nøørøwansrøn køben eshkab ambubelø køn.

35 Inchen misaamerabe chi purayaigwan ashchab werrua, Jesús waisrø pubene, tru kwaimandzig tøga møg købiibe Jesúswei srøb pulu, yandø asru keweig ke yandø tabig wai ashibelø køn. Inchabe truba kørig kui inchibelø køn.

36 Inchen tru treeg purayaigwan ashibeløbe tru kwaimandzig tøga møwan Jesús mandø incha tamarigwan katøganelan eshkaben,

37 tru Gadara pirau maya misaamerabe Jesúswan nømuinukkurri ‘irra’ chib truba rugabelø køn, kaguende nømbe truba truba kørig kuilø kua. Inchen Jesúsbe barcoyu kebya ibig køn.

38 Inchen tru kwaimandziimera webambinab møøbe:

—¿Ñui mendig arruah?— chib truba inchen, Jesúsbe trenchibig køn:

39 —Ñui yamay katø inrrø cha, ñun Tius chigøben yeeg nørriig mariilan kerrigu eshkanrrab.—

Inchen tru møøbe, Jesús nun øyeeg nørreelø marigwan kerrigu eshkab ibig køn tru pueblo ørøba.

*Kan ishuwei kwanrrøwan Jesús tamarøb
(Mt 9.18-26; Mc 5.21-43)*

40 Incha katø Jesús pisu ambøgatøsrømay larraibene, mayeeløba munig kuig køppe, misaabé nune truba kasrag utabelø køn.

41 Inchen kan møg judíosmera tulundzuni yau chi maramigwan ashibig, Jairo taig, puabe, Jesúswei katsig pulu tømbønsra, nui yamay tiusmanda arrubsrumugu chibig køn,

42 kaguende nui kandø nimbasr doce añosig tøgagúibe ke kwanrrab inchib tsuben.

Inchen Jesú ibene, nu misag sötøbe nui mendig trag marøb ambubelø køn.

43 Inchen tru ututø kan ishug doce años ørøba ani ib kwanrrø tøgaig kua, nui chi tøgagúigwan kerrigu patsøgøben, mugucha tamartrab kaimaig købig køn.

44 Tru ishuube Jesúswan wendaugurri kemallippa, Jesú nø kewagúig urøzhigwandø katørabene, tru urastø tru ani ibiibe pasramisrøptinchibig køn.

45 Inchen Jesúsbe trenchibig køn:

—¿Nane mu katørah?— cha.

Inchen mayeeløba: “Ñune mu katøramer” chiben, Pedrobe trenchibig køn:

—Kusrennøbig, misag sötøbe ñun yeeg tinmarøb ambumay imay trawagutsan— cha.

46 Inchen Jesúsbe trenchibig køn:

—Møikkøben nan katørainrrun cha. Kaguende nai maramburab marig nainukkurri webrain kui mørar— cha.

47 Inchen ishuube nø treeg marigwan chi søroramgaig kuin kui ashabe, itønab arrua, Jesúswei merrab tømbønsrøb srala, maya misagwei merrab chindimba katøraigwanba, katø tru urastø mandø tabig kørrømisrigwanba eshkabene,

48 Jesúsbe trenchibig køn:

—Nimbasr, ñui isubigwan nainuutø pasra tøgagúikurri tamarig kørrømisran cha. Chi isumø, inrrø— cha.

Jairoi nimbasrwan Jesús øsiiranøb

49 Inchen Jesús waminchib pasramnetø, tru judíosmera tulundzuni yau ashib karubigwei yaugurri møikkøsrøn puabe, unai møskawane trenchibig køn:

—Ñui nimbásrbe kwabguen indan cha. Kus-reññøbigwan mas chi chimøta— cha.

50 Inchen Jesúsbe mørabe trenchibig køn:

—Kørig kui inchimøtø, køreptø køreu cha, ñui nimbásrbe tammisrtrun— cha.

51 Incha yau puabe, Jesúsbe mungucha ker-rubashmøtø Pedronbah, Jacobonbah, Juanwan-bah unai møskalanbatø kerrubashibig køn.

52 Inchen mayeeløba unan isub waminchib truba kishib køben, Jesúsbe trenchibig køn:

—Kishmøtay cha, unøbe kwaig kømøtø, ka kiptø tsun— cha.

53 Inchen nømbe kwain tsui asha kua, Jesúswane ka indzatø mørøbelø køn.

54 Inchen unan Jesúsbe tasigu kemøra, mur wamab trenchibig køn:

—Ishug-unø, jkurrø!— cha.

55 Inchen espíritube katø nuinug puben, øsiirawa tru urastø kurraptinchen, Jesúsbe manrrai manningarubig køn.

56 Inchen møskaløbe ke kwaara asha kørrømisren, Jesúsbe chi purayaigwan nømune mungucha eshkamønrrain karubig køn.

9

*Jesús nui doce kusrenanøb pera uniilan karua
ørøb*

(Mt 10.5-15; Mc 6.7-13)

¹ Jesú nui doce kusrenanøb pera uniilan wama, tulundzunabe, mayan kwaimandziimeran wambig webusrøb, kwanrrømeran tamarøb inchai, maramburab maramigwanba, mu chindamgaig karumigwanba tranøbig køn.

² Incha Tius nø ashib karub wainuguigwan eshkab kusrenanrraimba, kwanrreelan tamartraimba karua ørabe,

³ nømune trenchibig køn:

—Mayuweimbe chigøben srua ammønrrigay cha. Pøtønain tsig srua ammøwei, wasr ila ammøwei, pirri srua ammøwei, an srua ammøwei, turingucha pagatø kømø, kandø kewa ambay cha.

⁴ Chugøben puebloyu yau puppe, webamba ambamnegatig truyutø kørrømisrtrigay cha.

⁵ Inchen ñimun wamab utag kømui indinuube, trube, tru puebloyugurri webamrrappe, ñimui srøbyu usrøwan chishtø kørrøgønrrigay cha. Treeg marøppe, trube ‘ñim kaasig købene, møimbe ñim kusrenrrigay’ chib eshkab.—

⁶ Inchen nømbe webamba, pueblomørig puraambub ambuppe, Tiuswei tabig srø wamwan eshkab kusrenanøb, chutøgucha kwanrreelan tamarøb ambubelø køn.

*Jesúwan Herodes mu kuinguen mørmub
(Mt 14.1-12; Mc 6.14-29)*

⁷ Inchen Galilea pirau ashib karub wabig Herodesbe Jesúweimburab wamindi mørøb nø chi mariilan kerrigu wammørabe, chi isum kuinguen mørmíig køn, kaguen møiløgøsrøn: “Juan Bautista kwailai utugurri katø kurriinrrun” chiben.

⁸ Inchen kan utueløbe: “Tius maig karuigwan eshkabig Elías kenamisrin køn” chiben, kan

utueløbe: “Tius maig karuigwan eshkabig merrabsriig møikkøben katø øsiirain køn” chiben, inchibelø køn.

⁹ Inchén Herodesbe trenchibig køn:

—Juanwane natøwei turwan paringaruig køn cha. ¿Trube, chigøben na yeeg wamindig wammøriløbe mu kørrib køh?—cha.

Incha Herodesbe Jesúswan ashig kui inchibig køn.

Trattrø mil móguelan Jesús mamig tranøb

(Mt 14.13-21; Mc 6.30-44; Jn 6.1-14)

¹⁰ Jesú nøashib karua øriilø katø amrruabe, nøm chi marigwan nun eshkaben, nømune Jesúsbet-saida pueblosrømay nømundø nøørø pera ibig køn.

¹¹ Inchendø tru nu misag søtøbe wammørøppé, wendautø amben, Jesúsbet tabig wamab uta, nømun Tius nø ashib karub wainuguigwan waminchib, kwanrrøwan tamaramig palai melabelane tamarøb inchibig køn.

¹² Inchén yandø mawab misrøb arruben, nui doce kusrenanøb pera uniiløbe Jesúswan kemal-labe, trenchibelø køn:

—Misaameran yandø amrrai, ungwa chi cha, puluwandø yamera pønrrabsrøn køben, chugøben nøørøsrøn køben, ya peba kørrømisrappa, mamig penønrrappa amrrain cha. Kaguende yube nambe mugucha warømønug pønrrer—cha.

¹³ Inchene Jesúsbet trenchiptinchibig køn:

—Manrrai ñim mannay—cha.

Inchen nømbe trenchibelø køn:

—Nambe trattrøgatø pirrimbah pagatø peskaubatø tøgaguer cha. Ya nu misagweimbe srøig penønrrab ambatøwein kørrib—cha.

14 Kaguende mógueløtø trattrø milburab købig køn. Inchen Jesúsbe nui doce kusrenanøb pera unilan trenchibig køn:

—Kan søtø, cincuentabø, cincuentabø purramisringaruy— cha.

15 Inchen treeg maren, misaabe mayeeløba chab purramisrøbelø køn.

16 Inchen Jesúsbe tru trattrøgatø pirriwanba, pagatø peskaumeranba nui tasku muta, srømbalaneb neesha, Tiuswan ‘mayanguen pay’ cha, pirrimeran pirishabe, nui kusrenanøb pera unilan misagwan pirishinrrai tranøbig køn.

17 Inchen mayeeløba øska ma kørrømisren, pitis undailan tasinmerayu netsøbatø doce tulishibelø køn.

*Pedrobe Jesúswan: “Cristo køn” chib
(Mt 16.13-19; Mc 8.27-29)*

18 Kan kwaløm Jesús nøørøsrø Tius Møskaimba waminchib wabene, nui kusrenanøb pera uniløbe nøba purrøben, Jesúsbe trencha payibig køn:

—¿Misaamerabe nane mu køn tah?— cha.

19 Inchen nømbe trencha løtabølø køn:

—Møiløbe: “Juan Bautista køn” chiben, møiløbe: “Elías køn” chiben, møiløbe: “Tius maig karuigwan kan eshkabig merrabsriig katø øsiirainrrun” chiben indan— cha.

20 Inchen Jesúsbe trencha payibig køn:

—¿Trune ñimbe nane mu køn chinrrague?— cha.

Inchene Pedrobe trencha løtabig køn:

—Ñibe Tiuswei tru Cristo køn— cha.

*Jesús nø kwamigwan eshkab
(Mt 16.20-28; Mc 8.30-9.1)*

21 Inchen Jesúsbe iigwane mungøben eshkamønrrain karubig køn.

22 Inchabe trenchibig køn:

—Møg Misra Arrubiibe chinetø kaig indinab megamig nebunrrun cha. Katø misagwan karubelø kølli misaamera køben, sacerdotemerañ karubelø køben, Moisés pørigwan kusrenanøbelø køben nune kaasig kømig kørnrrab køn cha. Incha kweechen, pøn kwalømyube kusraig kørnrrun — chibig køn.

23 Incha mayeelan trenchibig køn:

—Møikkøben nai mendig uñig købene, nøasiitø nuimburabigwangøba isumøtø, kwalømmørig nui kuruswan muta, nai mendig arrum nebunrrun cha.

24 Inchen møikkøben øsig kømigwangøba esegabiibe yandø pinab pinamig nebunrrun cha. Inchen nagurrindø kwabiibe managatig øsig kømigwan esegawa tøgagønrrun cha.

25 ¿Kan møg yu pirau chine købigwan kerrigu nuindø maringucha, nøasiitø minchib, nøasiitø pinamigwei marøb indiibe, chiwein kui tabig kørnrrab kø?

26 Pøs møikkøben naimburappa, na wamindiilaimburappa kørig isub kørig kui inchibigwane, nune kørig purørtrun chibig køn, tru Møg Misra Arrubig tru nui tørguegwalmabiiba, nui Møskawei tørguegwalmabiiba, Tiusweindø tarømari ángelesmerai tør pilabiiba arrua.

27 Nabe ñimun cierton trendamønrrun chibig køn: Møiløgøben yu purrabelø Tius nø ashib karub pasraigwan ashmøwatøbe kwanrraamøn— cha.

*Jesús ke peemayig misrøb
(Mt 17.1-8; Mc 9.2-8)*

²⁸ Øyeeg taig trune wendau køsrøn Jesúsbe Pedronba, Juanwanba, Santiagonba pera, kan tun palasrø Tius Møskaimba waminchab nebibig køn.

²⁹ Inchen Jesúsbe Tiusba waminchib pasramnetø, nui maløbe ke peg lataig misrøptinchen, nui kewagúiløbe truba puløzhig tørgwalmabelø misrøbig køn.

³⁰ Inchen møimbe pailø möguelø nøba waminchib kenamisrøptinchibelø køn. Truiløbe Moisésba, Elíasba,

³¹ nømbe tørguegwalmabig pinøgasrailø, Jesús Jerusalénsrø mandø kaig indinab megawa, kwamigwan waminchib pønrrabelø køn.

³² Inchen Pedroba, nui linchibeløba kigøbiitø ke chindamdø kuim purrøwagucha, kimø kasrig ka purrøwa, Jesúswei tørguegwalmabigwanba, tru pagatø möguelø nøba pønrrabelanba ashibelø køn.

³³ Inchen tru möguelø yandø Jesúsweim pulugurri tarømisra ambene, Pedroba nøtøwei chi chib pasrarmabguen mørnubendø, trenchibig køn:

—Kusrennøbig, jnam yu pønrramibe purø tab køtan! cha. Pøngatø ya-ureg margun cha, kan ñui, kan Moiséswei, kan Elíaswei.—

³⁴ Inchen tru waminchib pasramnetø kan wañi arrua, nømun kasrøben, nømbe wañi umbu kørrømisra, Pedroba, Juanba, Santiagobabe truba truba kørig kui inchibelø køn.

³⁵ Inchen wañi umbugurrimbe kan wam trenchibig køn:

—Iibe nai Nusrkai, nai lawa wesruig køn cha. Nune møray— cha.

36 Tru wambe yandø mas mørø waminchimuptinchen, Jesúsbe katø nøtø pasrai ashibelø køn. Incha nømbe tru chi asigwane tru kwalømmerawane mungucha maizhikken mørø waminchimeelø køn.

*Jesús kan kwaimandzig tøga unan tamarøb
(Mt 17.14-21; Mc 9.14-29)*

37 Katø kwaløm tunbalasrøngurri kørrørrubene, Jesúswan katønrrab truba nu misag werruben,

38 møimbe kan møg tru misaamerai utugurri truba mur wamab trenchibig køn:

—Au, Kusrennøbig, kabe tiusmanda nai nusrkawan ashibsrumuguh cha, nai kandø nusrkain køn cha.

39 Nune kwaimandziibe merrarraben, nøbe møi møin trashibig køn cha. Inchen kwaimandziibe pirausrø kucha, itønangarub, triimay chall kutsingarub, purø trømbøig lastimaig marøb, ¡katø! elachimøsraatø inchibig køn cha.

40 Inchen ñui kusrenanøb pera uniilan kwaimandzigwan webusrtrai na rugaben, kaiman—cha.

41 Inchen Jesúsbe trenchibig køn:

—¡Kan ñim møi misaamera korenrrab inchimeelø larrø kailø! cha, ¿Nabe managatig ñimba unamig kønrrerah cha, ñimun øyeeg ashiptø? Ñui nusrkawan yu srua amø—chibig køn.

42 Inchen unøbe kemallib iben, kwaimandziibe unan pirausrø kucha, sruaguchen, Jesúsbe trømbøig maringarub kwaimandzigwan nama, webingarua, unane tamara, møskawan tranøbig køn.

43 Inchen Tiuswei purø nuig tabigwan mayeeløba kwaara ashibelø køn.

*Jesús nø kwamigwan katø eshkab
(Mt 17.22-23; Mc 9.30-32)*

Inchen mayeeløba Jesús øyeeg marigwan kwaarøb kømne Jesúsbe nui kusrenanøb pera unilan trenchibig køn:

44 —Pesannanrrab kømø, iigwan tab møray cha, tru Møg Misra Arrubigwane møguelai tasku tranig kønrrabigwan.—

45 Inchen nømun øyeeg taigwane nømbe chi tainguen mørmeelø køn, kaguende Tius chigúnguen mørmønrrai indiilø kua. Incha nø øyeeg taigwan chi chibig kø cha payamibe nømbe kørig kui inchibelø køn.

*Mas nuibe mu kerah
(Mt 18.1-5; Mc 9.33-37)*

46 Inchen nui kusrenanøb pera uniiløbe nømui utu nømbe møig mas nuig kønrraptiig kuin kui waminchib payiyab mendabelø køn.

47 Inchen nøm chi isub purraigwan Jesúsbe wetøbeña, kan unan srua ya, nuim pulu pasrabe,

48 trenchibig køn:

—Møikkøben i unan nai munchiyu tab wamab utabiibe, nan utan cha. Inchen nan utabiibe, nan karua ørøbigwangucha utan cha. Inchawei ñimui utu mas chigucha kømíig lataig kui asiibe, truibe si, mas nuig køn— chibig køn.

*Namun maig købash inchimíibe namuingatø pasran
(Mc 9.38-40)*

49 Inchene Juanbe trenchibig køn:

—Kusrennøbig, kan møikkøsrøn ñui munchiyu kwaimandziimeran webusri aser cha. Inchendø namba uñmíig kobene, nambe truigwane merer—cha.

⁵⁰ Inchen Jesúsbe nun løtappe trenchibig køn:

—Merømøtay cha. Kaguende ñimun namig kurrømíibe ñimuingatiig køn—cha.

Jesús Jacobonba, Juanwanba namab

⁵¹ Yandø Jesús srømbalasrø utig kømig lutau køben, Jerusalénmay ke punrrab isua ib menda,

⁵² eshkanrrabelø wam sruar merrab øren, nømbe Samaria pirau kan pueblosrø chigøben nuyasig tamartrab ambene,

⁵³ samaritanosmerabe Jesúswane utømeelø køn, kaguende nøbe Jerusalénsrømay inrrab arri asha.

⁵⁴ Inchen nui kusrenanøb pera uniilø Jacoboba, Juanba øyeeg indi ashabe, trenchibelø køn:

—Señor, nømun pinishinrrab srømbalasrøngurri nam nag kørраarryingaruah cha, Tius maig karuigwan eshkab móg Elías latawei?—

⁵⁵ Inchen Jesúsbe nømun keesha ashabe, namabig køn.

⁵⁶ Incha katøganbalø yamera tsitsø pønrrabsrømay ambubelø køn.

Jesúswei mendig ambamibe murig køn

(Mt 8.19-22)

⁵⁷ Nøm maywan ambub kobene, kan móg Jesúswan trenchibig køn:

—Señor, ñi chu ibendø, nabe mendig arrumønrrun—cha.

⁵⁸ Inchen Jesúsbe trencha løtabig køn:

—Zorramerabe waramig trabmera tøgar køben, katø pala amøñib illimeragucha nømui lemera tøgar køn cha. Trune na, Møg Misra Arrubiibe ni nai turwan chu narrarramikken chigaig kur—cha.

⁵⁹ Incha Jesúsbe katøganun trenchibig køn:

—Nai mendig amø— cha.

Inchen nøbe:

—Señor, nai møskawan sørønnrabmerrig ibashcha— chiben,

⁶⁰ Jesúsbe trenchibig køn:

—Ñibe nai wendautø amø cha. Tiusweimbura-bigu kwaig latailøbe nømui kwailan sørøbash cha. Inchen ñibe ya, Tius nø ashib karub wainuguig-wan katøganelan eshkab kusrenan— cha.

⁶¹ Inchen katøgangucha trenchibig køn:

—Señor, ñui mendig arrug kötan cha. Inchendø nai yuelanmerrig ungwa chinrrab ibashcha—cha.

⁶² Inchen Jesúsbe trencha løtabig køn:

—Mutøgucha arauwan kemøra arab pasrøbendø, wendømaygøba keeshibiibe, Tius nø ashib karub wainuguigwane chi tab martrabgaig køn— cha.

10

Jesús setenteelan karua ørøb

¹ Øyeeg chab puraiben, Señor katø setenta lawa wesrua, pagatø pagatø pueblosmørig katøganbalømerasrø nø yamsrømay nui merrab ørøbig køn.

² Incha nømun trenchibig køn:

—Ellmarig tulisamibe truba nørrø køben, trune tulishinrrabeløbe mamdø køn cha. Inchawei tru

ellmarig puaig Tiuswan miay chibig køn, nui ellmarigwan tulishinrrabelø örtrai.

³ Ñimbe ambay cha. Au, nabe ñim ubishamera latailan lobosmerai utu ørar cha.

⁴ An pusramig urasr ila ammøwei, wasr ila ammøwei, alpargatis katø nøørø srua ammøwei, ñim maywan ambuppe, mun køben wamab waminchib pønrrømøwei inchigay cha.

⁵ 'Incha kan yau kebambuppe, øyeemerrig chinrrigay cha: "I yaube chi isumgaig mayanguen tab kønrrun" cha.

⁶ Inchen truyu chi isumgaig tab købigwan tøga møg wabene, tru: "Chi isumgaig tab kønrrun" cha ñim trendaibe nuinug kørrømisrtrun chibig køn. Inchen treeg møg kaabene, tru ñim trendaibe ñimuiniutøwei kørrømisrtrun cha.

⁷ Inchen ñimbe tru yautøwei kørrømisra, nøm chi srørendø mab, mutchigay cha. Kaguen chi marøbiibe nui marimburøbe mu chi chinrrainga, utamig køn cha. Yamørig, yamørig ammønrrigay cha.

⁸ Ñim kan puebloyu kebamben, ñimun wamab utøbene, chi srørendø manrrigay cha.

⁹ Incha truyu kwanreelan tamarøb, tru misaameran: "Tius nø ashib karub wainuguiibe ñimuiniube lutaurab pasran" chinrrigay cha.

¹⁰ 'Inchen ñim kan puebloyu puben, ñimun wamømubene, trube, callesmerayu webamba, misagwan øyeeg chinrrigay cha:

¹¹ "Ñimui puebloyu usrø namui srøbmerayu mendigwan møimbe trube, ñim kusrenrrigay chib pabørrguer chib. Inchendø møimbe yandø ñimbe

isua kuy cha, Tius nø ashib karub wainuguiibe ñimuiniube lutaurain køn” chib.

¹² Inchawai nabe ñiimun trendamønrrun: Srabe kwalømbe tru pueblobimbe Sodomai lataitøguen kømø, Tiuswei tru maig kørnrrabigwan asha maram kwaløm attrabiibe mas purø trømbøig kørnrrun cha.

*Isua mørnø misaameran isumdiig nebunrrabig
(Mt 11.20-24)*

¹³ ’¡Ay, ñi Corazín pueblo, waacha! ¡Ay, ñi Betsaida pueblo, waacha! Kaguende Tirosrø, Sidónsrø tru maramburab mariilan na ñimui utu lataitøwei marig kuimbe, manawei tru iløbe nømui kaig mariilan isua møra, Tiusweimay llirabsruig kuinrrun cha. Incha kaig marmønrrab yandø isua mører chib kenamartrab, trøsrkøleelø keb, nagusrøyu purramisrøb inchibsruinrrun cha.

¹⁴ Pøs Tiuswei tru maig kørnrrabigwan asha maram kwalømbe Tiroba, Sidónba misaamerá lataitøguen kømø, ñimbe mas purø trømbøigwan utønrrun cha.

¹⁵ Inchen ñi Capernaum pueblogan, ¿purø tab incha srømbalasrøngatig kusruig kørnrrurmab isutirru? cha. Treeg kømøtø, ñibe tru møra melamnug kegutsig kørnrrabguen— chibig køn.

¹⁶ Incha nui pera unilan trenchibig køn:

—Ñimun mørøbiibe, nan mørán cha. Inchen ñimun kaashibiibe, nan kaasan cha. Inchen tru nan kaashibiibe, nan karua ørøbigwan kaasan— cha.

Karua ørig setenteelø katø amrrub

¹⁷ Inchen tru setenteeløbe truba kasrag katø amrruabe, trenchibelø køn:

—Señor, ñui munchiyube kwaimandziimer-aguen namune mórtan— cha.

¹⁸ Inchene Jesúsbe trenchibig kón:

—Satanásbe srømbalasrøngurri kan palaig peñib lataig peñen, nabe asig kón cha.

¹⁹ Nabe mu mandamgaig maramburab maramigwan ñimun tranamønrrun cha, ulmeran, alacránmeran itøbunønrrai, katø tru ashig kómu inchibig, Satanás, nø kanawa, chi martrab kaimanrraimba. Inchen ñimbe chi indiimeelø puramrrun cha.

²⁰ Inchen ñimbe, kwaimandziimera ñimun mórimba kasraaramøtø, ñimui munchimera srømbalasrø pørig pønrraimba kasraaray— chibig kón.

Jesús nuielaimburab kasraarab

(Mt 11.25-27; 13.16-17)

²¹ Incha tru uras Jesúsbe Espíritu Santogurri truba kasraarawa, trenchibig kón:

—Nai Møskai, srømbalawanba, pirøwanba ashib karubig, ñun tabig waminchar cha, kaguende ñibe kusrebelø chigúi mórobelan ashmønrrai tru sørig pønrrabelane tru chigucha kómeelø kusremelan kenamarikkurri. Treewein kón, nai Møskai, ñi treeg kónrrai maramig tab kuig kua.

²² 'Nai Møskaimbe chiwandøgucha nan trandan cha. Mugucha na Nusrkawane mu kui ashmuben, Møskaindøwei asan cha. Mugucha Møskawane mu kui ashmuben, na Nusrkaimba, møiløgøben na asingaruilø truiløbatø asan— chibig kón.

²³ Incha nui kusrenanøb pera uniilan ashabe, nømundø trenchibig kón:

—Tru ñimui kabmera nebua asigwan ñim ashibeløbe mayanguen tab kuilø køn cha.

24 Kaguende nabe ñimun trendamønrrun cha: Truba nørrø Tius maig karuigwan eshkabelø køben, reymera køben, i ñim asigwan asinrrabna kui inchendø, ashmuig køn cha; i ñim mørigwan mørinrrabna kui inchendø, mørmuig køn— cha.

Kan tabig marøb samaritanon Jesús kemesra wamindig

25 Inchen tru maig maramigwan martrai Moisés pørigwan kan kusrenanøbig Jesúswan mandø inchibig køtashchab nøba waminchab kurra yabe, trencha payibig køn:

—Kusrennøbig, ¿managatig øsig kømigwan Tius tranig tøgagønrappe, nabe chi maramerah?— cha.

26 Inchen Jesúsbø trencha løtabig køn:

—Maig maramigwan martrai Moisés pørigube ¿chi pørig pasrah? cha. ¿Ñibe truigwane mandø taitamab isugu?— cha.

27 Inchen nøbe trenchibig køn:

—“Señor ñui Tiuswane ñui manrraugurri kerrigu newan undaaraitøgaba, kerrigu ñui øsig pasraitøgaba, katø kerrigu ñui asru chishkømburab chish kuitøgaba, kerrigu ñui tutøga isumburab isuitøgaba undaaramig køn cha. Katø ñima ñiasiitøwei maig undaguig køppe, ñui mendaigwangucha treetøwei undaaramig køn” cha, trenchibig pørig pasran— cha.

28 Inchen Jesúsbø trenchibig køn:

—Ñibe sølwei løtan cha. Iigwan mar cha. Treeg marabe si, ñibe managatig øsig kømigwan Tius tranig tøgagønrrabguen— cha.

29 Inchen tru møøbe nø payigwan tab webig køb,
Jesúswane trencha payibig køn:

—¿Naimbe mendaibe mu kerah?— cha.

30 Inchene Jesúsbe trencha løtabig køn:

—Kan møg Jerusalénmay ambi maywan Jericómay kørраarrub arrubene, nileelø merrarrawa, kerrigu nui kewagúigwanbañau nila, kurragucha, kwaig lataig mara trarra ambubelø køn cha.

31 Inchen kan judíosmerai sacerdote tru maywandøwei chi isumø purainrrab arrub pasrøwa, tsui ashipee, yabwansrøndø purayan cha.

32 Katø treetøwei kan levitagucha truyu pubendø, ashabe, mendawansrøndø pureppa ib ibig køn cha.

33 Trune kan Samariasrø mög tru maywandøwei purainrrab arrua, nun ashabe, lastima isua,

34 møwan kemallabe, nui pisrøwan aceiteba, vinoba srøla, llensutøga lusra, trugurrimbe nui burroyutøwei itøguanøsra, kan ya pebøbelainuumay srua ya, truyu ashib tøgagúig køn cha.

35 Incha katø kwaløm samaritanobe inrrappe, tru ya puaigwan pagato an wesrawa, trana: “I møwan ashchunrrig tan cha. Ñi mas kastain købene, katø arruabe, pagararrumøn” tan— cha.

36 Incha Jesúsbe tru Moisés pørigwan kusrenøbigwane trenchibig køn:

—¿Tru nileelø kemørinab møwan, tru i pønelø nøasi lataitøwei isua ashibiibe, ñune möig truig kønraptiig köta?— cha.

37 Inchen nøbe løtappe trenchibig køn:

—Tru møwan lastima ashibig, truig kömmørgøtan — cha.

Inchen Jesúsbe trenchibig køn:

—Ñigucha ya, treetøwei mar— cha.

Jesús Martaba, Maríaba waminchib

³⁸ Incha Jesúsba, nui kusrenanøb pera uniløba nui maywan amba, yamera tsitsø pønrrabsrø pubene, truyube kan ishug, Marta taig, nui yau-may amø cha, utabig køn.

³⁹ Martabe kan numøsrai Maríá taig tøgaig købig køn. Inchen truibe Jesúswei srøb pulu nø chi taig-wan mørtrab wamisren,

⁴⁰ trune Martabe, ke chi maram kuinguen mørmiig wawa, Jesúswan kemallabe, trenchibig køn:

—Señor, chi maramelan nai numøsrai ke nandø keguchen, ñungan isumuitarru cha, nan puruguptøguen wau taindø— cha.

⁴¹ Inchen Jesúsbe trenchibig køn:

—Marta, Marta, ñi kui ke chinsraatø inchib, ñui chigurrimbunø maramelangøba isun cha.

⁴² Inchendø kanbaløtø mas isumig pasran cha. Inchen Maríabe tru mas tabigwan trunun lawa wan cha. Truigwane kerraig kømønrrun— chibig køn.

11

Jesús Tius Møskaimba mandø wamindamigwan kusrenanøb

(Mt 6.9-15; 7.7-11)

¹ Kan pieje kanbaløsrø Jesúsbe Tius Møskaimba waminchib wawa, chab patsøgøbene, møikkøsrøn kan nui kusrenanøb pera uniibe trenchibig køn:

—Señor, tru Juan nui kusrenanøb pera uniilan kusrennøb lataitøwei, namungucha Tiusba wa-mindam kusrenanrra— cha.

² Inchen Jesúsbe trenchibig køn:

—Ñim Tiusba waminchib pønrrappe, øyah chinrigay cha:

“Namui Møskai,

ñui munchibe tabigweindø tarømara, newan tab indig kørnrun.

Ñi ashib karub pasraibe pirau larrøbitchab amø.

³ Kwalømmørig nam mamig maig palabigwan namun møi tranøb,

⁴ namui kaig mariilan ulø paymø, pesannarrunrig chib.

Kaguende namma namun kaig marøbelan mayeelan ulø paymø, pesannabelø ker chib.

Chiyugøben namun kegørrøsrkørnraptiig pønrrøbene, truwane ambashmørrunrig chib.

Masken tru kaigweinukkurrimbe tarømartra”—

chib.

⁵ Incha Jesúsbe katø trenchibig køn:

—Ñimma møikkøben kan trendø asig tøgagua, yem tøbøtag truigwei yamay ya: “Au, nai kasuku, pøngatø pirrim pebøbsrumugu chinrrun cha.

⁶ Pøs nai trendø asig inrrab arrua, nai yau puben, chigucha srørramig chi kaagur” cha.

⁷ Inchen kane yaambugurri trencha løtimbeh: “Yaskappe yandø kasraig pasran cha. Mas wamab fregamørrunrig chib. Nabe nai ureemeraba camayuguen warøwa, chigucha pebrrab kurrønrrab kaimamønrrun” cha.

⁸ Pøs nabe ñimun trendamønrrun: Pebrrab kurrappe, nui trendø asig kuimbatø pebrrab

kurrømøtø, ke wamabig wamab tsuikkurri kurra, chi palabigwan nøbe kerriguhan tranrrun cha.

⁹ Inchawei nabe ñimune trendamønrrun: Miabene, Tiusbe ñimune tranrrun cha. Lawabe, ñimbe wetørranrrun cha. Yaskabu wamubene, ñimune kurtrun cha.

¹⁰ Kaguende mugucha miabiibe utøben, labiibe wetørraben, yaskabyu wamabigwane kurtrun cha.

¹¹ ¿Ñimma møikkøben, møskain kua, ñui nusrkai pirri miaben, pisrugwan tranrraitirru? ¿Kabe peskau miabene, ulwan tranøbsrugh?

¹² ¿Kabe kan atøwall srug miabene, alacránwan tranøbsrugh?

¹³ Pøs ñimma ya kailø købenguen ñimui uregwane tabig keta tranøbelø køben, ¿kan mas ñimui Møskai srømbalasrø wabiibe nun miabelane Espíritu Santon tranmønrraitarru?— chibig køn.

Møiløgøsrøn Jesúswan kwaimandzigwei maramburab marigwan tøgaig køn chib

(Mt 12.22-30; Mc 3.20-27)

¹⁴ Kan møwan kan kwaimandzig wamgaig marigwan Jesúsbe wambig weguchen, kwaimandzig webibene, tru wamgaibe waminchiptinchen, misaamerabe truba kwaara ashen,

¹⁵ kan utueløbe trenchibelø køn:

— Kwaimandziimeran ke nøasha karub pasrabig, tru Beelzebúgurri kwaimandziimeran nøbe webusrøbig køn— cha.

¹⁶ Inchén kaneløbe Jesúswan maig inchibig køtashhab ashig köptø, nune srømbalasrøngurriig asamig martrai miabelø køn, Tius nøba pasrain kui ashchab.

17 Inchén Jesúsbe nøm chi isub pønrraigwan ashabe, trenchibig køn:

—Kan rey karub tøgawéim pirauma misag nømasiitø nøørøtø misrøb kurraibe, pinønrrun cha. Katø kan yaelø nømasiitø nøørøtø misrøb kurraibe, chab pinønrrun cha.

18 Inchawei Satanáskucha nøasiitø nøørøtø misrène, nui ashib karub waibe Ɂchincha pasrabig pasrønrrab kø? cha. Kaguende ñimbe nane tren-dan, chibig køn, Beelzebú martrai tranikkurri kwaimandziimeran webetan cha.

19 Tru kwaimandziimeran na webetappe, Beelzebúgurri webetig købene, trube, Ɂñimui mendig amøñibeløbe kwaimandziimerane mu webetingaruitøgarre webetah? cha. Inchawei, treeg købene, maig kuigwan ñimun uyube nøm chibig køn.

20 Trune na Tiuswei tasig-unøtøga kwaimandzi-imeran webetøbene, Tius nø ashib karub pasraibe ñimui utube puaguen pasran cha.

21 'Kan mur møøma iitøgabe chin-chamamønrrurmab may tamara, nui tab yawan tab ashib tøgagøbene, truyu nui chigurrimbunø tøgagúibe chi isumgaig pasran cha.

22 Inchén katøgan móg, nø lataguen kømø, mas murig arrua, nun merrarrawa kanawa, tru chin-chamamumig, iiløtøgabesimab isua tøgagúilan ker-rawa, tru nø chi tøgagúilane katøganeløba pirisan cha.

23 'Naingatø pasrømíibe, nan tsaleelaingatø maran. Naba tulishimíibe truørøtø wiitan cha, trenchibig køn Jesúsbe.

*Kaig espíritu katøle móweimay arrub
(Mt 12.43-45)*

24 'Kan trømbøig maringarub kwaimandzig móweinukkurri webippe, chugøben purmerasrø isramig lab uña, yandø wetørranrrab kaimappe, trenchibig køn: "Katø nai yamay inrrab cha, na chugurri webarrua arrinuumaytøwei."

25 Incha katø arruabe, tru mówane kan yawan chishtø paluuncha, tamara pasrig lataig wetørranrrun cha.

26 Incha ippe, katøgan kwaimandziimera, nø lataguen kømø, mas larrø trømbøig marøbelan sieteba tulundzuna, søteeløba trubalatø tru móweinug purrønrrab kebamrrun cha. Inchen tru móøbe yandø srabebe mas purø kaikken kørrømisrtrun cha, tru srøsrø lataitøguen kømø.—

Isa kømø, purø tab købig

27 Jesúš iilan waminchib pasramne, misag utu kan ishug øyeeg chib trashibig køn:

—jÑun tøgagøb, mutsøsrøb ishuube mayanguen tab kuig køn!— cha.

28 Inchen Jesúdbe trenchibig køn:

—Tius maig taigwan mørøb, maig karuilan mørøbelø, truilløbeguende mayanguen tab kuilø køn — cha.

Kaig misag Jesúswan mana asiimiig martrai miab

(Mt 12.38-42; Mc 8.12)

29 Misaamera Jesúswem pøtøgatan mas mas tulundzunøben, nøbe trenchib waminchib pølbasrøbig køn:

—Møin kwaløm larrø kaig misaamera, Tius naba pasrain kui ashchab marig miatan cha. Inchendø asha kørnrai katøgan chigøben peg kena-mara tranmøtø, tru Jonásweiwandø eshkamønrrun cha.

³⁰ Jonásma Nínivesrø warab misaameraimbe chigøben kørnrab kuitamab isua asha kømig kørnrai nune treeg pasrig køn cha. Treetøwei na, Møg Misra Arrubikkucha møin kwaløm misaameraimbe isua asha kømig kørnrai pasrig kørnrrun cha.

³¹ Tru ambø umbu pirausrø reinagucha Tiuswei tru maig kørnrabigwan asha maram kwalømbe kurrønrrun cha. Incha nøbe tru møin kwaløm møguelø ñimun møra melønrrai maringarunrrun. Kaguende nøma purø yabsrøngurringuen arrig købig køn, Salomón, tru purø kusreibig wamindigwan mørtrab. Inchen yu pasrabiibe Salomón lataitø kømø, mas nuikken kur chibig køn.

³² Tru Nínive ciudasrø misaamerabe Tiuswei tru maig kørnrabigwan asha maram kwalømbe ke-namisrtrun cha, tru møin kwaløm misaameran kaiyu pønsrønrrab. Kaguende Nínivesrø misaamerabe Jonás eshkaigwan møra, nømui kaig mariilan isua møra, Tiusweimay lliraig køn cha. Inchen yu pasrabiibe Jonás lataitø kømø, mas nuig køn— cha, trenchibig køn.

*Kabmerabe asru kan lámpara latailø køn
(Mt 5.15; 6.22-23)*

³³ —Muguen kan aceite lámparan piløga srørrøyu pasrmøwei, ni køtsø umbu pasrmøwei indan, masken kerrubelan tør kørnraimbe, pala pasran.

³⁴ Asru kappe kan lámpara lataig køn. Inchawei ñui kab tabig købene, ñui asrube kerriguba tør kebilig kønrrun. Inchen ñui kab kaig købene, ñui asrube kerriguba løstiig kønrrun.

³⁵ Inchawei ashiptø kuy, ñim tør tøgagúibe løstiig købgunmab.

³⁶ Kaguen asru kerriguba tør køben, katø truyu chigucha løstiig kaabene, ñibe kerriguba tørgandø ashchun chibig køn, kan lámpara purø tørig, ñun piløben lataitøwei.—

*Jesús fariseosmeranba, maig maramigwan martrai pørigwan kusrebelanba øyeelø køn chib
(Mt 23.1-36; Mc 12.38-40; Lc 20.45-47)*

³⁷ Yando Jesús chab waminchene, kan fariseo nui yau lincha manrrab attrai eshkaben, Jesúsbe kebya, mishatsigu wamisrene,

³⁸ fariseobe Jesús mamigwan mamøwatø, tasig kinømø mai ashabe, truba kwaaren,

³⁹ Señorbe trenchibig køn:

—Trube, ñim fariseosmerabe pasunba, platillonba wambiimaybe pillmabendø, ñimui umbube ñimbe misagwan kwaarøsra kerranrrab isuiløba, chigurrimbunø tøgagønrrab parø isuiløba, trutø netsailø køn cha.

⁴⁰ ¡Ñim chugúinguen mørmeelø! Tiusbe palamay asrwanma marig køppe, ¿katø umbuigwangucha nøtøwei marig kømuitarru? cha.

⁴¹ Treeg inchibgunrriibe, tru umbu tøgagúigwan waachameran lastima asha, srørray chibig køn, treenchene, ñimune kerriguba chishig kørrømisrtrun cha.

42 '¡Ay, ñim fariseos waachamera! Ñimbe erbabunan, rusan, chigurrimbunø katøgan shush tusmeran Tiusweyasig diezmørig kanzhig, kanzhig wesrawa, tranendø, tru sølgandø tabig maramigwanba, katø Tiuswei tru undag købigwanbabe, ñimbe pinab marøbelø kön cha. Ñimbe marøppe, iilanwei maramig kuig kön cha, tru diezmørig kan kan wesrawa, Tiuswan tranamigwangucha pesannamø, tøgatø marøb.

43 '¡Ay, ñim fariseos waachamera! Judíosmera tulundzuni yamerayu purø tab misaameru purrainug purramig chullelø, katø penab, yanøb indinug ñimune maig købash kømø, purø tabzhig wamønrrai inchibelø kön cha.

44 '¡Ay, ñim waachamera, kwaig sørin trabmera latailø, chi kenameelø! Misaameru tru sørin palawan chigúingu en ashmø llirab kuilø latailø kön— chibig kön.

45 Inchen tru maig maramigwan martrai Moisés pørigwan kusrennøbiibe trencha løtabig kön:

—Kusrennøbig, ñi øyeeg chippe, namungucha tøga wamøtan— cha.

46 Inchen Jesúsbe trencha løtabig kön:

—¡Ay, ñim waachamera, tru maig maramigwan martrai Moisés pørigwan kusrennøbelø chigucha! Ñimbe katøganelane niga ambamga kwatsiguelø neguanendø, ñimbe ñimdøweinguen ni kan tasig-unøtøgaguen kuñab kebachig kømui indan cha.

47 '¡Ay, ñim waachamera! Tius maig karuigwan eshkabelan ñimui merrabsrø misaameratøwei kweechá, sørilø købelan ñimbe tamara pønsrøbelø kön cha.

48 Treeg mariitøga ñimbe ñimui merrabsreelø treeg marigwane lata kandø isubelø kui kena-maran cha. Kaguende nòmuimburappe kweechen, ñimuimburappe tru sørin trabmeran tamaran cha.

49 'Inchawei Tius nø kusremburab kusrebig kuigu, trendaig kön: "Na maig karuigwan eshka-belanba, katø naashib karua øriilanba nabe øren, truilan kan utuelane kweechen, kanelane kaig martrun" cha.

50 Inchawei pirøwan marøb uraskurri Tius maig karuigwan eshkabelan mayeelan kweetsilai ani lusigwan Tiusbe møin kwaløm misaameran ulø payrrun cha,

51 tru Abelwan kweecha ani lusigwangur-imbunø, tru Zacarías altarba, santuarioba pønrrabnug, tru tøbøtag pasrøben kweetsig, tru Zacaríaswei ani lusigwangatig. Inchawei nabe ñimun trendamønrrun chibig kön: Tru misaameran kweetsilan Tiusbe møi ya misagwan ulø payrrun cha.

52 'Ay, ñim waachamera, tru maig maramigwan martrai Moisés pørigwan kusrennøbelø! Kaguen tru nebua ashib kusreb kømig kan llavi lataig tøgagúigwan ñim kerrawa tøgagua, ñimdøweinguен kebammøwei, ni kebambug kui inchibelan chigucha kebambashmøwei indan— chibig kön.

53 Jesús truyugurri webibene, tru Moisés pørigwan kusrenanøbeløba, fariseosmeraba Jesúswan truba nama, ke chine payib mendabelø kön,

54 kebenøsrkøg køptø, nø chi kusrua løtøbene, chigøben tamig tøgagønrrab.

12

*Jesús palatø tabelø kómønrrai kusrenanøb
(Mt 10.26-27)*

¹ Trune misaabø truba truba nørrø tulundzuna, nu köptø ke nømdø melambub itøbuniyaben, Jesúsbø nui kusrenanøb pera unilan nømunmerrig trenchib pølbasrøbig køn:

—Au, fariseosmerai levaduran ashiptø kuy cha, tru palatøbe truba tab indigwan.

² Pøs chitøgucha søra pasriibe sørriitø kórrømisrmø, ashchai kenamarig køben, katø wammørmønrrai søra tøgagúibe wammøriimíibe kórrømisrtraamøn cha.

³ Inchawei ñim løstøyu wamindigwane tøryu wammørøbguen inchen, ñim yaskabwan kasra nilø wamindigwane yabalasrøngurri trasaig kønrrun cha.

*Jesús móigwan kørig tøgagømigwan waminchib
(Mt 10.28-31)*

⁴ Na ñim nai linchibelane trenchar: Asrwandø kweechibelane kørig kui inchimøtay cha. Kaguen asrwane kweechendø, mas trømbøibe chi martrab kaiman cha.

⁵ Inchendø nabe ñim móigwan kørig tøgagømigwan eshkarrumøn cha. Kweecha, mu manchinrrainga tru møra melamnug kegutchabig, truigwane kørig tøgaguy cha. Nabe katøle trendamønrrun: Trunune si, kørig tøgaguy cha.

⁶ '¿Trattrøgatø illinzheelan pa centavozhig-weindø yanøbelø kómuitarru? chibig køn. Inchendø Tiusbe treelanguen pesannamø, ashibig køn cha.

7 Pøs ñimuimburappe ñimui turyu pusru-
umeranguen kan kan mundziizheelø køn cha.
Inchawei chi kørig kui inchimøtay chibig køn.
Truba yam illimera lataitøguen kømø, ñimbe mas
purø nuweyelø køn cha.

*Misaamerai malau 'Jesucriston ashmíig kur'
chib pønrrømeelø*

(Mt 10.32-33; 12.32; 10.19-20)

8 'Katø nabe ñimun trendamønrrun; Møikkøben
misaamerai merrab 'Jesúsweingatiig kur' chibig-
wane na, tru Møg Misra Arrubikkucha Tiuswei
ángelesmerai merrab treetøwei truigwane 'nuin-
gatiig kur' cha, nabe trendamønrrun cha.

9 Inchen misaamerai malau 'Jesúsweingatiig
kømur' chibigwane Tiuswei ángelesmerai merrab
nabe nungucha 'nuingatiig kømur' tamønrrun cha.

10 'Møikkøben na, Møg Misra Arrubigwan
chigøben kaig waminchibigwane Tiusbe
uløwan paymønrrab pesannanrrun. Trune
møikkøben Espíritu Santon purø trømbøig
waminchibigwaneguende pesannamø, ulø
payrrun cha.

11 'Ñimun payrrab judíosmera tulundzuni yamer-
ayumay, kabe juezmeraimay, kabe karubelaimay
srúa ambene, mandø cha løtamermab, mancha
løtamermab, chi tamermab chi isumøtay chibig køn.

12 Kaguende yandø wamindamig puben,
Espíritu Santobe maig tamigwan ñimun
kusrenanrrun— cha.

*Kan pua móg chugúi mórmíig lataigwan kemesra
wamindig*

13 Kan móikkøsrøn misag utu Jesúswan trenchibig køn:

—Kusrennøbig, nai nunewan naimburabig kørnrrabigwan pirisha, nan tranø chirra— cha.

Inchen Jesúsbe trenchibig køn:

14 —Au, kasuku, ¿nan kan juez lataig, kabe kan pirø pirishibig lataig kørnrraimbe nane mu pasrah?— cha.

15 Incha katø trenchibig køn:

—Parø indamigwane treenchi mørnrrab ashiptø kuy cha. Kaguende kan móg øsig kørnibe chi nørrø tøgagúinug pasrømíig køn— cha.

16 Incha katø ‘øyeeg lataitøwein køn’ cha, kemesra waminchib trenchibig køn:

—Kan truba pua mówan nui pirømerayu truba truba ellmarig misren,

17 tru puaibe nuinetø isub mendabe trendan cha: “¿Chindamer? cha. Nai ellmarig tulisailan yandø chu esegamig chigagur” cha.

18 Inchabe treeg isubig køn cha: “Møimbe sí chi maram kui ashar cha. Nai mamig keerøb esegailan picha, mas nørrø mara, truyu nai ellmarig tulisailanba, chi tøgagúilanba kerrigu esegamønrrun cha.

19 Incha nabe naasiitøwei trendamønrrun tan cha: ‘Møimbe si, chigøben truba nørrø esegailø yam pilawei pønsra war cha. Møimbe israb, mab, muchib kasraaraau’ tamønrrun” cha.

20 Inchene Tiusbe trendan: “Chugúinguen mórmø móg, mói yemdøwei ñui mósigwan miaben, kwamig nebuben, ñi esegawa tøgagúibe, ¿muin kørømisrtrerah?” cha.

²¹ 'Kan møøbe nuyasiitø chine palømø, tun pønsraindøgucha, Tiusweimburabigwan chiguchaga waachawane øyeeg purainrrun—chibig køn, Jesùsbe.

Tiusbe nui uregwane chi palabigwan tranøbig køn
(Mt 6.25-34)

²² Incha Jesùsbe nui kusrenanøb pera uniilan trenchibig køn:

—Ñimune trendamønrrun cha: Øsig amønamig, ñim mamigwanba, asru chi kemermab isumigwanba menrra isumøtay cha.

²³ Pøs øsig amønamikkan kan mamig lataitø kuitarru cha. Kabe asrkan kan asru keelø lataitø kuitarru cha.

²⁴ Pøñiimeranma asay cha, chi ellguamøwei, ellmarig tulishimøwei, mamig esegamig chi kawei, mamig nørrø keera tun pønsra esegamig chi kaweyelanguen Tiusbe manrrai mannøbig køn cha. Ñimbe illimera lataguen kømø, maseløguen køn cha.

²⁵ ¿Ñim møiløgøben, maya maya incha, katøgan tøbø metrotøguen nurabsruguh? cha.

²⁶ Ñim yandøzhigwanguen martrab kaimabeløbe, ¿katøgan peg maramelane chinchabrré isugue? cha.

²⁷ 'Umeranma asay chibig køn, kwallmøwei, kumøwei inchibelø købendø, tabig nørrøran cha. Inchendø nabe ñimune trendamønrrun: Rey Salomónguen nui chine purø tabzhig tøgagua, umera lata tabzhiibe kemuiig køn cha.

²⁸ Wambig kaumera, møi ka pønrrøwa, srønabe nagu parrig kønrrabigwanguen Tiusbe øyeeg tabzhig

kenanøb lataig marøbiibe, ñimune treetøguen kømøtø, masken marmønrraitarru cha, ñim isubigwan Tiusweinug pasra tøgagúigwan ke kagømønrraindøzhig tøgarwan.

²⁹ Inchawei chindamermbab isuptø menrra isui inchib lamøtay chibig køn, chi mamermbab, chi mutsamermbab.

³⁰ Kaguende yu pirau misaamerabe mutøgucha iilan isua labelø køn cha. Trune ñimui Møskaimbe ñimui chi palabelan ashaguen wabig køn cha.

³¹ Treeg kømøtø, ñimbe Tius nø ashib karub wainuguigwan isua lay chibig køn. Trumaybe tru katøgan chi palabelangucha ñimbe nemarig utønrrun cha.

*Srømbalasrø chigurrimbunø pønrrabelø
(Mt 6.19-21)*

³² 'Nai mamdø ubishazheelø, chi kørig kui inchimøtay. Kaguende ñimui Møskaimbe nui karub wainuguigwan tranamig tab kui indin køn.

³³ Chi tøgagúilan yana, chigarwan tranay, treeg marabeguende, an pusrig urasrmera, pinønrrabig kømeelø tøgagønrrabguen, chi tøgagúilø managuen pinønrrabgailan srømbalasrø eseganrrab. Truyube niliig kebinrrab kaimabwei, ni pullilla parmøwei inchibnug.

³⁴ Kaguende ñimui chi tøgagúilø chu esegaig pønrrøbene, ñimui manrrøgucha ke truyutø isub pasrønrrun cha.

Tamara muniitø kømig køn

³⁵ 'Ñimbe kewa, tamara, pørønawa, martrab ke muniitø kuy; katø ñimui aceite usri lámparamerangucha piløga kuy;

36 Ñimbe kan mendig melabelø latailø kønrrigay ya puaig novios yaugurri attrab køben muniirabelø latawei. Incha pua, nø yaskabwan pinrrøgøbene, kurtrab muniitø melabelø latailø kømig køn.

37 Mayanguen tab kuilø køn tru karuindiig melabelø ya puaig nømun kib køben kømø, kasrig purrabyuh puinabeløbe. Nabe ñimun cierton tren-damønrrun: Ya puaig nøashib tamara pørønawa, mishatsigu nømun purramisringarua, mamigwan nøashib pirishinrrun cha.

38 Yem tøbøtag pui lata, løtsø pui lata nømun kib kømø, kasrig purrøben puinabeløbe mayanguen tab kuilø kønrrun cha.

39 Kan ya puaima niliig chu uras attrab kui mørime, yau nilønrrab kebibashmubsruinrrun cha.

40 Ñimgucha tamara melay chibig køn. Kaguende tru Møg Misra Arrubiibe chi isumø købenba ar-ruptinchun— cha.

*Mendig megabig maig taigwan marøbigwanba,
maig taigwan marmúigwanba kemesra wamindig
(Mt 24.45-51)*

41 Inchene Pedrobe trencha payibig køn:

—Señor, ¿iig ‘øyeeg lataitøwein køn’ cha, kemesra wamindigwangan namuyasiitø waminchitirru? cha, kabe ¿mayaelain kuitarru?— cha.

42 Inchen Señorbe trenchibig køn:

—Kan karuindiig megabig maig taigwan møra marøb, katø chi maramelan nøtø tsabø asha marøbigwan, ya puaig nui yau warabelan man-nam ura puin kuindø nømui mamigwan srøttrab

muniitø wabig kørnrai ashai wanninabiibe Ɂmøig kerah? cha.

43 Truibe mayanguen tab kuig kørn cha, nun karua pasrigwan marøb megaben h ya puaig puptindinabigweimbe.

44 Pøs nabe ñimun cierton trendamønrrun: Ya puaibe nui chi tøgagúigwan kerrigu nø asha marøb pasrønrrai tranrrun cha.

45 Inchen tru karuindiig megabig nuinetø ya puaibe peguen arrumønrraitamab isua, katøgan karuindiig melabelan móguelan lata, ishumburmeran lata kurrabetab menda, katø mab, muchib, mutsiirab tsubenba,

46 nui ya puaibe ni attraitamab isuinguen kømø kwaløm, ni ø uras punrraitamab isumø tsubenba, puptincha, purø trømbøig ichagucha, maig taigwan marmeelø pønrrainug kertrun cha.

47 'Inchen tru karuindiig megabig nun karua pasrøbig ya puaig maig maramig palai indi ashibig købendø, tamarmøwei maig chiben mórmøwei inchibigwane truba yam ichagutsig kørnrrun cha.

48 Inchen tru karuindiig megabig nun karua pasrøbig ya puaig maig maramig palai indi mórmøwa, kørrø ichagutsamdiig marøbigwane trengatig yam ichagutsig kømønrrun cha. Inchen móigwan køben maramigwan mas nu tranøppe, treetøwei nu ulø payrrun cha. Inchen móigwan køben mas purø nørrø maramig traninabigwane, trunune masken nu ulø payrrun chibig kørn.

*Jesúskurri misaamera ke nøørøtø misrøb
(Mt 10.34-36)*

49 'Nabe yu pirau nag lataig kegutchab arrig kōn. ¡Nabe yambe manawei pilabguen pasrōmōnnrrammab truba isur!

50 Nane purø trømbøig pinøbuløb arrubigu pureb yamig nebumrrautan. ¡Nane purø isutan treeg nebumnegatiibe!

51 ¿Ñim isubgan nabe piraumay arruppe, am-
bumay imay tab kōbigwan srua arritamab isug-
ueh? Nabe treeg kōmøtø, nøørøtø, nøørøtø inchib
kōnrrai arrur cha trendamōnrrun.

52 Kaguen mōingurrimbunøbe kan yau trattøgatø
purramnuube nøørøtø inchib kōnrrun cha,
pøneløbe pailan namig kurra tarømisren, pailøbe
pønelan namig kurra tarømisrtrun cha.

53 Møskaimbe nusrkawan namig kurrøben,
nusrkaingurrimbe møskawan namig kurrøben,
usrimbe nimbasrwan namig kurrøben,
nimbasrkurrimbe usran namig kurrøben,
sueeragurrimbe yernan, katø yernagurrimbe
sueeran namig kurrønrrun—cha, trenchibig kōn.

Maig pub attrabigwan wamindig
(Mt 16.1-4; Mc 8.11-13)

54 Incha katø Jesúsbe misagwan trenchibig kōn:
—Wañimera pørr kebibsrø kurrab arrubene,
ñimbe trenchibelø kōn cha: “Sre punrrun” cha.
Inchen pubwei inchibig kōn cha.

55 Inchen isig ambø umbusrøngurri
webarrubene: “Pachig kōnrrun” chiben,
treegwein kōbig kōn cha.

56 ¡Palatø tabelø! Pala wañi maig pasrai asha,
pirau maig kui asha ñim øyeeg kōnrrun chib,
øyeeg kōnrrun chib waminchibelø kóbendø, ¿møin

kwaløm chi pureb arrubigwane, trube, øyeeg
kønrrun chinrrab wetøgørrønrrab kaimabeløbe
mailø køgue? cha.

*Ñui ashig kømui inchibiiba ambumay imay lata
tab kønrrai mar*
(Mt 5.25-26)

⁵⁷ '¿Sølgandø tabig maig kønrrabigwan
ñimasiyaitøwei chindimba asha tamarmøgue?

⁵⁸ Nun maig maramigwan asha mariq kønrrai
tru kejabiiba, tru maig maramigwan asha
marøbigweinuumay ambub pønrrappatø, mallatø
trunun mayutø nøba tamara kørrømisratab inchi.
Inchippa ñun juezweimay srua amben, juezbe
policiameran trana øren, truiløbe ñun merrarrawa
kailan keeri yau keera pasrmønrraimbe.

⁵⁹ Pøs nabe ñimun trendamønrrun: Truyugurri
webinrrappe, maya ulø misrigwan ke chishtø pa-
garawatøwei webinrrabguen— cha.

13

Kaig marmønrrab isua mørtrai wamiilø

¹ Inchen tru urastøwei møiløgøsrøn truyu
pønrrøwabe Jesúswan trenchibelø køn:

—Pilatobe mø möguelan køsrøn galileasreelan
kweecha, truilai aniwane tru nøm Tiuswan
tranamig animal kweetsilai animba lindisain
køn— cha.

² Inchen Jesúsbe trenchibig køn:

—¿Ñim isuppe, Galilea møguelø treeg nebuin-
abeløbe, tru nømui pirau katøganelø lataguen
kømø, purab kailø kuimbarre treeg nebutamab
isugueh? cha.

3 Nabe ñimune treeg kómøn tamønrrun. Ñimdøweinguen ñimui kaig mariilan isua móra, Tiusweimay lliramuisruandøbe, ñimgucha mayeeløba truilø lataitøwei kwanrrabguen cha.

4 ¿Kabe ñim isubgan Siloésrø tru purøbala ya itøguebeñen kwabelø tru dieociochoeløgan Jerusalénsrø maya misag warabelan purab kailø kuitamatirru? chibig køn.

5 Nabe ñimune chi treeg kómøn tamønrrun. Ñimdøweinguen ñimui kaig mariilan isua móra, Tiusweimay lliramuisruandøbe, truilø lataitøwei ñimgucha mayeeløba kwanrrabguen— cha.

Higuera tusr mamig niimíigwan kemesra wamindig

6 Incha Jesús katø ‘øyeeg lataitøwein køn’ chib, iigwan kemesra waminchibig køn:

—Kan móg nui pirau kan higuera tusr ellguawa, tøgagua, higos niguitashchab ashchab ya, chigucha wetørramíig lataig køn cha.

7 Inchabe tru pirø ashib mówane trendan cha: “Au, na pøn pilawan mamig lanrrab i tusryu arrua, managuen wetørramur cha. ¡Lutiichi! tan cha. ¿Tusrwan pirøyu ke ka yandøbe chinchib pasrøbashchab?” tan cha.

8 Inchen tru pirø ashibiibe trenchibig køn cha: “Au, nai ashib karubig, móim pilatøbe ka pasrøbashchab cha. Na pirøwan alaaránøb, animal pøy pusrtrab cha.

9 Inchippa, treenchene mamig misrøbguñ cha. Inchendø katøgucha misrmubene, trube, lutitchig” tan cha, trendan— chibig køn.

*Kan ishug kesruig kurrashchab kaimabigwan
isrin kwaløm Jesús tamarøb*

¹⁰ Kan isrin kwaløm Jesús judíosmera tulundzuni yau kusrenanøb pasrøbene,

¹¹ truyube kan ishug dieciocho años ørøba kwanrrø uñibig wabig køn, kwaimandzig utsømay kesrungaruig, ni chinchagucha kurrashchab kaimabig.

¹² Inchen Jesúsbe nun asha, wamabe trenchibig køn:

—Au, ishug, yandø ñibe kwanrrø kømø, tabig kørrømisran— cha.

¹³ Incha nui tasigwan tru ishuweim pala est-sarene, ishuube møi møi ølmisrøb, kurraashibig køn. Incha Tiuswan truba tabig waminchib mend-abig køn.

¹⁴ Inchen tru tulundzuni yau ashib karubibe, Jesús isrin kwaløm treeg tamarikkurri truba nama, misaamerane trenchibig køn:

—Chigøben maramigwan maram kwalømmerabe seis días køn cha. Ñimui kwanrrømeran tamariilø kønrrappe, tru kwalømmerawan tamartrai amrrumbala cha, isrin kwaløm kømøtø.—

¹⁵ Inchen Señorbe kusrub trenchibig køn:

—¡Palatø tabelø! ¿Ñimma møikkøben ñimui weywan, kabe ñimui burron isrin kwaløm pi mutsøsrønrrab sruamrrab pichimeelø kötirru? cha.

¹⁶ I ishug Abrahamwei misagwan Satanás kwanrrøtøga dieciocho años ørøba lusra lataig tøgagúigwan, ¿Kabe isrin kwaløm køn chiptø i kwanrriigwane øyeeg iløsrkaig megaigugurri elatsamig kømø, chindah?— cha.

17 Jesús nø øyeelan waminchene, nui ashig kømui inchibeløbe søteeløba køriimisra kørrømisren, trune katøganeløbe Jesús tabig mana asiimíig mari ashabe, truba kasraarabelø køn.

Iibe murtasa yell lataig køn cha, kemesra wamindig

(Mt 13.31-32; Mc 4.30-32)

18 Incha katø Jesúsbe trenchibig køn:

—¿Tius nø ashib karub pasraibe chi lataig asønan chinrrab køh? cha. Kabe ¿møig lataig køn chinrrab køh? cha.

19 Pøs kan murtasa yellwan kan møg nui trau tsurøb lataig køn cha, nurawa, kan tusr-unøburabig misren, pala amøñibelø illimeraguen tru srarmerayu le maran— cha.

Iibe levadura lataig køn cha, kemesra wamindig

(Mt 13.33)

20 Katø Jesúsbe trenchibig køn:

—¿Tius nø ashib karub pasraigwane chi lataig køn chinrrab køh? cha.

21 Pøs levadura lataig køn cha. Kan ishug pa arruba harina sømara, levaduran pusren, maya sømarigwan trunun ørøba pulingarub lataig.—

Tragyaskab

(Mt 7.13-14, 21-23)

22 Pueblomerasrømba, yamera tsitsø pønrrabsrømba Jesúsbe kusrenanøb Jerusalénsrømay pureb ibig køn.

23 Inchen møikkøsrøn trencha payibig køn:

—¿Señor, kaigyugurri wesrainanrrabeløgan mamdeelø kønrrab kuitarru?— cha.

24 Inchene nøbe trenchibig køn:

—Trag yaskabwan kebambamigwan ñimbe kebamrrab tranrray cha. Kaguende nabe ñimun trendamønrrun: Mayamba kebamrrab inchendø, kaimanrrun cha.

²⁵ Ya puaig kurra, yaskabwan kasrøbene, ñim wambig kørrømisrøbeløbe yaskabwan pinrrøgøb trenchinrrun cha: “Señor yaskabwan kurtra” cha. Inchen nøbe ñimune trencha lötønrrun cha: “Nabe ñimune chuelø kui ashmíg kur” cha.

²⁶ Inchen ñimbe trenchinrrun cha: “Nambe ñiba mab, muchib inchen, katø ñibe namui callesmerayu kusrenanøb indig kømøh” cha.

²⁷ Inchene nøbe ñimune trencha lötønrrun: “Nabe ñimune chuelø kui ashmur cha. Kaig marøbeløbe mayeeløba nainukkirimbe tarømisray” cha.

²⁸ Inchen ñimbe truyube kishib, trugulmeran tsatsamig kønrrun cha, Abrahamwan, Isaacwan, Jacobwan, katø mayeelø Tius maig karuigwan eshkabelan, Tius nø ashib karub waisrø nøm trusrø purrøben ñim asha, ñimbe wambig webetilø kua.

²⁹ Kaguen pørr kal-labgatøsrøngurrielø køben, pørr kebibgatøsrøngurrielø køben, ambøgurrielø køben, igurrielø køben, yu pirau chugurrieløtøgucha amrrunrrun, Tius nø ashib karub wainug purramisra manrrab.

³⁰ Inchen møiløgøben møi ya yu pirau srabe melabeløbe srømbalasrømbe nømmerrig pønrrønrrun. Inchen møi ya yu pirau nømmerrig pønrrabeløbe srømbalasrømbe srabe melønrrun — chibig køn Jesúsbø.

*Jesús Jerusalénwan isua kishib
(Mt 23.37-39)*

31 Inchen tru kwalømdøwei mø fariseosmera køsrøn puabe, Jesúswan trenchibelø køn:

—Ñiguen yugurri webya, inrrø cha. Kaguende Herodesbe ñune kweechig kuin køn— cha.

32 Inchen Jesúsbe trencha løtabig køn:

—Ø zorra lataigwan trenchinrrab ambay cha: “Au, møimba, srønaba nabe kwaimandziimeran webetab, kwanreelan tamarøb, trumarbe nai maramigwan patsøgamønrrun” tan chinrrab.

33 Inchendø nabe møimba, srønaba, trumarba nai maywan ib yamig køn cha. Kaguen Tius maig karuigwan kan eshkabiibe nøørøsrøn kømø, Jerusalénsrø kwamig nebulrrun chibig køn.

34 ’Jerusalén! ’Jerusalén! ¡Tius maig karuigwan eshkabelan kweechib, katø ñimuyasig Tius karua øriilan sruutøga petabig! ¡Nabe yamba, kan piejetø kømø, kan atøwall nui pullichu-uregwan kwaldzarig umbu kanbalatø mara, maatanab lataitøwei ñui uregwan tulundzunønrrab inchen, ñibe nane kaasig køn! cha.

35 Au, ñim waraig yamerabe elatsig kørrømisrtrun cha. Inchawei nabe trendamønrrun chibig køn: Nane mas ashchaamøn cha, øyah tamnegatig: “¡Señorwei munchiyu nø ørig arrubiibe mayanguen tab kuig køn!”— cha.

14

Kan mög parab kwanrrø tøgaigwan Jesús tamarøb

1 Kan isrin kwaløm Jesúsbe kan fariseo chi maramigwan nø ashibigwei yausrø manrrab kebya wabene, kaneløbe ke chindashchab ashibelø køn.

² Inchene truyube kan móg Jesúswei merrab parab kwanrrø tøgaig wabene,

³ Jesúsbe tru maig maramigwan martrai Moisés pørigwan kusrenanøbelanba, fariseosmeranba trencha payibig køn:

—¿Isrin kwaløm kan kwanrriigwan tamarmørrai merig kø, chindah, kabe merømuig kø, chindah?— cha.

⁴ Inchen nømbe chigucha løtømeelø køn. Inchene nøbe kwanrriigwan srua arrua, tamarabe, yandø inrrai ‘ungwa’ chibig køn.

⁵ Incha nømune trenchibig køn:

—¿Ñimma móikkøben, ñui nusrkain kui, kabe ñui wey kui pisuyu kebeñenma, isrin kwaløm kuin-gucha, tru urastø wesramønrraitllu?— cha.

⁶ Inchen nømbe øyeelan chigucha løtønrrab kaimabelø køn.

Novios yaumay linchab amrrunrrai eshkailø

⁷ Linchab amrrunrrai eshkaig misaamera mishatsigu mas tab purramdønug, tab purramdønug laben, Jesúsbe treeg indi ashabe, øyeeg kømig køn chib eshkab waminchibig køn:

⁸ —Móikkøben ñun kan novios yaumay linchab attrai eshkabene, mas tab wamðønug merraramøta cha. Inchippa ñi lataguen kømø, mas nuig-wan linchab attrai eshkaig kua, truig puben,

⁹ tru ñunba, truigwanba linchai eshkabiibe ar-ruppa: “Ñi waigwan ønun tranø” chibene, ñibe køriimisra wendausrø wanrrab purainrrabguen cha.

¹⁰ Treeg inchimøtø, masken ñun lincha cha eshk-abene, wendausrø wamisr cha, tru ñun lincha

chibig arrua: “Ñi, kasukube, yu merrabsrø wanrrab puraamø” cha, ñun trenchinrrai. Inchen ñibe tru mishatsigu ñiba purrabelai merrab truba tab indig kørnrrabguen cha.

¹¹ Kaguen møikkøben nøasiitø ‘nuig kurmab’ isubigwane, ka kørig martrun cha. Inchen nøasiitø ‘nuig kurmab’ isumíigwane ‘i møøbe si, nuig køn’ taig kørnrrun— chibig køn.

¹² Incha katø Jesúsbe tru lincha cha eshkab mówangucha trenchibig køn:

—Ñi kan mamig srørrøppe, ñui asiilandø kømøwei, ñui nunelandø kømøwei, ñui misagwandø kømøwei, ñui ya pulu puarmerandø kømøwei wama srøsr cha. Kaguen truiløbe ñungucha treetøwei linchai wama, nømgurringucha treetøwei marene, truburø ñibe utamigwan uta kørømisrtrun cha.

¹³ Treeg kømøtø, ñi kan fiesta marøppe, waachameran køben, kørnrrab kaimabelan køben, cojosmeran køben, kabgarmeran køben linchab amrrunrrai eshkawabe,

¹⁴ ñibe mayanguen tab indig kørnrrabguen cha. Kaguende truiløbe ñune katøburø treetøwei marmuindøgucha, sølgandø tabigwan marøbelø katø øsiirab kwalømbe, tru ututø ñungucha Señorbe truburø tranamigwan tøgatø tranig kørnrrun — chibig køn.

*Iibe mamig truba nu tamara kuigwan kemesra
wamindig*
(Mt 22.1-10)

¹⁵ Inchen iigwan mørabe, tru kan mishatsigu wabiibe Jesúwan trenchibig køn:

—Tius nø ashib karub waisrø mamigwan mabi-ibe mayanguen tab kuig könrrun— cha.

¹⁶ Inchen Jesúfbe nun trenchibig kön:

—Kan mög truba nørrø mamimera mannamig tamara, misaamera truba nu linchab amrrunrrai eshkawa,

¹⁷ yandø mam urasbe nui karuindiig megabigwane tru lincha tailan trenchinrrab ørøbig kön cha: “Yandø ke chab pønsrainguen pønrran cha, amrruy” chinrrai.

¹⁸ Inchene møitøgucha ke chine kemesrøb mendabelø kön cha. Srøtiibe: “Kanbalø pirø ke møindø chab pena, trunun ashchab inrrab war tan cha. Treekkurri kaimamønrrun tan chirrunrrig cha”, trendan cha.

¹⁹ Inchen kane: “Weymera diez arabelø pena, maig marøbelø køtashchab ashchab inrrab war tan cha. Treekkurri attrab kaimamønrrun tan chirrunrrig” tan cha.

²⁰ Inchen katøgane: “Ke srø kasharawa kua, trugurri attrab kaimamønrrun tan, chirrunrrig” tan cha.

²¹ Inchen karuindiig megabiibe ya, tru nun karub pera wabig ya puaigwan kerrigu eshkaben, nøbe namappe, karuig megabigwane trenchibig kön cha: “Malla inrrø cha, ciudayu calleswanba, maywanba ya, waachameran køben, könønrrab kaimabelan køben, cojosmeran køben, kabgarwan køben yu pera attrig” cha.

²² Inchen mas yanasrø tru karuindiig megabiibe trenchibig kön cha: “Ñi nan karub pera wabig, ñi maig karuigwan maren, katøgucha aldø pasran” cha.

23 Inchén nøbe tru karuindiig megabigwane: “Ciudayu wambiisrø nørrø maymerawan køben, shush maywan køben ya, nai ya netsanrrai katøganelan amrrumø kømø, ke amrrumne wamønrig cha, trendan cha.

24 Kaguende nabe trendamønrrun: Tru srøsreelø na lincha cha wamiiløbe møikkucha nai mamigwane maig mamig kuinguen mørtraamøn” cha trendan— chibig køn Jesúsbø.

*Jesúswæi mendig yamibe murig køn
(Mt 10.37-38)*

25 Misag truba nørrø Jesúswæi mendig amben, nøbe keesha ashabe trenchibig køn:

26 —Møikkøben naimay arrua, nui møskawan, nui usran, nui srawan, nui uregwan, nui nunelan, nui nuchalan lataitøguen kømø, nan mas undaarab, katø nui øsig kömigwan lataitøguen kømø, nan mas isub undaaramíibe nai mendig uñibig kønrraamøn cha.

27 Inchén katø møikkøben nui kuruswan nø muta arrumigwan muta, nai mendig arrumíibe, nai mendig uñibig kønrraamøn chibig køn.

28 Ñimma møikkøben, kan truba pala ya martrab inchabe, Ɂpatsøgambiig køtashchab anwanmerrig ashchab wamismønrraitirru? cha.

29 Treenchimøtø, pøtøburab pølsrugwandø pølbasra, patsøgønrrab kaimabene, mayeelø ashibeløbe ñune indzatø ashib trenchinrrun cha:

30 “Ø móøbe yawan martrab pølbasra, patsøgønrrab kaiman” cha.

31 Kabe kan reyma katøgan reyba kwayanrrab webinrraptø, Ɂsuldaumera diez mil nø tøgagúitøgaba, katø tru nøba kwayanrrabig

suldaumera veinte mil pera arrubiiba, ka kwayamdiig kótashchab trununmerrig isunrrab wamisrmønrraitarru? cha.

³² Pøs kaimappe, tru katøgan rey yabsrø srø pasrøbenbatø, kwayamø, tammay kórrømisrkun chinrrai karuilø ørtrun cha.

³³ Inchawei ñim møikkøben chi tøgagúigwan ker- rigu elachimíibe, nai mendig uñibig kønrraamøn chibig køn.

*Tre yandø larrmiig misrøb
(Mt 5.13; Mc 9.50)*

³⁴ Trebe tabig køn. Inchendø yandø tru trebe larrmiig misrabe, ¿katøbe chincha kui larrøbig misriásamø?

³⁵ Pirø tamisrtrai pirøyu wiitamdiig kømøwei, animal pøywan abono marigu pusramdiig kømøwein køben, yandø petig kønrrun cha. ¡Møramig kalu pønsraibe mør!— chibig køn.

15

*'Iibe ubisha trubabig lataitøwein køn' cha,
kemesra wamindig*

(Mt 18.10-14)

¹ Romasreelayasig an utabeløba, kaig marøbeløba Jesúswan mørtrab mayeelø kemallen,

² fariseosmeraba, tru Moisés pørigwan kusrenanøbeløbabe yeeg marøbig køn chib, trenchibelø køn:

—I møøbe kaig marøbelan wamab, truiløba mab inchibig køn— chib.

³ Inchen Jesúsb 'øyeeg lataitøwein køn' cha, kemesra waminchibig køn:

⁴ —¿Ñimma møikkøben ubishamera cien tøgagua, truilø kan palab misrene, noventa y nueven wambig nøørøsrø nømdø warønrrai warøbashippa, wetørramnegatig tru ubisha trubabigwan lanrrab imønrraitirru? cha.

⁵ Incha wetørrappe, kasrag købiitø, ñui kildunyu muta, arrua,

⁶ yandø yau puabe, ñui ya puluelanba, ñui trendø asielanba tulundzuna, trenchinrrun cha: “Naba kasraaragun cha. Kaguende nai ubisha trubabigwan wetørrar” cha.

⁷ Inchawei nabe trendamønrrun chibig kön: Srømbalasrøngucha treetøwei kasraaran kön cha, kan kaig marøbig nui kaig mariilan isua møra, Tiusweimay llirabene, tru noventa y nueve øolgandeelø tabelø isua mørramig chi palømeelaimburab lataguen kømø.

An trubigwan kemesra waminchib

⁸ 'Kabe ¿kan ishuma anzheelø diez tøgagua, truyu kan trubøbene, kan lámpara piløga, yawan paluunchib wetørramnegatig, tab lamønrraitarru? cha,

⁹ Incha wetørrappe, nui trendø asielanba, nui ya puluelanba tulundzuna, trenchinrrun cha: “Kaguen nai an trubigwan wetørrar cha, naba kasraaragun” cha.

¹⁰ Inchawei kan kaig marøbig nui kaig mariilan isua møra, Tiusweimay llirabene, Tiuswei ángelesmerai utugucha treetøwei kasraaranrrun—cha trendamønrrun.

*Kan nusrkai chi tøgagúigwan maramgaig
marøbigwan kemesra wamindig*

11 Jesúfbe katø trenchibig køn:

—Kan mög pagatø nusrkalø tøgagúibe,

12 wendiibe möskawane trenchibig køn cha: “Nai möskai, nan keta tranig naimburab kørnrrabigwan pirishirra” cha. Inchen möskaimbe chi tøgagúilan nømun pirisha, tranen,

13 mam kwalømyutø tru wendø nusrkaimbe nuimburabigwan kerrigu tulisha, yabsrø katøgan pirausrømay ya, trusrø chigøben kaig marøbyutø patsø pinishibig køn cha.

14 Inchen nui anwan yandø chab patsøgøbenba, tru pirausrømbe chutøgucha parøbe truba nuig arruben, nune yandø palabig arrub mendabig køn cha.

15 Inchen tru pirausrø kan möweinug maramig lanrrab ibene, truibe nui kuchimera waraisrø, kuchi ashib meganrrai ørøbig køn cha.

16 Inchen nøbe tru kuchi maig mamimeran øska mainrrabna isuben, nune muguen chi srørrmeelø køn cha.

17 Inchen nøbe katøle isua mørabe trenchibig køn cha: “;Kan nai möskawei yau marøb melabeløbe mamig yeeg nørrø uncha tøgagøben, trune nabe yu parøgwab kwamønrrun! cha.

18 Trembe nai möskawei yamay katø kurrab ya, nune trendamønrrun cha: ‘Nai möskai, Tiusweimburappa, ñuimburappa kalø mara pasrar cha.

19 Møimbe yandø kan ñui nusrkain kui lataig tøgagømgaig kur cha, ñui marøb melabelan lataitøwei tøgagørra’ chinrrab tan” cha.

20 Incha möskawei yamay ib mendabig køn cha.

‘Inchen möskaimbe yab arrubendø, nebua asha, kan nai unan yeekkucha nebuitamab lastima

ashabe, katønrrab lula, irab, muchab indan cha.

²¹ Inchen nusrkaimbe møskawane trendan cha: “Nai møskai, Tiusweimburappa, ũuimburappa kalø mara pasrar cha. Møimbe yandø nai nusrkain køn cha wamig kønrrabgaig kur” cha.

²² Inchen nui møskaimbe nui karuig mendig melabelan wama, trendan cha: “Kenanamelan mas tabelan petø wesrua kenanøb, tasigu surtigas pasrøb, alpargatis keetøsrøb inday cha.

²³ Incha tru ø tsal-lanin toron srua amrrua, kweetsay tan cha. Incha fiesta marøb, mab kas-raaragun cha.

²⁴ Kaguen i nai nusrkaimbe kwaig lataig kua, katø øsiirain køn cha, trubig lataig kuigwan katø wetørrar” tan cha. Incha fiesta marøb mendabelø køn cha.

²⁵ Inchen tru mayor nusrkai tru trau uñibiibe arrua, ya pulu pub kuabe, truba may wanrrøb, palø ichib, katø pailab kui mørabe,

²⁶ truyu kan møigwan køsrøn karuindiig megabigwan wama payibig køn cha: “Chinchibrren køh?” cha.

²⁷ Inchen truibe trenchibig køn cha: “Ñui nuneg puben, ñui møskaimbe tru tsal-lanin toron kweet-singarun cha, kaguen chigucha kømø, tabig ka øsig puben.”

²⁸ Inchene mayor nuneebe namaptø, kebar-rumønrrab inchen, møskaimbe webya, kebatrai truba inchibig køn cha.

²⁹ Inchen nøbe møskawane trendan cha: “Yamba nabe ñun yeeg yam pila chu uragucha ñi maig karuigwan møra marøb megaben, trune nane managuen kan cabro-unøtøguen ketømíig køn cha,

nai linchibeløba fiesta maramig.

³⁰ Trune møimbe ñui nusrkai ñui anwan kaig ishumburmeraba chab patsøga pubene, ñibe tru tsal-lanin toron kweetsin kön” cha.

³¹ Inchene mørskaimbe trendan chibig kön: “Nai nusrkai, ñibe chu uragucha naba waben, na chigurrimbunø chi tøgagúibe ñuiwein kön cha.

³² Trune ñui nuneebe kwaig lataig kua, katø øsiirain kön cha; trubig lataig kuigwan, katø wetørrar cha. Treekkurri møimbe fiesta marøb, kasraaramibe søl kön” tan— cha, trenchibig kön Jesùsbe.

16

Iibe tru chi købigwan ashib tsunrrai trarrig søl marmíigwan kemesra wamindig kön

¹ Incha katø Jesùsbe nui kusrenanøb pera unilan trenchibig kön:

—Kan pua mög nui chi købigwan ashib tsunrrai trarrig tøgagøbig kön cha. Indiibe møiløgøsrøn tru pua møwan trencha eshkanrrab ambubelø kön cha: “Tru ñui chi købigwan ashib tsunrrai trarriibe ñi chi tøgagúigwan ke ka yandø chine marøb ka patsøgøb tsun” cha.

² Inchen tru pua møøbe tru ashib tsunrrai trarrigwan wamabe, trenchibig kön: “¿Chigúindørre ñune øyeeg waminchib koh? cha. Trube møimbe, ñi nai chi købigwan ashib tøgagúigwan nan lutøgurri eshkarra tan cha. Kaguen yandø nai chi købigwan ñibe ashib tsumibe mas kaanrrab kön” cha.

³ Inchen tru ashib tsunrrai trarrinabiibe nuinetø treeg isubig kön cha: “¿Nan øyeegwan martrai tranøbig tru maramelan yandø nan

kerrabene, trube, m  imbe chi maramerah? cha. Yand   kwallchabgaig kur cha. ‘Chig  ben kettra’ cha, miab unamibe k  rig k  tan cha.

⁴ Nan yand   ashib tsum  nrrai weguchene, mug  ben n  mui yamerayu nan wamab ut  nrrai, m  imbe si, nabe chi maram kui asha pasrar” tan cha.

⁵ Inchabe nui ashib karubigwan ul   misrarwan kan kan wama, sr  sriigwane trencha payibig k  n cha: “¿Nai ashib karubigwan   ibe maya ul   kugu?” cha.

⁶ Inchen n  be: “Olivo aceite cien galones ul   kur” chiben, tru chi maramigwan ashib tsubiibe: “  ui ul   misrig p  rin kilgawan cha chiptinchibig k  n. Pet  zhiit   wamisr  b m  imbe cincuentaindiig k  rr  r  b p  r  ptinchi” tan cha.

⁷ Incha kat  ganune: “  ibe maya ul   kugu?” chiben, n  be: “Tirigu cien cargas ul   kur” chiben, tru maramigwan ashib tsubiibe: “  ui ul   misrig p  rin kilgawan ut  rra chibig k  n. M  imbe ochen-taindiig truyu p  r” cha.

⁸ Inchen nui ashib karubiibe tru chi k  bigwan ashib tsun  rai trarrig maig maramigwan marm  igwane ke chi maramdiig k  tasha ashib megawa marin kui ashabe, kan tengucha m  g isua mar  big k  nrrab tan cha. P  s yu pirauigwand   isum misaamerabe n  m treel  t   misr  p  , pur   m  g isua mar  bel   k  n chibig k  n, t  ryuelai ureemera lata k  m  t  .

⁹ Nabe   imune trendam  nrrun cha: Yu tabig k  m   pirau   im an t  gamisriil  t  ga misaamerá asiimeelan asiil   mara t  gag  nrrab inday cha. Treeg maren,   imui tru chi t  gag  il   chab patsind  gucha,

ñim managatig purramnug srømbalasrømbe nøm
ñimum utønrrabelø purrønrrain cha.

10 'Inchen lamøtiigu søl marøbøibe nuwangucha treetøwei søl martrun chibig køn. Inchen lamøtiigu søl marmíibe nuwangucha treetøwei søl marmønrrun cha.

11 Inchawei yu pirau chi købig tabig kømøgwanguen ñim maig maramigwan søl ashá marmeelane, ¿mas tru newan tabigwane ashib tøgagønrraimbe ñimune mu traniaasamø? cha.

12 Ñimuin kømøig pegwanguen ñim chi tab ashá marmeelane, ¿mas ke ñimuyasig tøgagønrraimbe mu traniaasamørra? cha.

13 'Kan karuindiig megabiima muguen pailanbabe tab mara tranrrab kaimanrrun cha. Kaguende kanune tsalø ashippe, kanune undaarannrun cha. Kanune chiyugucha truba tab mørøb megappe, kanune kaashib webinrrun cha. Inchawei Tiusweimburabigu marøb pasrønrrab isumba, anweimburabigu marøb pasrønrrab isumba inchibiibe martrab kaimanrrun cha, pabaløbabe.—

14 Inchen fariseosmera anwane ke chinchimmørø inchib undaarabelø iigwan kerrigu mørøb pønrrøwabe, Jesúswan indzatø ashen,

15 Jesúsbe trenchibig køn:

—Ñimwein køn cha, misag malaube ñim ñimasitøwei sølgandø amøñibelø tabelø misrøb pønrrabeløbe. Trune Tiusbe ñimui manrrømerayu chi isuilan asan cha. Kaguen møguelø purø tabig asønai indigwane, Tiuswein kabyube ashikken kønrrabgaig trømbøig køn cha.

Maig maramigwan martrai Moisés pøriiba, Tius nø ashib karub waiba

¹⁶ 'Maig maramigwan martrai Moisés pørigwanba, Tius maig karuigwan eshkabelø kusrenaniilanbabe Juan arrub kwalømgatig møra maramig købig køn cha. Inchen tru uraskurrimbunøbe Tius nø ashib karub waigwan tabig srø wamwan eshkab kusrenanen, mayeeløba kebamrrab tranrrabelø køn cha.

¹⁷ 'Srømbalaba, pirøba pønrrabelø pinamikken chigucha kømuben, trune tru maig maramigwan martrai Moisés pørigu maya lamøzhig pønrrabikken ka yandøbe, purainrraamøn chibig køn, Jesúsbe.

*Keeba, sraimba petiyamumigwan waminchib
(Mt 19.1-12; Mc 10.1-12)*

¹⁸ 'Mu møøtøgucha nui srawan kucha, tarømisra, katøganba kasharabiibe, itølulan cha. Inchen katø tru keg kucha ishuuba kasharabiibe, katø treetøwei itølulan— chibig køn.

Pua møøba, Lázaroba

¹⁹ Katø Jesúsbe trenchibig køn:

—Kan truba pua møg købig køn cha, larrø tab yalø pigøzheelø kemba, linotøga mariilø nuweyelø kemba, kwalømmørig purø tab fiestamera maramba inchibig.

²⁰ Inchen katø kan truba waacha møg Lázaro taibe, asru pisrøtø netsaig chu uragucha puaigwei yau wambig kerruinug yaskabu wamisra,

²¹ tru waachabe tru puaigwei mishatsigugurri kørriitøga øska mainrrabna isuben, trune pisrømerane werameratøø kemalla, nerab købelø køn cha.

22 'Indiibe kan kwaløm tru waachabe kwaben, purø tabzhiisrø Abrahamba wanrrai ángelesmera pera ambubelø kön cha. Inchen tru puaikkucha kwaben, sørabelø kön cha.

23 Inchen tru puaibe tru kwabelø amba møra melainug purø trømbøig kui megawa, kurraasha, yabgurri Abrahamwanba, Lázaronba purrai ashabe,

24 trashibig kön cha: "Abraham, merrabsrø nai møskai, nan lastima asha, Lázaron ørtra chib, nui tasig-unandøguen piyu keguana, nai niløwan sømartrab attrai. Kaguende nabe yu i nag naarabigu mumaygucha kømui purø trømbøig kui megar" cha.

25 Tredaingucha Abrahambe trenchibig kön: "Nusrkai, ñiguen isu cha. Ni pirau øsig tsub urasbe ñibe tabiitø, tabiitø utøben, Lázarobe treetøwei kaitø, kaitø utig kön cha. Møimbe Lázarobe yube chi isumgaig tabig wamig utøben, ñibe mumaygucha kømui purø trømbøig kui megan cha.

26 Treeg køben katøgucha, namuimba, ñimuimba tøbøtag kan purø trømbø umbu kulli pasran cha. Yugurri ñimuimay ambug kui inchibelø puramrrab kaimabwei, katø ñimuinukkurri namuimay purørrug kui inchibelø kaimabwei inchai."

27 'Inchen tru puaibe trenchibig kön: "Treeg købene, trube, Lázaron nai møskawei yamay inrrai ørtra cha.

28 Trusrø nunelø trattøgatø tøgagur cha, nøm isua kønrrai truilan waminchai, nømgucha yusrø mumaygucha kømíig purø trømbøgumay amrrumønrrain" cha.

29 Inchen Abrahambe trenchibig kön: "Nømbe

Tius maig karuigwan eshkabelø pøriilan køben,
Moisés pørigwan køben tøgar køn cha. †Truilan
mørbash!” cha.

³⁰ Inchén tru pua møøbe trenchibig køn: “Nai
møskai Abraham, kah, treeg kømøtø, møikkøben
nømuimay kwailai utugurri kurra ibenesi, nømbe
nømui kaig mariilan isua møra, Tiusweimay lliran-
rrun” cha.

³¹ Inchén Abrahambe trenchibig køn:
“Moiséswanba, Tius maig karuigwan eshka-
belanba, truilanma mørmuibe, kwailai utugurri
møikkøben katø øsiiraingucha mana kørenrrab kø”
tan— cha, Jesúsbe trenchibig køn.

17

Kalø marigwan ulø paymumigwan eshkabig
(Mt 18.6-7, 21-22; Mc 9.42)

¹ Jesúsbe nui kusrenanøb pera uniilan
trenchibig køn:

—Chine chinetø iløsrkøb kegørrøsrkøb
attrabigwane arrumønrrai chincha katamgaig
køn cha. Inchendø jmøg waacha! tru kaigwan
nø pera mara kebenøsrkøbigweimbe jkan maig
kuaasamørra! cha.

² Trembe kan tirigu kitsig nu srugwan naashigu
iløsrka, mar umbusrø kegutsig kuinguen søl
købsruinrrun cha, i shushmeran kaig mara
kegørrøsrkøbgunrriibe.

³ Inchawei ñimdøwei ashiptø kuy cha. Ñui nuneg
ñun chigøben kaig marene: “Ñi øyeeg marmum-
bala” cha, alegau, chibig køn. Inchén nø nui kaig
mariilan isua møra, Tiusweimay llirabene, ñibe
trunun yandø mas ulø paymønrrab, pesannau cha.

⁴ Mawawan nøbe katøle, katøle siete nebum-negatig ñun kaig mara, tru kaig marimørig ñun: “Øyeeg maramgaigwan marar” chib arrubene, ñibe trunun mas ulø paymønrrab, yandø pesan-namig køn— cha, trenchibig køn Jesùsbe.

*Isubigwan nainuutø pasra tøga pønrraibe
maramburab martrun*

⁵ Jesùs nøashib karua øriiløbe nun trenchibelø køn:

—Namui isubigwan ñuinug mas tøga melaigwan nemartra— cha.

⁶ Inchen Señorbe trencha løtabig køn:

—Ñim kan murtasa yellburaptiitøguen isubigwan nainug pasra tøgar kuimbe, i sicomoro tusrwan: “Yugurri ucha, maryu ellgwawa pasrambu” chibene, tusrbe maig chiben mørøbsruinrrun cha.

Karuig mendig megabig chi maramelø

⁷ 'Nimma møikkøben, kan karuindiig megabig tøgagua arab uña, traugurrin kui, kabe ubisha ashib uña kui pubene: “¿Puraarrua, kabe yusrø manrrab wamisr” chinrraitirru? cha.

⁸ Treeg chimøtø: “Nai mamigwanmerrig nena, pala itøgueigwan kewa, pørønawa, na chab mab, chab mutsamnegatig chi palain kuindø purørtrab ashib pasrau cha, treebe chinrrun cha. Incha trugurrimbe si, ñigucha mab, muchib inchig” chinrrun cha.

⁹ Kabe nui karuindiig megabigwanma nø maig karuigwan maren, ¿truburø ‘ungwa’ chibelø kuitarru? cha.

¹⁰ Ñimgucha treetøwei Tius maig karuigwan kerigü marabe, trenchinrrigay chibig køn: “Nambe mendig melabelø chiguen trengatig marmeelø

ker cha. Kaguende ke maig karuizhigwandø nebua marer”— cha.

Diezelø asr trerab kwanrrø tøgarwan Jesús tamarøb

¹¹ Jesús Jerusalénsrømay ippe, Samaria pirøwanba, Galilea pirøwanba pureb maywan pureb ya,

¹² kan yamera tsitsø pønrrabnug pubene, møguelø diezelø lepra kwanrrø asr ørø trerabig tøgar katønrrab werruppe, werrubendø, yaptø pønrramisra,

¹³ trashibelø køn:

—¡Jesús, ñi Kusrennøbig, namun lastima ashcha!— chib.

¹⁴ Inchen Jesús ashabe, trenchibig køn:

—Judíosmerai sacerdotesmeran eshkanrrab ambay— cha.

Inchen nøm ambub pønrramnetø nømui kwanrrøbe tammisra, chishmisrikken kørrømisrøbig køn.

¹⁵ Inchen møikkøsrøn nun chishmisrin kui ashabe, truba mur trashib Tiuswan truba tabig waminchib katø arruabe,

¹⁶ Jesúswei merrab tømbønsra ‘ungwa, ungwa’ chib maløwan piraugatig utsøbasrøbig køn. Tru møøbe judíoguen kømøtø, samariasriig købig køn.

¹⁷ Inchene Jesúsbe trenchibig køn:

—¿Kwanrrøwan chishmariilø kørrømisrøbeløbe yamba diez kømmørgøppeh? cha. ¿Nueveløbe chu ambah? cha.

¹⁸ ¿Mu katøgan møikken Tiuswan maya nuguen tabig køn chib waminchab arrumuben, i peg pi-rausriitø Tiuswan ‘ungwa’ chinrrab arru chin-dah?— cha.

¹⁹ Incha tru mowane trenchibig kón:

—Kurra, inrrø cha. Kaguende ñui isubigwan nainuutø pasra tøgagúikkurri tabig kørromisran—cha.

Tius Nø ashib karub wainuguiibe møi ya pasrabguen indan

(Mt 24.23-28, 36-41)

²⁰ Fariseosmera Jesúswan Tius nø ashib karub wainuguiibe chu ura punrrerah cha, payen, Jesúsbe trencha løtabig kón:

—Tius nø ashib karub wainuguig pubiibe kaptøga ke asha kónrrai attrabikkucha kómøn cha.

²¹ Kabe: “Yu pasran” chimøwei: “Uyu pasran” chimøwei inchun cha. Kaguen Tius nø ashib karub wainuguiibe ñimui umbuguen pasran—cha.

²² Incha nui kusrenanøb pera unilane trenchibig kón:

—Na, Møg Misra Arrubig ñimui utu unin kwalømmera, katø kan kwalømzhiitøguen pumønrrabmbab, ñim isum kwaløm attrun cha. Inchendø treebe asamig kaanrrun chibig kón.

²³ Ñimun: “Yu pasran” tantø: “Uyu pasran” tantø indingucha, ashchab ammøwei, mendig ammøwei inchigay cha.

²⁴ Kaguen kan palaig pilabig kandarø srømbalasrøngurri katøgandarøsrø kebilab lataitøwei, tru Møg Misra Arrubig arrub kwalømbe treeg kónrrun chibig kón.

²⁵ Inchen treeg pumøwatøbe, nabe chigøben marinab, kaashib indig kómig nebunrrun cha, møi misaamera.

26 Noé tsub kwalømmerawan maig purayaibe tru Møg Misra Arrubigwein kwalømmerawangucha treetøwei purainrrun cha.

27 Misaamerabe chi isumø mab, muchib, kasharab, kasharanøb inchib kuig køn cha, Noé nui nu barcoyu kebib kwalømgatig. Inchen sre kwarømiig pub menda, mayeelanba chab pinisaig købig køn cha.

28 Katø Lot tsub uras chigucha treetøweim purayaig køn cha. Misaamerabe chi isumø mab, muchib, penab, yanøb, ellmarøb yamera marøb inchib købenba,

29 Lot Sodoma ciudayugurri yandø webibene, srømbalasrøngurri naaba, azufreba sre pua, mayee-lan patsø pinisaig købig køn cha.

30 Na, Møg Misra Arrubig kenamisrøb kwalømgucha treetøwein kønrrun chibig køn.

31 'Tru kwalømbe ya pala wambig wabiibe, yaambu chigøben tøgaguabe, wesranrrab kørraarrumøta cha. Inchen møikkøben trau uñibiibe, yamay arrumøta cha.

32 Lotwei srawanma ñimguen isuy chibig køn.

33 Inchen møikkøben chigøben køben kwamønrrab inchibiliibe pinab pinamig nebunrrun cha. Trune tru kwawa pinabiibe nui øsig kømigwan esegawa tøgagønrrun cha.

34 'Inchawei nabe trendamønrrun: Tru arrub yembe pailø kan camayutø kib warøben, kane pera yaig køben, kane kørrømarig kønrrun cha.

35 Katø ishumburmera pailø kitsøsrugu kichib køben, kanune srua iben, kane kørrømarig kønrrun cha.

36 Møguelø pailø trau warøben, kane pera yaig køben, kanune kørrømarig kønrrun – cha, trenchibig køn.

37 Inchen iigwan mørabe, nømbe payibelø køn:
–¿Señor, øyeebe churre purainrrerah?— cha.
Inchene Jesúsbe trencha løtabig køn:
–Kwaig chu tsubene, truyu kallinasumera tulundzunønrrun— cha.

18

Maig kønrrabigwan asha marøb wabigwanba, pidanba maig indigwan waminchibig

1 Chu urastøgucha Tiusba wamindamigwane elachib kullaaramø melamig truba palabig køn chinrrab, Jesúsbe nui kusrenanøb pera uniilan ‘øyeeg lataitøwein køn’ cha, kemesra waminchib

2 trenchibig køn:
—Kan puebloyu kan juez wabig køn cha, truibe: “Tiuswan kørmøwei, ni møguelan naimburab kømøbashtømab” isubig.

3 Inchen tru puebloyutøwei kan piudagucha wabig køn cha. Truibe tru juezweimay trenchinrrab arruptø arrubig: “Nan kalø marøbigwan maig maramigwan tamara kettra” chib.

4 Inchen tru juezbe kan maya yana køsrøngatig ke mørøg kømui inchibig køn cha. Inchabe yandø truibe treeg isubig køn cha: “Nabe Tiuswan kørmøwei, ni møguelan naimburab kømøbashtømab isubig kuagucha,

5 i piudabe ke menrra pub llirab, ke pesrøølig inchib ke katø katø arrumønrrai, ka tamara tranrrab isur” tan— cha.

6 Inchabe Señorbe trenchibig køn:

—Tru sølgandø tabigwan marmø juezken, nø øyeeg taigwan møray cha.

⁷ ¿Inchawei Tiusbe nuindø kónrrai lawa wesruilø yem kwaløm nun miabelane, nömuyasig sølgandø maig kónrrabigwan marøb purømisrmönrraitarru? cha. Kabe ¿muniitø, muniitø melønrrai inchautah? cha.

⁸ Pøs nabe trendamönrrun cha: Tiusbe sølgandø maig kónrrabigwan petø tamara kettrun cha. Inchen treeg køben, na, tru Møg Misra Arrubig yu piraumay katø arrub kwalømbe ¿isubigwan nainuutø tøga misag pirau katøgucha wetørranrrautah?— chibig køn.

*Chigøben tøgagúimburø an utab wabigwanba,
Fariseowanba kemesra waminidig*

⁹ Møiløgøben nømdø sølgandiig tabelø kermab isua, katøganelane kaashibelaimburab Jesúsb øyeeg lataitøwein køn' chib kemesra waminchib trenchibig køn:

¹⁰ —Pailø møguelø Tiuswei yau Tiusba waminchab ambubelø køn cha, kane fariseo køben, kane romasreelayasig an utabig.

¹¹ Tru fariseobe pasramisra, øyah chib Tiusba waminchibig køn cha: “Nai Tius, ungwa, ungwa chib, kaguen nabe kanelø lata niliig kømøwei, kalø marøptiig søl marmíig kømøwei, itøluløptiig kømøwei, ni i an utabig lataig kømøwein kur cha.

¹² Nabe truneyu pa kwaløm ayunab, na chi tøgagúigugurri diezmørig kan kan tranøb inchibig kur” chib.

¹³ Trune tru an utabiibe wendausrøndø pasramisra, ni nui kabmeranguen srømbalaneb neeshig kømui inchib, nui pechondø kurrøb,

trenchibig kön cha: “Tius, nan lastima ashcha chib. Nabe kaig marøbig kur” cha.

¹⁴ Inchawei nabe trendamønrrun chibig kön: Tru an utabiibe nui yamay katø ippe, Tiusba chi kaig kømøg lataig Tius tabig kørørmarig yan cha. Trune fariseobe treeg kømø yan cha. Kaguen møikkøben nøasiitø ‘nuig kurmab’ isubigwane ka kørig martrun cha. Inchen nøasiitø ‘nuig kurmab’ isumígwane ‘i møøbe si, nuig kön’ taig könrrun—cha.

Uregwan Jesús mayanguen tab kuilø könrrain chib

(Mt 19.13-15; Mc 10.13-16)

¹⁵ Ureezheelan chigucha Jesúsweimay srua amrrubelø kön, nø estsartrai. Inchen nui kusrenanøb pera uniiłø trunun ashabe, srua amrrubelan namøben,

¹⁶ trune Jesúsbe ureemerane nuimay wama, trenchibig kön:

—Ureemerane merømø, naimay ka amrrubasay cha. Kagunde Tius nø ashib karub waibe nøm latailaiwein kön cha.

¹⁷ Inchawei nabe ñimun cierton trendamønrrun chibig kön: Møikkøben Tius nø ashib karub wainuguigwan kan unø lataitøwei utaptinchimíibe managuen truyube kebinrraamøn—cha.

Kan pua móg Jesúsba waminchib

(Mt 19.16-30; Mc 10.17-31)

¹⁸ Kan møikkøsrøn chi maramigwan nø ashibiibe Jesúswan trencha payibig kön:

—Kusrennøbig tabig, ¿managatig øsig kømigwan Tius tranig tøgagønrrappe, nabe chi maramerah?—cha.

19 Inchen Jesúsbe trenchibig køn:

—¿Chindimba nane tabig cha wamøgu? cha. Tabibe kandø køben, truibe Tiustø køn cha.

20 Tius maig maramigwan martrai pønsrailane ñibe yandø ashibig køn cha: “Itølulmøwei, kweechimøwei, nilømøwei, katøganelaimburab isa waminchimøwei, ñui usri møskawan maig købash inchimø, tab indamig køn” tailan.—

21 Inchen tru møøbe:

—Nabe iilane kerriguuh matsinø-unøgurri marøbig kur— chiben,

22 Jesús iigwan mørabe trenchibig køn:

—Katøgucha kan chigøsrøndø palan cha. Ñui chi tøgagúigwan kerrigu yana, waachameran pirishi cha. Treeg marabe, srømbalasrømbe chigurrimbunø tøgagønrrabguen cha. Trugurrimbe arrua, nai mendig amo— chibig køn.

23 Inchen tru møøbe iigwan mørabe, truba isui inchibig køn, kaguen truba puaig kua.

24 Inchen Jesúsbe nun ashabe, trenchibig køn:

—¡Tius nø ashib karub wainug puarmera kebambamibe purø murig køn! cha.

25 Kan camelloguen tsusain kal trabyu illmø lar-rayamdiig køben, kan puaibe Tius nø ashib karub waisrø kebinrrab kaimanrrun— cha.

26 Inchen mørøbeløbe trenchibelø køn:

—Trube, treeg købene, ¿kaigyugurrimbe mu kui wesraig kønrrautah?— cha.

27 Inchen Jesúsbe løtappe:

—Møguelø martrab kaimaigwane Tiusbe sí, martrun— chibig køn.

28 Inchen Pedrobe trenchibig køn:

—Au, nambe namui chi tøgagúilan elacha, ñui mendig amrruig kòn— cha.

²⁹ Inchen Jesúfbe trenchibig kòn:

—Pøs nabe ñimum cierton trendamønrrun cha: Møikkøben nui yawan, srawan, nunelan, møskalan, uregwan Tius nø ashib karub waigweimburabigwan isua elachibiibe,

³⁰ møyi yu piraube øyeetøguen kømø, mas purø nu uta tøgagua, kansrømbe managatig øsig kømigwan utønrrun— cha.

Jesús katøyug nø kwamigwan eshkab

(Mt 20.17-19; Mc 10.32-34)

³¹ Jesúsi nui doce kusrenanøb pera unilan nøørø wamabe, trenchibig kòn:

—Au, nambe Jerusalénmay nebambub amber cha. Trusrømbe tru Møg Misra Arrubigweimburab Tius maig karuigwan eshkabig pøriibe kerrigu maig taig punrrun cha.

³² Kaguende nune judíos kømeelan tranen, indzaashib, tsalø wamab, illimbi tuchaashib,

³³ ichaguchib srua kua, yandø kwetchun cha. Inchendø pøn kwalømyube katø øsiiranrrun— chibig kòn.

³⁴ Inchen nømbe trunun mandø kuinguen mórmøwei, ni wamindigwan chi tainguen mórmøwei inchibelø kòn. Kaguende iig wamindiiløbe nømune sørin pasrøben, nømbe ni chiwan tainguen mørmeelø kòn.

Jesús kan jericósriig kabgaigwan tamarøb

(Mt 20.29-34; Mc 10.46-52)

³⁵ Jesúsi yandø Jericó ciuda pub lutau ibene, may menda kan kabgaig ‘anzhig kettra’ chib, miab wawabe,

³⁶ misag truba nu puraambi mørabe, kabgaibe:

—¿Chindah?— cha, payene:

³⁷ —Nazaretsrø Jesús pureb yan— cha, trenchipt-inchibelø køn.

³⁸ Inchen kabgaibe trenchib trashibig køn:

—¡Jesús, merrabsrø Davidwei Nusrkai, nan lastima ashcha!— chib.

³⁹ Inchen tru merrab ambubeløbe niløtø wanrrai namingucha, nøbe trenchib mas mur trashibig køn:

—¡Merrabsrø Davidwei nusrkai, nan lastima ashcha!— chib.

⁴⁰ Inchen Jesúsbe pasramisra, srua amrrungaruben, nuim pulu pubene, trencha payibig køn:

⁴¹ —¿Na ñuyasig chi maramig paløta?— cha.

Inchen kabgaibe trencha løtabig køn:

—Señor, nai kabmera ashibig misrimbe køtan— cha.

⁴² Inchen Jesúsbe nun trenchibig køn:

—¡Ashibig misr! cha. Ñui isubigwan nainug pasriitøga tabig kørromisran— cha.

⁴³ Inchen tru urastø kabgaibe ashibig misra, Jesúswei mendig Tiuswan truba tabig waminchib iben, mayeelø iigwan ashibeløbe nømgucha Tiuswan tabig waminchibelø køn.

19

Jesúsba, Zaqueoba

¹ Incha Jesús Jericó ciudayu kebya, truyu pureb ibene,

² kan truba pua móg romasreelayasig an utabelan ø asha karubig, kan Zaqueo taig,

³ Jesúswan truba ashig kui inchibig wabig køn. Inchendø menrra misag køben ashchab kaimabig køn, Zaqueobe lamøtø mög kua.

⁴ Incha merrab lula, Jesús purayam puluwan, kan sicomoro tusryu ashchab nebiben,

⁵ Jesúsbe tru puluwan puraya, palabunø neeshabe, trenchibig køn:

—Zaqueo, mallatø pinaamø cha. Kaguen møi ñui yau kørromisram kørnrrab køn— cha.

⁶ Inchen Zaqueobe mallatø pinaarrua, Jesúswan truba tab kui inchib wamab utabig køn.

⁷ Inchen iigwan ashabe, mayeeløba Jesúswan trenchib nømdø namig mullib mendabelø køn:

—Kan kaig marøbigwei yau kørromisrtrab yan-chib.

⁸ Inchen Zaqueobe pasramisra, Señorwan trenchibig køn:

—Au Señor, waachameran na kerrigu chi tøgagúigwan tøbøtagwan trannrrab cha. Inchippa na möigwan køben isatø menrra utab, na kalø marig købene, trube, katøburø pibmaybatø menrra tranamønnrun— cha.

⁹ Inchen Jesúsbe nun trenchibig køn:

—Kaigyugurri wesrailø kömig møi yu yau puin køn cha. Kaguende i møkkucha Abrahamwei misagugurrindøwein kal-laweig køn cha.

¹⁰ Kaguende tru Møg Misra Arrubiibe trubigwan lanrrappa, kaigyugurri wesranrrappa arrig køn— cha.

Anmera diez trubigwan kemesra wamindig

¹¹ Jesús øyeeg tailan misaamera mørøb pønrramne, nøbe ‘øyeeg lataitøwein køn’ cha, kemesra waminchibig køn. Kaguen nøbe

Jerusalén pub lutau iben, nømbe Tius nø ashib karub wainuguiibe møi møi punrraitamab isubelø køn.

12 Inchen treekkurri Jesúsbe trenchibig køn:

—Kan møg, truba tab misagugurri arrubig, yabsrø katøgan peg pirausrø ‘rey kønrrai mara kørrømarig kønrrab ibig køn’ cha, katø nuim pirau-maytøwei attraptø.

13 'Incha inrraptø nui karuindiig melabelan diezelan wama, kanun kanun kan kan an truba nuweyelø tranabe, trenchibig køn cha: “I anwan nemisrøb larrøbitchai marøb kønrrigay” cha, na ar-rumnegatiibe.

14 Inchendø nuim pirau misaamerabe tsaleelø kua, møilan køsrøn nui wendautø amrrai wesrawa ørøbelø køn cha, øyah chinrrigay chib: “Nambe i mowane namui rey kønrraimbe palain kømer” cha.

15 'Inchen treeg indingucha, nøbe Rey kønrrai mara kørrømarig, katøle nuimbiraumay arruabe, tru nui karuindiig melabelan tru nø an traniilan, nuimay amrrungarubig køn cha, tru anwan kan kan utabelø mayambatø mariitashchab ashchab.

16 Inchen srøsriig arruabe trendan cha: “Nai ashib karubig, ñi nan kan anzhig traniitøgatø møimbe diez nemarar” cha.

17 Inchen reybe: “Øyambesin tan cha, nai karuindiig megabig tabig. Ñi lamøtiiguma ñi øya søl mariibe, møimbe pueblomera diezwan karubig kønrrai martrumøn” cha, trendan cha.

18 Inchen katøgan karuindiig megabig arrubiibe trenchibig køn cha: “Nai rey, ñi nan kan anzhig traniitøgatø møimbe trattøgatø nemarar” cha.

19 Inchen trunungucha trenchibig kön cha: “Trube, ñigucha trattro puebloman karubig könrrabguen” cha.

20 ’Inchen katogan karuindiig megabig arruppe, trenchibig kön cha: “Ñi, nai ashib karubig, ñiguen ash cha, ñui anwane kan pañeluyu pula ka esegawa tøgagur cha,

21 pøs ñun kørig køben, kaguende ñibe chiwandøgucha chi chippe kandø chibig kuimba; pøs ñi pønsrømubendø, ñi merrarrab; ñibe ñiashib ellgwaig kømubendø, ellmarigwan tulishib, treeg inchibig kuimba.”

22 Inchen nøbe trenchibig kön cha: “Karuindiig megabig larrø kaig, pøs ñi nan øyeeg kön chib, treeg kön taig kuig købene, trube, ñui trig maig wamindiitøgatøwei møimbe ñun trubalawei neburrai maig könrrabigwan marar cha. Nabe chiwandøgucha chi chippe kandø chibig kui ashib, na pønsrømubendø, na merrarrab; na ellgwaig kømubendø, tulishib inchibig kui ashabe,

23 trube, maindi nai anwan bancoyumay srua ya, pasrambala tan cha, na katøle arrua, nai anwan nemisrigwanbañau utabsrubrainrrun” cha.

24 Incha truyu purrabelan trenchibig kön cha: “Nune anwan kerrawa, tru diez tøgaigwan tranø” cha.

25 Inchen nømbe trendan cha: “Namui ashib karubig, truibe diezken tøgagøn” cha.

26 Inchen tru an tranøbiibe trencha løtabig kön cha: “Nabe trendamønrrun cha: Tøgaigwane masken tranen, trune chigaigwane nui lamøtiig tøgagúigwanguen kerranrrun tan cha.

27 Incha tru nan tsaleelø nømui rey kømønrrai

inchibelane yu nai merrab srua amrrua, kweet-say” tan— cha, trenchibig kòn Jesúsbe.

Jesús Jerusalén kebib

(Mt 21.1-11; Mc 11.1-11; Jn 12.12-19)

²⁸ Ligwan chab waminchabe, Jesúsbe Jerusalénmay ibig kòn.

²⁹ Incha yandø Betfagéba, Betaniaba pueblom-erayu tru Olivos Tun taisrø, trusrø pub ambabe, nøbe nui kusrenanøb pera uniilø pailan

³⁰ trenchib karua ørøbig kòn:
—Ø pinrrøguesrø yamera tsitsø pønrrabsrømay ambay cha. Truyu puabe, kan burro muguen itøguaniimíig litsig wetørranrrabguen cha. Picha, yumay srua amrrunrrigay cha.

³¹ Inchippa møikkøben: “¿Chinchab pichigue?” cha payene: “Señor palai indan” chinrrigay-chibig kòn.

³² Inchen nui kusrenanøb pera uniiløbe amba, Jesús nømun maig taig treeg wetørrawa,

³³ burron pichib pønrrøbenba, puarbe trenchibelø kòn:

—¿Chinchab pichigue?— cha.

³⁴ Inchen nømbe:

—Señor palai indan— cha løtabelø kòn.

³⁵ Incha Jesúsweimay srua amba, nømui kewagúilan burro-unøyu kaya, itøguanøsrøben,

³⁶ Jesús pureb ibene, misaamerabe nømui kewagúilan maywan kayibelø kòn.

³⁷ Incha yandø Olivos Tun lendesrø misrøb ambuppe, mayeelø tru nu søtø nui mendig amøñibeløbe tru maramburab mariilan kerrigu

asikkurri Tiuswan truba tabig wamab kasraarab trashib mendappe, trenchibelø køn:

³⁸ —¡Señor Tiuswei munchiyu Rey arrubiibe mayanguen tab kuig køn! cha. ¡Srømbalasrømbe mayanguen tab kuinrrun! chib. ¡Srømbalasrømbe tørguegwalmabig kuinrrun!— cha.

³⁹ Inchen mø fariseosmera køsrøn, tru misag utu pønrrabeløbe trenchibelø køn:

—Kusrennøbig, ñui mendig amøñibelan niløtø pønrrønrrai namø— cha.

⁴⁰ Inchen Jesúsbe trenchibig køn:

—Nabe trendamønrrun cha: Iilø chi chimø, niløtø pønrrøbene, sruumeraguen trashinrrun— cha.

⁴¹ Incha Jesús Jerusalén pulusrø pua, ciudawan ashabe, trunun isua, kishib

⁴² trenchibig køn:

—¡Chi isumgaig tab købig tøgagømigwan kan møin kwalømdøguen ñigucha nebua isuimbe køn! cha. Inchendø truigwane møimbe ñi ashmønrrai sørin pasran cha.

⁴³ Kaguende larrø kaig kwalømmera ñun puben, ñui ashig kømui inchibeløbe ñuim pøtøgatan chamba mara, ambumay imay ñun kata kønøbashmønrrun cha.

⁴⁴ Incha ñune pirau pøtiicha, tru ñui umbu warab misaameran kweechen, ni kan sruutøguen katøgan srug palabe kørrømisrmønrrun chibig køn, kaguen ñi, Jerusalénbe, Tius kaigyugurri wes- ranrrab arrub uras ke ka arrua uni lataitø indikurri.—

*Jesús Tiuswei yawan chish marøb
(Mt 21.12-17; Mc 11.15-19; Jn 2.13-22)*

45 Incha Jesúsbe Tiuswei yau kebya, truyu yanøb warabelan wambig webetab mendabe,

46 nømun trenchibig køn:

—Tiuswei wamwan pørigube trenchibig køn cha: “Nai yabe Tiuswan wamindi ya køn” cha. Trune ñimbe nileelø warain trab marin køn— cha.

47 Incha Jesúsbe kwalømmørig Tiuswei yau kusrenanøbig køn. Inchen tru sacerdotesmeran karubeløba, tru Moisés pørigwan kusrenanøbeløba, katø maya misagwan karubeløbabe Jesúswan mandø incha kwetsamdiig køtashchab labendø,

48 chinchaguen martrab kaimabelø køn, kaguende misaabe mayeeløba Jesús wamindigwane purø tab møren.

20

Jesús karumburab karuig (Mt 21.23-27; Mc 11.27-33)

1 Kan kwaløm Jesús misaameran Tiuswei yau kusrenanøb, tabig srø wamwan eshkab pasrøbene, sacerdotesmeran karubeløba, tru Moisés pørigwan kusrenanøbeløba, misagwan karubelø kölli misaameraba kemallabe,

2 nune trenchibelø køn:

—Namun eshkarra cha: ¿Ñi mariilane mu karua pasriitøgarre margu? cha. ¿Ñi øyeeg maramigwane mu karua pashta?— cha.

3 Inchene Jesúsbe løtappe, trenchibig køn:

—Nagucha ñimun kan chigøsrøn payrrab cha. Løtørray pøs cha.

4 ¿Misagwan Juan piu umbu ulsrøb uniibe srømbalasrøngurrin kuig kø chindah, kabø möguelainukkurrin kuig kø chindah?— cha.

5 Inchen nømbe nømasiyaitø trenchib payiyab mendabelø køn: “Nam: ‘Srømbalasrøngurrin kuig køn’ chibene, nøbe namune trenchinrrun cha: ‘¿Chindimba nune køremøgue?’ cha.

6 Kabe: ‘Møguelainukkurrin kuig køn’ chibene, misaamerabe mayeeløba namune sruutøga petønrrun cha. Kaguen misaabe Juanwane Tiis maig karuigwan eshkabig kui ke yandø tsabø asha tøgar køn” cha.

7 Incha nømbe trencha løtabelø køn:

—Maig kuindøbeh— cha.

8 Inchen Jesùsbe trenchibig køn:

—Trube, nagucha eshkamumønrrun cha, iilan na mu karuitøga marigwan.—

*Kwallibelø larrø kailan kemesra wamindig
(Mt 21.33-44; Mc 12.1-11)*

9 Incha Jesùsbe misaameran pølbasra waminchib mendappe ‘øyeeg lataitøwein køn’ chib kemesra iigwan waminchibig køn:

—Kan møg uvås tra mara, trugurrimbe nui misrigwan pirishinrraptø pirøwan katøganelan kwallchai tranabe, yabsrømay truba yana yan cha.

10 Incha yandø lurramig puben, nui kan karuindiig megabigwan tru kwallchab utabelan tru kanbalø lurrigwan nøm trannrai karua ørøbig køn. Inchen treeg øringucha, nømbe nun kurragucha, chiguchagaig ørøbelø køn cha.

11 Inchen puaiibe katøgan karuindiig megabigwan øren, truigwangucha tsalø wama, kurragucha, chiguchagaig inrrai øran chibig køn.

12 Inchén puaibe pønmay kónrrabyu katøgan øren, tru kwallibeløbe trunungucha kørriincha, truyugurri wambig weguchibelø kón cha.

13 'Inchen yandø tru pirø puaibe trendan cha: "¿Chindamer? cha. Nai undaaraig nusrkawan ørtrab tan cha. Nune inchippa chinchimubgun" cha.

14 Inchén tru kwallibelø nun ashabe, nømdø trenchibelø kón cha: "Pirøwan ketig utønrrabiibe iigwein kón cha. Pirøwan namui martrab nune kweechigun" tan cha.

15 Inchabe uvas traugurri wegucha, nune kweechibelø kón cha.

'Trube tru uvas tra puaibe tru kwallibelane chi martrerah? cha.

16 Arrua, tru kwallibelane kweecha, tru uvas trawane katøganelan tranrrun—chibig kón Jesúsbe.

Inchene misaamera iigwan mørabe:

—¡Managuen kan trengatikkucha puraimuimbe!— chibelø kón.

17 Inchene Jesúsbe nømun ashabe trenchibig kón:

—Trube, treeg kobene, ¿Tiuswei wamwan pørigu øyah chibiibe mandø cha trendah? cha:

"Tru ya marøbelø kaasig sruube katsiisrø pølbasra wayamig
mas purø tab srukken misrin kón" chippe.

18 Inchawei møikkøben tru srug pala peñippe, pitis misrtrun cha. Inchén tru srug muim pala køben peñippe, nune usrø tuindø martrun—chibig kón.

19 Inchén tru uras tru Moisés pørigwan kusrenanøbeløba, sacerdotesmeran karubeløba tru 'øyeeg lataitøwein kón' cha waminchippe nømun kemesra wamindi møra, Jesúswan ¡katø! møi møi

kemørtrab inchendø, misaameran kørig kui inchi-belø køn.

*Tiuswein kørnrrabigwane Tiuswan tranøppe
Césarwein kørnrrabigwane Césarwan tranøb
(Mt 22.15-22; Mc 12.13-17)*

²⁰ Inchabe kan møilan køsrøn larønrrai ørøbelø køn, sølgandø amøñibelø misrøb, Jesús chigøben wamindigu kebenørska trumay kubenadurwei tasku purørtrab, nui mu mandamgaig mariitøga nø asha martrai.

²¹ Inchabe nømbe payibelø køn:

—Kusrennøbig, ñibe søl waminchib, søl kusrenanøb indi nambe ashibelø ker cha. Ñibe misaameran mumera køtasha asha kusrenmø, Tiuswei maywan ñibe maig kusrenanamigwan cierton sølwan kusrenanøbig køn cha.

²² Trube, ¿tru Roma maya misagwan karub wabigwan nam an pagaramig merig køh, kabe merømuig køh, chinderah?— cha.

²³ Inchen Jesúsbe nømune ka kaig isuatørre inchib pørrai ashabe, trenchibig køn:

²⁴ —Kan anwan eshkarra cha. ¿I anyu maløba, i munchi pøriibabe muin køh?— cha.

Inchen nømbe trencha løtabelø køn:

—Tru Césarwein køn— cha.

²⁵ Inchen Jesúsbe trenchiptinchibig køn:

—Césarwein købene, Césarwan tranay cha. Inchen Tiuswein købene, Tiuswan tranay— cha.

²⁶ Inchen misagwei malau nø chi tailøyu chiyugucha kebenøsrkønrrab kaimabelø køn. Tru nø løtiilan nømguen kwaara asha, niløtø kørrømisrøbelø køn.

*Kwailø katøle øsiiranrrab kuigwan payib
(Mt 22.23-33; Mc 12.18-27)*

27 Inchen møiløgøsrøn saduceosmera Jesúswan ashchab amrrubelø køn. Tru saduceosmerabe kwailøbe katøbe øsiiramønrrun chibelø kua, Jesúswane øyeeg chib payibelø køn:

28 —Kusrennøbig, Moisésbe namune øyeeg pøra kørørmarig køn cha: “Møigwei nuneg køben kwawa, srawan urekkaig kørørmarene, trube tru nuneebe piudaba kasharawa, nuneg kwabigweimburab ureg tøgagømig køn” chibig.

29 “Trube, siete nunelø købig køn cha. Indiibe srøsriibe kasharawa, chi urekkaig kwaben,

30 tru wendauikkucha tru piudaba kasharawa, katø chi urekkaitøwei kwaben,

31 katø tru pøn kørørabyuigwangucha treetøwei nebuben, yandø søteeløba tru ishuuba kasharawa, møikkucha urekkar kwabelø køn cha.

32 Inchen yandø srabebe tru ishukkucha kwan cha.

33 Pøs treeg købene, trube, tru kwabelø katø øsiirabene, ¿nøbe møigwei strain kørererah? cha, payibelø køn, tru sieteeløba nune srai mara tøgagúig købene.—

34 Inchen Jesúsbe trencha løtabig køn:

—Møi yu piraube kasharab, katø kasharanøb inchibelø køn cha.

35 Trune tru kansrø kanmaytø kebamrrai tøgagúinabeløbe trunun nebub, katø kwabelai utugurri øsiiramigwan nebub incha, truiløbe kasharanrrab kørørwei, kasharanøb kørørabelø kørørwein køn cha,

36 kaguende nømbe katøle kwanrrabelø kømøwa. Pøs nømbe ángelesmera latailø, katø Tiuswei ure-emera køn cha, kwabelai utugurri øsiirab ureg kua.

37 Inchen tru tusr-unø naaraigu maig purayaigwan pøra pasriguma, tru kwabeløbe katø øsiiranrrab kuigwan Moisésken kenamarig køn, tru Señorwan øyah cha wamappe: “Tiusbe Abrahamwei Tius, Isaacwei Tius, Jacobwei Tius køn” cha.

38 Pøs Tiusbe kwailai Tius kømøtø, øsiguelai Tius køn cha. Inchawei mayeeløba nuimbe øsigueløtø køn— chibig køn.

39 Inchen møiløgsrøn tru Moisés pørigwan kus-renanøbeløbe trenchibelø køn:

—Kusrennøbig, ñibe sölwein tan— cha.

40 Trugurrimbe yandø mas payrrab inchimeelø køn.

¿Cristobe mui misagugurri arrubig kerah?

(Mt 22.41-46; Mc 12.35-37)

41 Jesúfbe trencha payibig køn:

—¿Misaabe chincha Cristone Davidwei misagugurri arrub nusrkain køn tamig kønrrab koh? cha.

42 Kaguende Davidbe nøtøweinguen Salmoswan pørigu trenchibig køn cha:

“Señor Tiusbe tru nai Señorwane trendan cha:

43 ‘Nai kusrmaygatø wamisr cha,

ñui ashig kømui inchibelan ñi nebuna wamig na pønsramnegatig.’ ”

44 Cristone Davidbe: “Señor” cha, øyeeg wa-mubene, trube, ¿mandøgurri Cristobe Davidwei nusrkain kønrrab koh?— chibig køn.

*Moisés pørigwan kusrennøbelø nøm mailø kuilan
Jesús waminchib
(Mt 23.1-36; Mc 12.38-40; Lc 11.37-54)*

⁴⁵ Maya misaamera mørøb pønrrøben, Jesúsbe nui kusrenanøb pera unilan trenchibig køn:

⁴⁶ —Tru Moisés pørigwan kusrenanøbelan ashiptø kuy cha. Kaguen nømbe kørrabelø kewa llirab amønamig chullelø, penab yanøb indiisrø maig købash kømø, truba tab wamønrrai indamigwan chullelø køn cha. Katø judíosmera tulundzuni yamerayube purø tab purramdønug purrag kui indamba, katø lincha tabig mabyugucha nørreelø purrainug purø tabigu purrag kui indamba inchi-belø køn cha.

⁴⁷ Katø piudasmeran nømui yameran kerrawabe, tabelø misrøb ke ka yandø truba yana Tiusba waminchibelø køn cha. Truiløbe møra melamig mas nuigwan utønrrun — chibig køn.

21

*Kan waacha piuda Tiusweyasig an tranøb
(Mc 12.41-44)*

¹ Tiuswei yau an kebusrinug, puarmera an kebusrøb køben Jesúsbe ashib wabig køn.

² Inchen katø kan waacha piudagucha, øskø an pagatøtøh kebusri ashabe,

³ Jesúsbe trenchibig køn:

—Nabe ñimun cierton trendamønrrun cha: I waacha piudabe mayeelø lataitøguen kømø, menrraguen tranan cha.

4 Kaguen mayeeløba nømbe undaigwandø tra-nen, trune nøbe waacha køptø, tru nui øsig tsumig tøgagúigwanguen kerrigu tranan— cha.

*Jesúsbe Tiuswei yawan pinisaig kørnrrun chib
(Mt 24.1-2; Mc 13.1-2)*

5 Møiløgøsrøn Tiuswei yau tru tab sruuzheelanba, chigøben tabzheelø Tiusweyasisig tranig pønrrabelanba, truilan waminchib køben, Jesúsbe trenchibig kørn:

6 —Iig ñim ashib kuigwan pinisam kwaløm at-trun cha. Yube ni kan srukken katøgan srug palabe kørrømisrmønrrun cha. Kerriguba pøtiitsig kørnrrun— chibig kørn.

*Chigurrimbunø købig misaabañau patsam lutau
chigøben køb*

(Mt 24.3-28; Mc 13.3-23)

7 Inchene nømbe trencha payibelø kørn:

—Kusrennøbig, ¿øyeebe mana purainrrerah? cha. ¿Truilø ke yandø treeg purainrrabigwan asamibe chitø kenamisrtrerah?— cha.

8 Inchen Jesúsbe trenchibig kørn:

—Ashiptø kuy cha, ñimum peløsrkørnrrain kørnø. Kaguende møiløgøben nai munchiyu truba nu amrrua trenchinrrun cha: “Nabe truig kur” chib, katø: “Møi ya srabe kwaløm punrrabiibe lutau kørn” chib amrrubene, truilan mendig ammøtay, chibig kørn.

9 Incha ‘misaamera katøgan peesrø misaamer-aba purø trømbøig kørig kømdiig kwayab kweet-siyab kørn’ chib; ‘misaamera tru piraeløtøwei trømbøig namig kurra kwayab kørn’ taig ñim wa-mindi mørabe, ñimbe kwarmøtay cha. Kaguende

iilømerrigwei trendø treeg purainrrabigwein køn cha. Inchendø katøgucha patsamibe ke møi møin kønrraamøn— chibig køn.

10 Inchabe katø trenchibig køn:

—Peg misaamerabe katøgan peg misaameraba kwayaben, katø rey karumburab ashib karuim piraeløbe katøgan reywei misaameraba kwayanrrun cha.

11 Trune pirø purø trømbøig kønabelø arrumba, chu pirausrøn køben parø amrrumba, kaig kwanrrømera amrrumba inchen, kørig kømdiig chigøben arrumba, katø srømbalasrøngurrimbe chigøben truba nørreelø kenamisrøb inchun cha.

12 'Inchendø øyeelø arrumøwatø, ñimune kemørøb, larrø kaig marøb inchun cha. Katø ñimune judíosmera tulundzuni yamerayumay payib sruagønrrab srua ambamba, kailan keeri yau keera pønsramba inchun cha. Incha nagurrindø reymerai merrab køben, karubelai merrab køben srua amben,

13 naimburab ñim wamindamig kønrrun chibig køn.

14 Ñimui manrrøyube øyeegwan isua pønrrønrrigay chibig køn, mandø løtamigwan ke kanmaytø isua tøga pønrrønrrab inchimønrrab.

15 Kaguen ñimun ashig kømui inchibelø mayeelø, nøm manchaguen løtønrrain kømøwei, nøm ñimun purab waminchib kasrønrrain kømøwei, nabe ñimun muguen øyeeg waminchimuinrrunig wamindamig tranamønrrun chibig køn.

16 Inchen ñimui møskalø køben, nunelø køben, ñimui ñimmisaamerø køben, ñimui trendø linchibelø

køben, ñimun ashig kømui inchibelan tranen, ñimun møyilane kwetchun cha.

¹⁷ Maya misaabe ñimune nagurrindø tsalø indi-ilø kørnrrabguen cha.

¹⁸ Inchendø ñimui turyu kan pusruuzhikken chi indiimig kørnrrun chibig køn.

¹⁹ Ñim chi arringuicha melabig melowabe, ñimasitøwei ñimui mœsiimerane øsiguig wesranrrabguen cha trenchibig køn.

Jerusalénwan pinisaig kømig

²⁰ Jerusalén ciudawan pøtøburab suldautø tul-sruig kui ashabe, petø pinisaig kørnrraitamab isua,

²¹ Judea pirau warabeløbe tunmerasrømay wegørra lulay. Inchen ciudayu warabeløbe truyugurri webambamig køn. Inchen ciudayugurri yabsrø warabeløbe ciudayumay katø ammøtay.

²² Kaguende trømbøig mœra melønrrai maram kwalømmera kørnrrun, Tiuswei wamwan pørigu maig taig kerrigu treeg nebunrrai.

²³ jIshumbur waachamera, tru kwalømmerawan patsø kwanrreelø, kabe muchib ureg tøgarmeraimbe maig kørnrrer! chibig køn. Kaguen yu pirau purø isumdiig arruben, katø i misaameraimburab namig købig purø kørig kømdiig attrab køn.

²⁴ Møyiløbe espadatøga kweetsiilø køben, møyiløbe chugøben asiimø pirausrømay kemøra srua ambiiłø kørnrrun chibig køn. Inchen tru judíos komeelø Jerusalén ciudawan mindishib itølulrrun, tru nømui treeg maram kwalømmera patsam-negatiitø.

*Tru Møg Misra Arrubig katø arrumig
(Mt 24.29-35, 42-44; Mc 13.24-37)*

25 'Inchen chigøben truba nørreelø kenamisrtrun nøsigu køben, pølyu køben, estrellamerayu køben. Inchen pirau misaamera nørrø pønrrabiibe purø trømbøig isui inchun, mar purø trømbøig wanrrab mullib, trømbøig latøgushib kurrøben.

26 Katø misaamerabe yu pirau maig purainrrabelan isubiibah kørig købiibatø pesannanrrun, kaguende srømbalasrø purø nørreelø pønrrabelan kønøgøb sruagutsiilø køben.

27 Inchen tru Møg Misra Arrubiibe maramburab maramig tøgaig purø nuig tørguegwalmabig wañiyu arruben ashchun, chibig køn.

28 Inchawei iilø pureb arrub mendøbene, ølgandø pønrramisra, kurraasay chibig køn. Kaguen yandø ñim kaigygurri wesruilø kømig lutau kønrrun— cha.

Higueran kemesra wamindig

29 Incha katø 'øyeeg lataitøwein køn' cha, kemesra trenchibig køn:

—Higueranma asay cha, katø mayan tusrmeranba,

30 ishiimera weguchib mendøbene, ñimbe pachig kwalømmera arrumig lutau kui asan cha.

31 Øyeetøwei ñim iilan purayai ashabe, Tius nø ashib karub pasraibe yandø lutau kuitamab isua kuy cha.

32 'Pøs nabe ñimun cierton trendamønrrun chibig køn: Møin kwaløm misaamera pinømøwatø, kerriguh purainrrun cha.

33 Srømbalaba, pirøbabe patsøben, na wamindiibe ka wamindiitøbe purainrraamøn cha.

34 'Ñimbe ñimdøwei ashiptø kuy cha, ñimui manrrømerayu øyeeløtø netsailø kømønrrab, mamburab mab, mutsiirab, yu pirau øsig waramig chigøben tøgagømigwangøba isub indiilø, tru Señor arrin kwalømbe ñimun kan ilagu kegorrøsrka merrarrab lataig arrindø mørmønrrappe.

35 Kaguen tru kwalømbe yu pirau muba kuimburab mayeelaim pala treeg attrun chibig køn.

36 Inchawei ñimbe ashiptø melay chibig køn, chu uragucha Tiuswan purugurra chib, øyeelø kerrigu pureb arrubigu nullaaramø, mur pønrramig kønrraimba, tru Møg Misra Arrubigwei merrab kemalla, pønrramig kønrraimba.—

37 Incha Jesúsbe kwalømmerawane Tiuswei yau kusrenana, yembe Olivos taig tunsrø kørrømisrtrab ibig køn.

38 Inchen kwalømmørig ke løtsøzhig, løtsøzhig maya misaamerabe Tiuswei yau nun mørtrab pubelø køn.

22

Jesúswan kemørtrab waminchib

(Mt 26.1-5, 14-16; Mc 14.1-2, 10-11; Jn 11.45-53)

1 Pirri Levaduragaig maig Fiesta, tru Pascua Fiesta taig, lutau køben,

2 sacerdotesmeran karubeløba, tru Moisés pørigwan kusrenanøbeløbabe Jesúswan mandø kweetsamigwan labendø, misagwan køriimatabelø køn.

³ Inchén Jesús tru doce kusrenanøb pera unilai utuig, Judas, tru Iscariote cha wamigwan, Satanásbe kebiben,

⁴ Judasbe webya, sacerdotesmeran karubelanba, tru Tiuswei yau ashib pónrrab suldaumeran karubelanba ashchab ya, Jesúswan mandø incha nömuí tasku tranamigwan waminchene,

⁵ nömbe truba kasraarawa, an trannrrab misrøbelø køn.

⁶ Inchén nöbe treeg martrab misra, misag tre nu kaaben Jesúswan mandø incha tranamigwan yandø lab mendabig køn.

Señorwei pascua mamig

(Mt 26.17-29; Mc 14.12-25; Jn 13.21-30; 1 Co 11.23-26)

⁷ Yandø Pirri Levaduragaig main kwaløm puben, tru Pascua ubisha-unan kweecha tranamig købig køn.

⁸ Inchén Jesúsbe Pedronba, Juanwanba trencha karua ørøbig køn:

—Pascua Fiesta mamigwan manrrab tamartrab ambay— cha.

⁹ Inchén nömbe:

—¿Nambe chu tamaramø?— cha payen,

¹⁰ Jesúsbe trenchibig køn:

—Ñim ciudayu kebambene, kan møg pigøtsø mutaig ñimun katøben, truigwei wendautø amrrigay cha, nø kebyam yaugatig.

¹¹ Incha tru ya puaigwane trenchinrrigay chibig køn: “Kusrennøbiibe ñun trendan cha: ¿Nai kusrenanøb pera uniiløba pascua mamigwan mab purram salabe chu koh?” cha.

12 Inchen ya puaibe pala pisusrø kan nu sala chab tamarikken ñimun eshkaben, truyu tamartrigay— chibig køn.

13 Inchen nømbe amba, Jesús maig taig treeg wetørrawa, tru Pascuan tamarøbelø køn.

Señor nui doce pera uniiløba mab

14 Incha yandø ura puben, Jesúsbe nui karua øriiløba mishatsigu wamisrabe,

15 trenchibig køn:

—¡Nan øyeeg kaig nebuig megamig pumøwatø, Pascua Fiesta mamigwan ñimba manrrab truba truba isuig køn! cha.

16 Kaguende ñimun trendamønrrun chibig køn: Tius nø ashib karub wainug katøle ñimba manrrab wamisramnegatig nabe i mamigwane mamumønrrun— cha.

17 Incha copan muta Tiuswan ‘mayanguen pay’ chabe, trenchibig køn:

—Cha iigwan, larrabelø mutsay cha.

18 Kaguende ñimun trendamønrrun cha: Møingurrimbunøbe uvas piwane mas muchimumønrrun cha, nai Møskai nø ashib karub waisrø katøyug ñimba mutsam kwalømgatig.—

19 Incha pirriwan muta, Tiuswan ‘mayanguen pay’ cha, pirisha, nømun trenchib srørrøbig køn:

—Iibe nai asr køn cha, ñimuyasig tranig. Iigwan øyeeg marøppe, nan isunrrab maray— chibig køn.

20 Inchen chab ma, katø treetøwei copan mutabe, trenchibig køn:

—Iibe tru nai anindøga Tius tru misagweyasig srø acuerdon marig, tru copa køn cha, tru ñimuyasig na ani lusig.

21 'Inchendø asay chibig køn. Nan ashig kømui inchibelan trannrrabigwei tasiibe i mishatsigutøwei nain tasiiba trubalatø trarra wan cha.

22 Tru Møg Misra Arrubiibe muwan inrrai pasrig, truwan iben, trune jtru nun ashig kømui inchibelan trannrrab møg waachaweweimbe, kan maig kønrrer!— chibig køn.

23 Inchen nømasiyaitø:

—¿Treeg martrabiibe mu kerah?— cha payiyab mendabelø køn.

Møig mas nuig kerah cha payiyab

24 Inchabe nømbe nømui utu møig mas nuig kønrraptiig kerah cha, payib aleguiyab købelø køn.

25 Inchen Jesùsbe kusrub trencha løtabig køn:

—Tru reymera judíos kømeeløbe nøm karub tøgagúilane maig købash inchib purran cha. Inchen tru nømun ashib karub purrabelane ‘misaamerayasig tabig marøb møguelø køn’ chib wamiilø køn cha.

26 Trune ñimbe øyamay kømøtø kømig køn chibig køn. Masken ñimui utu tru mas nuibe matsinøunø lataitø misramig køn cha. Inchen tru chi maramigwan nø ashibiibe kan karuig marøb megabig lataitø misramig køn cha.

27 Pøs trube, øyeeg købene, ¿møig mas nuig kønrrab køh? cha. ¿Mishatsigu manrrab wamisrøbiiteh? Kabe ¿tru mishatsigu mamigwan pønsrøbiiteh? cha. ¿Pøs mishatsigu manrrab wamisrøbig, truig mas nuig kømuitarru? cha. Øyeeg kuingucha, nabe ñimui utube tru mishatsigu manrrai pønsrøb megabig lataig kur chibig køn.

28 'Ñim køn chu uragucha nan elachimø, chigøben murig pub arringucha treegu wendautø lincha melabeløbe.

29 Incha nai Møskai tru ashib karub waigwan nan tranøb lataitøwei, nabe ñimun tranamønrrun chibig køn,

30 tru na ashib karub waisrø nai mishatsigu mab, muchib, katø tru ashib karub purramigu purramisra, ñim tru doce nusrkalø Israelweinukkurri karrab misaameran ashib karub purramig kønrrain— cha.

Pedro nan ‘ashmíig kur’ chinrrautan cha, Jesús eshkab

(Mt 26.31-35; Mc 14.27-31; Jn 13.36-38)

31 Incha Señorbe katø trenchibig køn:

—Au, Simón, Simón cha, Satanásbe ñimun miaín køn cha, kan tirigu trulmeran latawei kønishib sruagutchab.

32 Inchendø nabe ñuimburappe ñui isubigwan nainuutø tøga pasraigwan elachib pasrømønrrai ñuyasig Møskawan miar chibig køn ‘purugurrurrig’ chib. Ñi nan wendøbasra ya, naimay katøle ar-ruabe, ñibe ñui nunelan chiyutøgucha kullaaramø, mur pønrrønrrai purugunrrig— cha, trenchibig køn.

33 Inchene Simónbe:

—Señor, ñun kailan keeri yau keeren, nabe ñiba truyu pasrønrrab treetø attrab pasrømøtø, nagucha ñiba tøga kwanrrab attrab pasrar— cha, trencha løtabig køn.

34 Inchen Jesúsbe trenchibig køn:

—Pedro, nabe ñune trendamønrrun cha: Møin kwalømdøwei kallu wamømøwatø, ñibe

pønmayguen nan, ‘ashmíig kur’ chinrrautan—cha.

Purø trømbøig kuim pasramig lataurab

³⁵ Incha Jesúsbe trencha payibig køn:

—Na ñimum wasrkaig, katø an pusramig chigaig, alpargatiskaig ørenma, ¿ñimum chi palappuig køh?
— cha.

Inchen nømbe:

—Chigucha chi palappumuig køn— cha løtabelø køn.

³⁶ Inchen Jesúsbe trenchibig køn:

—Møimbe treeg kømøtø, an pusrig tøgaibe, srua inrrø cha. Inchen wasr tøgaibe, ila inrrø cha. Inchen espadagaibe, trube, nui pala itøgueigwan yana, kan penø cha.

³⁷ Kaguende nabe ñimum trendamønrrun cha: Tiuswei wamwan pørigu naimburab iig øyeeg chibig pasrabiibe treeg nebunrrain køn cha: “Larrø kailai utu treeg kui lataitøwei asha tøgagúig køn” taig. Kaguen naimburab chi nebunrrai pørig pasrabiibe kerriguuh treeg nebunrrabig køn— cha.

³⁸ Inchen nømbe:

—Señor, yuguen pagatø espadamera køn — chiben,

Jesúsbe:

—Øiløtø tsabø køn— cha, løtabig køn.

Jesús Getsemanísrø Tius Møskaimba waminchib

(Mt 26.36-46; Mc 14.32-42)

³⁹ Incha Jesúsbe nø trendø treeg marøbig kuig køppe, Olivos Tunsrømay iben, nui kusrenanøb pera uniiløgucha mendig ambubelø køn.

⁴⁰ Incha truyu puabe, trenchibig køn:

—Tiusba waminchib purray cha, chiyugøben kaigyu kegørrab pønrrømønrrappe.—

⁴¹ Incha Jesúsbe kan srug kutsimburab lataitø ya, Tius Møskaimba waminchab tømbønsrabe,

⁴² trenchibig køn:

—Nai Møskai, i copan nan tarømaramdiig købene, tarømartra cha. Inchendø na maig isuig køben, treeg kønrrain kømøtø, ñi nan maig maramdiig køben, treegwan maramig kønrrain— cha.

⁴³ Inchen srømbalasriig kan ángel Jesúswan mas kullaaramønrrai purugunrrab kenamisrøbig køn.

⁴⁴ Inchen truba truba trømbøig køben, katøgucha jkatø! miabig, miabig køn. Inchen nui pøsrimbiguen pirau kan anim pirrab lataig nørriig pirrabig køn.

⁴⁵ Incha kurra, nui kusrenanøb pera unilan ashchab yabe, isubiitø kamariilø, kib purrain kui wetørrawabe, Jesúsbe trenchibig køn:

⁴⁶ —¿Chindimba kib kögue? cha. Kurra, Tiusba waminchib purray cha, chiyugøben kaigyu kegørrab pønrrømønrrappe.—

Jesúswan kemøra srua ambub

(Mt 26.47-56; Mc 14.43-50; Jn 18.2-11)

⁴⁷ Inchen Jesús waminchib pasramne, truba nu misag puben, Judas taig, tru doce kusrenanøb pera unilai utuibe, truilan pera arrua, Jesúswan muchanrrab kemallen,

⁴⁸ Jesúsbe trenchibig køn:

—Judas, ¿Møg Misra Arrubigwan nan ashig kømui inchibelan kan muchawa trannrreendirru?— cha.

⁴⁹ Inchen Jesúsba pønrrabeløbe tru treeg purainrrabigwan ashabe, nune payibelø køn:

—Señor, ¿nam espadatøga kørriincha petamøh?—cha.

⁵⁰ Inchen nømui utu møikkøsrøn tru maya sacerdotesmeran nø karub sacerdotei karuindiig megabigwan kusrmay kaluwan kelarrab lutichiptinchibig køn.

⁵¹ Inchen Jesúfbe trenchibig køn:

—Au, øyeebe marmøtay— cha.

Incha kaluwan katørawa, treetøwei tamarøbig køn.

⁵² Incha sacerdotesmeran karubelanba, misagwan karubelø kölli misaameranba, Tiuswei yau ashib pønrrabelø policíameranba nun tru sruamrrab amrrubelan trenchibig køn:

—Nabe kan niliig kui lata ñimbe espadamera køben, tsiimera køben sruar werrunrrappe, ¿chindimba treeg werrugue? cha.

⁵³ Nabe ñimba kwalømmørig Tiuswei yau waben, kemørmuiig køn cha. Inchendø yandø møimbe tru kaig maringarubig tru løstøyuig nø merrarrawa nø karub pasramisren, ñimuimburab ñim maramig ura puin køn— cha.

Pedro Jesúswan ‘ashmíg kur’ cha isab

(Mt 26.57-58, 69-75; Mc 14.53-54, 66-72; Jn 18.12-18, 25-27)

⁵⁴ Incha Jesúswan kemøra, tru maya sacerdotesmeran nø karub sacerdotei yamay srua amben, Pedrobe yaptø, yaptø mendig ibig køn.

⁵⁵ Incha tru yawambigu nag urra, tru pøtøgatan purramisren, Pedrogucha nømui utu wamisren,

⁵⁶ kan srusrø mendig megabiibe naabilabig tøryu Pedron wai ashabe, ashib pasraptø, ashib pasraptø trenchibig køn:

—I møkkucha Jesúsba uñibiitøwein køn— cha.

⁵⁷ Inchen Pedrobe trenchib isabig køn:

—¡Paare ishuube, nagan ashibig kuitarru!— cha.

⁵⁸ Inchen yanazhigutø Pedron katøgan ashabe, trenchibig køn:

—Ñigucha truilai utuigwein kørreh— cha.

Inchene Pedrobe:

—¡Paare møøbe! nagan truig kuitarru— chibig køn.

⁵⁹ Katø kan ura wendau køsrøn katøgan trenchibig trenchig køn:

—Isa kømø, i møkkucha Jesúsba uñibigwein kørreh cha. Kaguende nøbe galileasriitøwein køn— cha.

⁶⁰ Inchen Pedrobe trenchibig køn:

—¡Paare møøbe! ñibe ni chi waminchib pasrainguen mórmur— cha.

Inchen tru urastø Pedro waminchib pasramnetø, kan kallu wamaptinchibig køn.

⁶¹ Inchen Señorbe keesha, Pedron ashene, Pedrobe Señor øyah taig kømørramab isuptinchibig køn: “Møi kallu wamømøwatø nan pønmayguen, ‘ashmíig kur’ chib isønrrautan” taigwan.

⁶² Inchabe Pedrobe webya, truba truba isuig kishibig køn.

Jesús tru Setenteelø maig maramigwan asha marøbelai merrab

(Mt 26.59-68; Mc 14.55-65; Jn 18.19-24)

⁶³ Inchen tru móguelø Jesúswan ashib srua købeløbe nun indza ashib, kurrøb incha,

⁶⁴ kabwan lusra, maløbøtø pashabe, trenchibelø køn:

—¿Mu kurragutsin kui? Namun kelarrab eshkau pøs— cha.

65 Incha trømbøig tsalø wamab, katø chineh chibelø køn.

66 Yandø tør-rraben tru misagwan karubelø kølli misaameraba, sacerdotesmeran karubeløba, tru Moisés pørigwan kusrenanøbeløba trubalatømisra, nømui tru Setenteelø tru maig maramigwan asha marøbelai merrab Jesúswan srua amben,

67 nømbe trenchibelø køn:

—¿Ñi Cristo køtirru? cha. Namun eshkarra— cha.
Inchen nøbe trencha løtabig køn:

—Na ñimun: “Truig kur” cha, trenchibene, ñimbe køremøwei,

68 katø na chigøben payene, ñimbe løtømøwei inchautan cha.

69 Inchén møingurrimbunøbe na, Møg Misra Arrubiibe tru maramburab marøb Tiuswei kusrmay-gatø wamisrtrun— chibig køn.

70 Inchene mayeeløba trencha payibelø køn:

—¿Trube, ñibe Tiuswei Nusrkain køtirru?— cha.

Inchene Jesúsbé trencha løtabig køn:

—Ñimdøweinguen nabe truigwein køn cha chab trendan— cha.

71 Inchene nømbe trenchibelø køn:

—¿Trube, nuimburab waminchabelø mas chi-wein kuin palønrrab kø? cha. Nui triitøgatøwei wamindigwan namashib mører— cha.

23

Jesús Pilatoi merrab

(Mt 27.1-2, 11-14; Mc 15.1-5; Jn 18.28-38)

1 Incha mayeeløba truyu tulundzuna pasrabiibe kurra, Pilatoimay Jesúswan srua amba,

² truyu ‘øyeeg køn, øyeeg marøbig køn’ chib mendabelø køn:

—I møøbe namui misagwei isuigwan kaig isubelø kønrrai ke peemaytø chab yunømarøb, Roma maya misagwan karubig Césarwan nam trendø an pagarab kuigwan pagaramumig køndamba, katø nøbe tru Cristo, kan rey kurtamba indi aser— cha.

³ Inchen Pilatobe Jesúswane trenchibig køn:

—¿Ñigan judíosmerai rey køtirru?— cha.

Inchen Jesúsbe trencha løtabig køn:

—Nitøweinguen chab trendan— cha.

⁴ Inchen Pilatobe sacerdotesmeran karubelanba, misaameranba trenchibig køn:

—I møwane nabe chigucha chi kaig mariibe wetørramur— cha.

⁵ Inchen nømbe masken, masken inchib, trenchibelø køn:

—Judea pirau kerriguba, maya misaameran nui kusrenaniiløtøga ke chindi asamgaig maran cha. Galilea pirausrø pølbasra, møimbe yusrø treeg inchib arrun— cha.

Jesús Herodeswei merrab

⁶ Inchen Pilatobe trunun mørabe, trencha payibig køn:

—¿Trube, nøbe galileasriig kø chindah?— cha.

⁷ Inchen:

—Trusriigwein køn— chiben,

Pilatobe Jesúswane tru Galileasrø Herodes karub waim pirauig kuin kui ashabe, nune Herodesweimay purøørøbig køn, kaguen Herodeskucha tru kwalømmherawane Jerusalénsrøwei waben.

⁸ Inchen Herodesbe Jesúswan ashabe, truba kasraarabig køn, kaguende mas merrabsrøwei ashimmørø inchibig købig kua. Pøs Jesúswreiburab chigøben wamindi mørøbig kua, nøgurri Tius maramburab marigwan mari ashig kui inchibig køn.

⁹ Incha chigøben truba truba payen, Jesúsbø chigucha kusrua løtømuben,

¹⁰ sacerdotesmeran karubeløba, tru Moisés pørigwan kusrenanøbeløbabe ‘øyeeg køn’ chib; ‘øyeeg marøbig køn’ chib, truiløbe truba truba trenchib truyu purrabelø køn.

¹¹ Inchen Herodesbe nui suldaumeraba Jesúswan truba kaig inchib, indzatø ashib srua kua, truba tabzheelø kenana, Herodesbe Pilatoimay katøle ørøbig køn.

¹² Tru kwalømbe Pilatoba, Herodesba tab linchibelø misrøbelø køn, merrappe tsaleelø købig kuig.

*Jesúswan yandø kwanrrai pasrøb
(Mt 27.15-26; Mc 15.6-15; Jn 18.39-19.16)*

¹³ Inchen Pilatobe sacerdotesmeran karubelan køben, tru pirau ashib karub purrabelan køben misaameran køben tulundzunønrrai wama,

¹⁴ trenchibig køn:

—Ñimbe nan i møwan misaameran ke chine martrab isunrrai marøb unan chib, naimay srua amrrutan cha. Inchen nabe ñimui merrab maig kuitashhab ashchab paya ashen, nuinuube chigucha chi kalø mariibe wetørramur cha, tru ñim ‘øyeeg, øyeeg kalø marøptiig køn’ chib pønrraigwane.

¹⁵ Katø Herodeskucha chi maramgaig kui asha, katøle nøbe namuimaytøwei ørin køn cha. Ñimguen

ashke cha, ke kwanrraingatig maramdiibe chigucha chi kaig mariibe kaagøn cha.

¹⁶ Treekkurri nun ichaguchabe, elatchab—chibig køn.

¹⁷ Fiesta kwalømmerawane Pilatobe kan merrarrawa keerig pasrabigwan inrrai elatsamig nebulig køn.

¹⁸ Inchen mayeeløba trenchib trashib mendabelø køn:

—¡Øigwane patsøgay! cha. ¡Barrabáswan inrrai elachi!— chib.

¹⁹ Pøs, tru Barrabásbe tru kailan keerinug passrappe, tru Jerusalén ciudayu misaameran pera kaig marøb kurrikkurrimba, katø kweetsikkurrimba merrarrawa keerig pasrabig købig køn.

²⁰ Incha Pilatobe Jesúswan elatchab isua, katøyug nømun waminchen,

²¹ nømbe mas mur trashibelø køn:

—¡Kurusyu mesrø! ¡Kurusyu mesrø!— chib.

²² Inchen pønmayyu Pilatobe katø trenchibig køn:

—¿Chindimba øyeeg martrainchigue cha? ¿I møøbe chi kalø mara pasra? cha. Kwamnegatig maramdiibe nuinuube chigucha chi kaig mariibe nabe wetørramur cha. Ichaguchabe, inrrai lelatchab— chibig køn.

²³ Inchen nømbe:

—¡Kurusyu mesrø, mesrø! — chib, mur trashib miab køptø, nøm maig marøg kui indigwan treeg martrab uta pønrramisrøbelø køn.

²⁴ Inchen Pilatobe tru nøm miaigwane treeg kønrrai kørrømarøbig køn.

25 Incha tru misaameran pera kaig marøb kurrikurrimba, katø kweetsikkurrimba tru kailan keeri yau pasrab møwan nøm elatchai miaigwan, trunun inrrai elacha, Jesúswane nømun maig marøg køben martrai tranøbig køn.

*Jesúswan kurusyu mesramsrømay srua ambub
(Mt 27.32-44; Mc 15.21-32; Jn 19.17-27)*

26 Yandø Jesúswan kurusyu mesrønrrab srua amba, kan Cirenesrø mög, Simón taig, nøørøsrøngurri arruben, nun kemørabe, kuruswan mutøsra, Jesúswæi wendautø merranøbelø køn.

27 Inchén misaamera truba nu mendig amben, truba yam ishumburmera nun isua wamamøra kishib, isuilø trashib amrruben,

28 Jesúdbe nømun ashabe, trenchibig køn:

—Jerusalén ishumburmera, nan isua kishmøtø, ñimuyasiiba, ñimui uregweyasiiba isua kisay cha.

29 Kaguende kwalømmera attrun cha, øyah tamig: “Ureg tøgagønrrab kaimabelø, mana patsø kwanriig kømeelø købelø, mana urekkar kua mutsøsrøb nørrøranmeelaimbe mayanguen tab kuilø køn” tailø kømig.

30 Katø misaamerabe nørrø tunmeran: “Namuum pala itøgørrørray” chib, shush tunmerane: “Namun itøgasrørray” chib mendønrrun cha.

31 Kaguen ðtsøg tusrwanguen øyeeg marøbeløbe, mas mulwane chitø martrerah?— chibig køn.

32 Katø pagatø kaig marøbelangucha Jesúsbø kegøtø kwetchab srua ambubelø køn.

Jesúswan kurusyu mesrøb

33 Incha kanbalø Calavera tainug puabe, truyu Jesúswane kurusyu mesrøbelø køn, tru pagatø

nileelangucha, kanun kusrmay, kanun atsimay-gatø.

³⁴ Inchen Jesúsbe trenchibig køn:

—Nai Møskai, nømun ulø paymø, pesannanrig cha. Kaguende nømbe chi marermabguen isumøn — cha.

Inchen suldaumerabe Jesús kewagúilan suerte kucha, pirishibelø køn.

³⁵ Inchen misaamerá truyu ashib køben, tru ashib karubelø köbenguen Jesúswan indzatø ashib trenchibelø køn:

—Kanelanma kaigyugurri wesrabiibe nøasiitøwei pinaarrubash cha, nø tru Cristo, Tiis Lawa Wesruig kuabe.—

³⁶ Inchen suldaumeragucha indza ashib, köchiibiwan mutchai yuuløb kemallabe,

³⁷ trenchibelø køn:

—¡Ni tru judíosmerai rey kuabe, kwamønrrab ñitøwei chigøben mar!— chib.

³⁸ Inchen Jesús megaim palagucha kan pørig mesraig megabig køn, griegomay køben, latínmay køben, hebreomay köbengue:

IIBE JUDIOSMERA TRU REY KØN
chibig.

Jesúsba, tru pailø kailøba

³⁹ Inchen truyu melsraig melabeløgucha kane trenchib tsalø wamabig køn:

—¿Ñibe tru Cristo kømøtirru? cha. ¡Kwamønrrab ñitøwei chigøben mara, namungucha treetøwei martra!— cha.

⁴⁰ Inchen kane tru katøganun namig trenchibig køn:

—Ñigucha treegutøwei mesraig megabendø,
¿ñungan Tiuswan kørig kømuitarru? cha.

41 Kaguende nambe øyeeg marig melappe melsrambuawei melsrai meler cha. Kaguende nambe kaig marimburø øyeeg melambuawei møra meløben, trune i møøbe chigucha chi kaig marig kømøn— chib.

42 Inchabe Jesúswan trenchibig køn:

—Jesús, ñi ashib karub wamigwan ñi ashib karub pølbasrabe, nan isurrunrrig— cha.

43 Inchen Jesúsbø trencha løtabig køn:

—Nabe ñun cierton trendamønrrun cha: Møindøweinguen naba purø tabzhiisrø wanrrabguen— cha.

Jesús kwaig

(Mt 27.45-56; Mc 15.33-41; Jn 19.28-30)

44 Inchen yandø kwaløm tøbøtag køsrøn køben, tre uraskurri maaben las treskatig pirau ørøba løstiig kørrømisren,

45 pørrbe løtsøraben, Tiuswei yau tru purø tab llensuzhig kelarrab søtø mesraig megabiibe tøbøtakkørrab kølsørbig køn.

46 Inchen Jesúsbø mur trashib trenchibig køn:

—Nai Møskai, nai espíritun ñui tasku tranar— chib.

Trenchabe yandø isrømuptinchibig køn.

47 Inchen tru Roma suldau cielong nø karubiibe øyeeg purayaigwan ashabe, Tiuswan trenchib truba tabig waminchibig køn:

—I møøbe, isa kømø, sølgandø tabig uñibig kuin køn— chib.

48 Inchen maya misaamera øyeeg purayailan truyu ashib pønrrabeløbe, truba isub nømui pechondø kurramørøb truyugurri ambubelø køn.

49 Inchen mayeelo Jesúswi asiiløba, ishumburmera Galileasrøngurri nui mendig amrrubeløbabe yabsrøngurrindø ashib pønrrabelø køn truyu treeg puraiben.

Jesúswan sørig

(Mt 27.57-61; Mc 15.42-47; Jn 19.38-42)

50 Kan møg José taig Judea pirau Arimatea pueblosriig købig køn, truibe tru Setenteelø maig maramigwan asha marøbelai utuig truba tabig, katø sølgandø uñibig.

51 Katø tru Josébe Tius nø ashib karub wain-uguigwan muniirabigwein kuabe, tru Setenteelø maig maramigwan asha marøbelø ‘øyeelø martrab’ chib kørrømara pønsraigwanba, nøm chi mariilanbabe chi tab kømui asig køn.

52 Incha nøbe Pilaton ashchab ya, Jesúswi asrwan miawa,

53 kurusyugurri pinøsrawabe, kan lino llensutøga kirra, peñayu søramig trab lalig munguen søriimiig pasrabigu sørabig køn.

54 Katø judíosmerai isram kwaløm tru sábadoweyasig tamaram kwaløm maaben købene, yandø tru sábado kwaløm pumibe ke pølbasramitø palabig køn.

55 Inchen ishumburmera Jesúswan Galileasrøngurri mendig amrrubeløbe nømgucha mendig amba, sørigwan ashib, Jesúswi asrwan mandø wayigwan ashib inchibelø køn.

56 Incha nømbe katøle ambabe, may irrabzheeløba, srølameløba tamarabe, tru maig maramigwan martrai Moisés maig karuig køben, tru sábado kwalømbe israbelø køn.

24

*Jesús øsiiraig
(Mt 28.1-10; Mc 16.1-8; Jn 20.1-10)*

1 Srø trune pølbasrøb kwaløm tru ishumburmerabe ullarbatøløtsøzhig søriinuumay amrrubelø køn, nømui may irrabzheelø nøm tamariilan srua. Inchen nømba katøgan ishumburmeragucha amrrubelø køn.

2 Incha nøm truyu pua, ashene, tru sørinug kasraig sruube yandø truyu kømø, malsrain tsuptinchen,

3 nømbe kebambabe, Señor Jesúswi asrwane kalaptinchibelø køn.

4 Inchen, treeg køben, kwaariilø chinchabguen kaima pønrrøbene, møimbe pailø møguelø, tør pilabelø kewar, nømuim pulu pønrraptinchen,

5 nømbe kørig køptø malømeran pirausrøngatig kebachen, tru møgueløbe trenchibelø køn:

—¿Ñimbe øsiguigwane kwailai utube chindimba lague? cha.

6 Yube mu kaagøn cha. Katø øsiiraig køn cha. Nø Galileasrø uñib urassrøwei ñimun maig wamindilan isuy chibelø køn,

7 tru nø øyeeg taigwan: “Na, Møg Misra Arrubigwane kaig marøbelai tasku tranig kømig nehuben, kurusu mesrøben, pøn kwalømyube katø øsiiranrrun” taigwan.—

⁸ Inchén ishumburmerabe Jesús chi wamindilan isua,

⁹ sørinukkurri katøle amrrua, tru onceelanba, katø mayeelanba maig purayaigwan kerrigu eshkabelø køn.

¹⁰ Inchén tru chi purayaigwan tru Jesús nøashib karua øriilan eshkab ishumburmerabe iilø købelø køn, María Magdalenaba, Joanaba, Jacoboi usri Maríaba, katøgan ishumburmeraba.

¹¹ Inchén nømune tru ishumburmera wamindibe ke ka indzøkken kønrraptiig mørøraben, nømbe køremelø køn.

¹² Inchendøgucha Pedrobe sørriisrømay ashchab luløb ya, sørinug trarraashene, tru kirra sørig llensumeratø waraptinchen, treeg purayaigwan ashabe, ‘kan øyeebe maig kermab’ truba kwaarig, yamay ibig køn.

*Jesús Emaússrømay ambi mayu arrub
(Mc 16.12-13)*

¹³ Inchén tru kwalømdøwei pailø Jesúswan lincha amøñibelø købeløbe Emaús taig pueblosrømay ambubelø køn, Jerusaléngurri once kilómetrosburab ambiisrø,

¹⁴ tru purayailan nømdø kerriguh waminchib.

¹⁵ Inchén nøm waminchib payiyab ambub pønrramnetø, Jesúsbe nøashib kemalla, nømba ib mendøben,

¹⁶ nømbe nømui kabmerabe kasrailø latailø kua, nune mu kuinguen nebua ashmeelø køn.

¹⁷ Inchene Jesúsbe trencha payibig køn:

—¿Ambub pønrrappe, ñimbe chiwan waminchi-brre amgue?— cha.

Inchen nømbe pønrramisrøppe, isubiitø ke maløguen mindiilø købig køn.

18 Inchen møikkøsrøn, Cleofas taibe, nune trenchibig køn:

—Møin kwalømmerawan Jerusalén chi purayaigwan mayeeløba wammøra køben, ñke ñitøgan wammørmíig truyu arruatiig pua tsutirru?— cha.

19 Inchen Jesúsbe:

—¿Chi purayah?— cha payen, nømbe trenchibelø køn:

—Nazaretsrø Jesúsweimburab waminder cha. Truibe Tius maig karuigwan kan eshkabig, nui mariiløyu, nui wamindiiløyu maramburab marøbig købig køn cha, Tiuswei merrab lata, katø maya misagwei merrab lata.

20 Inchen truigwane sacerdotesmeran karubeløba, namun ashib karub purrabeløba kurusyu mesra, kweetsig kønrrai tranan cha.

21 Nam isuppe, Israel maya misagwan kaigyugurri wesranrrabiibe nøwein kørraitamab isua muniiraig købig køn cha. Møimbe yandø kweetsig pøn kwalømguen purayan cha.

22 Inchagucha namui utu ishumburmerabe namune kwaarøsrøtan cha, tru ullanbatø sørriisrø ashchab ambubeløbe.

23 Incha nui asrwan wetørramuig kuig køppe, namune trenchib amrrubelø køn cha, nømune: “Angelesmera kenamisra: ‘Jesúsbe øsig unan’ chitan” chib.

24 Inchen møiløgøsrøn namui lincha amøñibelø sørriuumay amba, ishumburmera maig eshkaig

treeg wetørrabwei inchendø, Jesúswane ashmuin
køn— chibelø køn.

²⁵ Inchene Jesúsbe trenchibig køn:

—jÑim kui, chugúinguen mørmeelø! cha. ¡Tius maig karuigwan eshkabelø chi wamindiilan kørenrraptøgucha ke yaandø, yaandø amøñibelø køn! cha.

²⁶ ¿Nui tørguegwalmabigu nø wamnug kebimøwatø, Cristogan øyeeløyumerrig trømbøig marinab purayamig palømuig kuitarru?— cha.

²⁷ Incha nøbe tru Moisés pøriiløyugurri pølbasra Tius maig karuigwan eshkabelø pøriiløyu chishtø eshkab pureb ya, Tiuswei wamyu nuimburab waminchibig pørig pønrrabelan kerriguba øyeeg køn cha nømun eshkabig køn.

²⁸ Incha tru Emaús pueblosrø pub ambabe, Jesúsbe nui maywan ke merrabmisra, ib inrrab lataig inchen,

²⁹ nømbe ke kørrømisri ashchab inchibelø køn. Inchabe trenchibelø køn:

—Namba kørrømisr cha. Kaguen yandø maaben køben, yandø pilliranrraindan— cha.

Inchen Jesúsbe nømba kørrømisr trab kebya,

³⁰ nømba mishatsigu wawabe, pirriwan muta, Tius Møskawan ‘mayanguen pay’ cha, pirishabe, nømun srørrøbig køn.

³¹ Inchen nømbe Jesús kui nebua ashiptindinaben, Jesúsbe waitø kenamuptinchibig køn.

³² Inchen nømbe kangurrin kangurri trenchibelø køn:

—Au yamba, nø namun maysrø Tiuswei wam pørig pønrrabelan øyeeg køn chib eshkab arrubene,

namune namui manrraube ke nøs, nøs indig
kømøh—cha.

³³ Inchen nømbe tru urastø Jerusalénmay katø
amba, trusrømbe tru once Jesús kusrenanøb pera
uniiløba, truyu nømba lincha purrabeløba tu-
laamba purrabyuh pubelø køn. Inchen truyu
purrabeløbe trenchibelø køn:

³⁴—Isa kømø, Señorbe katø øssirain køn cha. Incha
Simónwan kenamisrin køn—cha.

³⁵ Inchen tru pailø pubeløbe maysrø maig pu-
rrayaigwan kerrigu eshkabelø køn, katø Jesús pirri-
wan pirishiben, yandø nø kui nebua ashiftindig-
wanba.

*Jesús nui kusrenanøb pera unilan kenamisrøb
(Mt 28.16-20; Mc 16.14-18; Jn 20.19-23)*

³⁶ Inchen nøm tru waminchib purramnetø,
Jesúsbe nømuin tøbøtag pasramisrøb:

—Ñimun chi isumgaig, tab køn— chibig køn.

³⁷ Inchen nømbe kwariilø truba kørig kuilø kan
møsigwan asermab isubelø køn.

³⁸ Inchen Jesúsbe trenchibig køn:

—¿Chindimbarre kørig kui inchigue? cha. ¿Ñimui
manrraube chindimbarre na kømuitamab isugue?
cha.

³⁹ Nai tasiimeranba, srøbmeranba asay cha. Peg
kømø, natøwein kur cha. Nan katørab ashib in-
day chibig køn. Kan møsiibe yaungawei, ni tsut-
sikkawayig køn cha, ñim nan asi lataig kømø.—

⁴⁰ Incha iigwan chab trenchabe, tasiimeran
srøbmeran eshkab kenamaren,

⁴¹ nømbe kasrag købiibah kan øyeebe
maikkermab kwaarøbiibatø, katøgucha køremø
srø pønrrøben, Jesúsbe trenchibig køn:

—¿Ñimbe yu chigøben mamig tøgagømøgueh? —cha.

⁴² Inchen nømbe nun peskau piti tsirigwan srørren,

⁴³ nøbe uta, nømui malau mabig køn.

⁴⁴ Inchabe trenchibig køn:

—Na ñimba uñippatøwei nabe ñimun iilan wamindig køn cha, tru maig maramigwan martrai Moisés pøriiløyu lata, Tius maig karuigwan eshkabelø pøriiløyu lata, Salmosyu lata naimburab waminchibig pønrrabiibe truyu maig taig kerrigh treeg nebunrrabig køn— chib.

⁴⁵ Incha nømune Tiuswei wamwan pørigwan tørgandø øyeeg kuitamab isunrrai nømui isubigwan kura,

⁴⁶ nømune trenchibig køn:

—Øyah chibig pørig pasran cha, Cristobe trømbøig marinab megamig nebuben, pøn kwalømyube kwailai utugurri katø øsiiraben,

⁴⁷ mas kaig marmønrrab isua møramigwanba, nømui kaig mariilan ulø paymø pesannailø kømigwanba nui munchiyu eshkab kusrenanamig kønrrai Jerusalénsrøngurri pølbasra, chu pirausreelandøgucha kerriguba.

⁴⁸ Inchen møi øyeeg purayaigwan ashibeløbe ñim køn chibig køn.

⁴⁹ Au, nai Møskai trannrrab misra kørrømisrigwane nabe øramønrrun cha, ñimuim pala. Inchendø ñimbe yu Jerusalén ciudayutø ka kørrømisray cha, maramburab marøbig srømbalasrøngurri arrua, ñimun pinøbulamnegatig.—

*Jesús srømbalasrømay nebib
(Mc 16.19-20)*

50 Incha Jesúsbe ciudayugurri wambig Betani-asrøngatig nui kusrenanøb pera unilan pera ya, tasiimeran kusruabe, nømuimburab ‘mayanguen tabig kørnrain’ chibig køn.

51 Incha trenchib pasraimaytø nømuim pulugurri tarømisren, nune srømbalasrømay srua yaig køn.

52 Inchén nømbe Señorweimburab truba tabig wamincha, Jerusalénmay katø truba truba kasrag amba,

53 nømbe chu uragucha Tiuswei yau Tiuswan tabzhig waminchib købelø køn.

Nacom Pejume Diwesi po diwesi pena jume diwesi xua Jesucristo yabara tinatsi New Testament in Guambiano

copyright © 2010 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Guambiano

Translation by: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Copyright Information

© 2010, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

The New Testament

in Guambiano

© 2010, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

clx

2014-04-25

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 18 Apr 2025 from source files
dated 29 Jan 2022

7e6b2dfc-632e-5b6e-aeb4-3ed6877d71c9